ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\E\Erben, V\Erben_V-Efektivně mrtná žena.pdb

PDB Name: Erben Vaclav-Efektivně mrtná že
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 18.5.2007
Modification Date: 18.5.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

VÁCLAV ERBEN
EFEKTIVNĚ MRTVÁ ŽENA

Je na autorovi, aby úvodem připomenul, že příběh i místo děje jsou smyšlené, stejně jako jednající osoby a prostředí v nich.
Jakákoli podobnost osob a míst uvedených v příběhu se skutečně může být jen zcela náhodná.

Divadlo mělo hezký název - V louži. Někdo si dal práci a přišel na to, že zde uprostřed města, v místech, kde ve dvacátých a třicátých letech panoval nejdivočejší stavební ruch, jenž vytvořil spleť paláců, pasáží, správních budov, restaurací, kin a hotelů, vedla kdysi ve středověku ulička právě onoho pozoruhodného jména – V louži. Architektům zbylo v suterénech mezi sály, kuchyněmi a kotelnami místo, kam se jim podařilo umístit kabaretní divadélko. A potom tam byl bar a potom skladiště, až někdo tenhle prostor vzkřísil, nechal upravit, a tak se zrodilo intimní divadlo, nahoře vchod, pokladna a šatna, pak dolů po schodech, foyer s barovým pultem, nějaké lavice kolem stěn, stolky, pár křesel a nevelký sál, kde vzadu byla okénka promítací kabiny a dveře, které do ní vedly, vpředu mělké jeviště, hned za černým horizontem zeď, vlevo za portálem kukaň pro osvětlovače, vpravo dvě kabinky pro účinkující, třetí zasunutá pod schodiště do foyeru a potom ještě železné příkré schody ke dveřím pro účinkující. Ústily na odpočívadlo hlavního schodiště.
Na jeviště žlutě svítilo pracovní světlo. Vlevo seděl v křesle známý herec Karel Holátko. V ruce držel knihu. Vpravo u klavíru komponista Milan Fišárek, kousek vpředu u dřevěného pultíku stál s nástrojem v ruce hobojista Ladislav Budník. Dole v hledišti u pultíku osvětleného malou lampičkou seděl režisér Václav Vokoun.
„To nedozkoušíme," řekl mrzutě hobojista. „Je málem půl čtvrtý."
„Je přesně patnáct hodin deset minut," opravil ho Václav Vokoun. „Prosím, pane Holátko, já si vážím vašeho pojetí, ale rozumíte, Mácha je romantik. Já bych rád, aby zazněla v kontrastu ta strohost Milanovy hudby a ona romantická melodie Máchova verše."
Holátko hleděl někam do tmy za režiséra a snad přemýšlel o tom, zda se ještě dožije času, kdy nějaký komponista napíše hudbu zcela romantickou a režisér na něm bude chtít, aby četl Máj jako večerní zprávy v rozhlase, to kvůli kontrastu. Věk, zkušenost a moudrost ho naučily shovívavému klidu.
„Rozumím, pane režisér," řekl. „Tak dva řádky zpět, prosím."
Večer byla premiéra. Jedno z posledních představení celé divadelní sezóny.
Fišárek sáhl do kláves a hobojista zahrál dva tóny, když se ozvalo nějaké bouchnutí, něco zadunělo a potom následovalo několik tlumených ran.
„To nejde," řekl Budník zoufale. „To nejde, když tady nebude klid."
Režisér vyskočil. „Pane Kotouč!" Nic se neozvalo. „Klid prosím, pane Kotouč!"
Ani teď se pan Kotouč neohlásil. Ale v prostorách divadla byl už klid, takže zkouška mohla pokračovat. Snad proto, že bylo venku, nahoře, veselé a rušné sobotní odpoledne, letní, horké a jasné, vypadali ti čtyři opuštěně a smutně.
Snad se tak cítili, před černým horizontem, v příšeří divadélka V louži.

Naproti bílým budovám Tiskové agentury, která nad střechy vystrkovala dráty a stožár antén, seděl u okna snack baru Vladimír Novák. Mrzutě se díval na ulici přeplněnou auty. Všechno odjíždělo na neděli ven, jen jemu bylo údělem dusit se mezi činžáky. Vypil nedobrou kávu a cucal teplou minerálku. Každou chvíli pohlédl na hodinky.
Vyhrabal z peněženky dva pětadvacetníky. Chvíli si s nimi hrál, jako by se rozhodoval, jestli má zavolat nebo ne, potom se rozhodl a zamířil do kouta místnosti k boxu, kde byl telefonní automat. „Paní Novákovou, dálnopis," řekl. Chvíli čekal. „Paní Novákovou," opakoval.
„Není tady," řekl mu ženský hlas. „Kdo volá?"
„Její manžel."
Chvíli ticho. „Ne, není tady." A klaplo sluchátko.
Zamračil se. Netrpělivě popotáhl nosem a vytočil další číslo. „Karel? Jdem na fotbal, ne? Žena? Moje žena? Ta má službu."
Zaplatil u pultu a vyšel na ulici.
Na přeplněnou ulici, do horka a zápachu motorů.

Redaktor Richard Král vypadl z výtahu v Tiskové agentuře a přímo vrazil do svého kolegy Josefa Pilouse. Královi se perlil na čele pot a letní košili měl na prsou a na zádech mokrou. „Promiň," řekl, „vedro, člověče."
„Jo," řekl Pilous. Neměl rád uspěchané lidi a nechápal, jak se vůbec může někdo potit. Byl v tmavém obleku, vyleštěných botách, vzorný a čistý. „Kam tím kvaltem?"
„Převlíknout. Mám koktail."
„Geologů?"
„Jo."
„Mají dole něco k jídlu?"
„Ani nevím. Byl jsem na kofole."
Pilous rozvážně přikývl, vstoupil do výtahu a sjel o tři patra níž, kde byla malá, útulná putyka Tiskové agentury. Spíš klub než závodní jídelna.
„Něco k pití?" zeptala se servírka.
„Kdepak," zděsil se Pilous. „Abych se koupal ve vlastním potu. Dám si dlabenec."

Na rohu ulice – padlá pod schody – byla hospoda, zde uprostřed města neobyčejně podivného, rolnického názvu – U ječného klasu. Spíš výčep než hospoda. Nálevní pult, tři stoly a výčepní, číšník, restauratér s doutníkem v zubech. Měla dvě přednosti: chládek a výborné pivo. Dva zápory: hluk a mizerné větrání.
Kouř se převaloval a kypěl. Kravál se vzdouval ve vlnách a vytrácel se na schodech k ulici.
„Ježiš," říkal otylý muž takovému pěknému černému pořízkovi, „to nemůžeš… zabili by tě… Ježiš, ježiš."
Pořízek byl mladý a nevypadal, že by se něčeho bál. „Volo…," tvrdil, „volo… vina… Volo… vina…"
„Spadneš pod auťák, Édo…, Ježiš…, zabijou tě."
„Volo…," stál na svém mladík, „volovina. Dem!"
Opírali se o nálevní pult a kymáceli hlavami nad výlevkou. Voda z kohoutku zurčela. Hleděli do výlevky mezi půllitry, jako by tam hledali zlatou rybku.
„Dem…, dem," souhlasil otylý. „Jasně… Ke mně, víš…"
„Volo… vina. Pochop…, kamaráde…, jsem typ…, jo… Typ. Takovej typ. Narazím si v pas… v pasáži děvku… A hup!"
„V tam vedru…"
„Putna! A hup!" Pořízek se chytil okraje lesklého plechu. „Já se holt neznám. Jo."
„Dáme si kavčo, jo?" smlouval otylec.
„Dem!" prohlásil rezolutně ten druhý, rázně uchopil kliku u dveří a vykročil na schody.
„Dobrý, Petře, fajn!" Hrnul se za ním. „Jen vopatrně. Ježiš. Nebo tě zabijou…"
Vylezli po schodech na ulici do prudkého slunce.
„Ježiš, vopatrně…"
Došlo k určité změně. Růžolící chlapík ještě víc zčervenal, ale poněkud zvadl.
„Musíme se držet při zdi, Petře…"
„Mažu do pasáže…," tvrdil růžolící, ale zdálo se, že nebude schopen svoje předsevzetí uskutečnit.
Poslechl a držel se při zdi. Spíš se o ni opíral.
„Bože, vedro," pravil otylý muž těžce. „Zastav, ať si oddychnu." Hrabal se v kapse. „Neztratil jsem. Mám klíče. Uložím tě na kavalec jako dítě. Jako malý dítě…"
„To já…," růžolícímu se nesmírně těžko převaloval jazyk. „To já… právě nechci… blázne. Víš, co já chci…"
„Nevím, Petře."
„Někoho třeba… Che, che, plácnout. Takhle!" Ukázal a bouchl do zdi. „Jo."
Ulice byla narvaná auty a lidmi. Ale těch dvou si nikdo nevšímal. Byli u své zdi, posunovali se vedle ní v laskavé a záviděníhodné nádherné izolaci od ruchu světa.
Vevalili se do pasáže, kde byl také vstup do Tiskové agentury.
Proti skleněnému vchodu, kterým bylo vidět na kukaň s vrátným, bylý skleněné dveře s mosaznou mříží. Sklo bylo na vnitřní straně natřeno bílou barvou. Otylý muž se znova hrabal v kapsách, konečně vytáhl klíče a otevřel patentní zámek.
„Polez…, chlapče…," řekl. „Bude ti u mě dobře…"
Zapadli a otylec za sebou zavřel.
Ocitli se v bývalém vchodu do agentury. Mezi bednami a papírem.
„Já chtěl jít za holkama…," bránil se mírně růžolící. „Ty mě nemáš rád…"
„Seš moje zlato," pravil otylec. „Pojď, chlapečku, ať ti ustelu…" Přidržovali se zábradlí a opírajíce se o zdi pomalu klouzali dolů do kotelny.
Krátce nato se vrátil otylec do pasáže. Z mokrých, hladce učesaných vlasů mu dosud kapala voda. Zavřel pečlivě a donesl klíč naprati vrátnému. Mírně se potácel.
„Tak kam, pane Šoule?" zeptal se vrátný.
„Malinko se rekreovat. Zastavím se navečír…"
Vrátný přikývl a pověsil klíč do skříňky.

Ročkovi stáli před telefonní budkou na obrubě chodníku a čekali, až Vladimír Novák skončí rozhovor. Roček si zapálil cigaretu. „Má s Věrou trápení," poznamenal.
„Pozveme ho k nám, ne?"
„Třeba," odpověděl a využil příležitosti: „Koupím láhev, co?"

„Jak myslíš.“
Stáli k Vladimíru Novákovi zády a pozorovali, jak ze stadiónu proudí davy lidí a věší se na tramvaje. Při výjezdu z parkoviště zlobně houkala auta.
Vylezl z budky.
„Tak co?“ zeptali se.
Mávl rukou. „Nepřišla…“
Naděžda Ročková se do něho zavěsila. „No tak!“ řekla, snad aby ho trochu povzbudila. „Všechno bude zase v pořádku. Pojď k nám na večeři…“
A jakoby zázrakem jel v té chvíli proti nim taxík. Roček vstoupil do vozovky a mával rukama: „Taxi!!“

Starý palác shlížel netečně na náměstí před sebou. Jeho zdi zažily už tolik, že mohly bez vzrušení přehlížet naleštěné řady vozů zahraničních značek.
Reproduktor nad vchodem co chvíli zachraptil číslo vozu. Řidič se rozloučil s kolegy a předjel ke vchodu, aby odvezl dalšího účastníka koktailu, uspořádaného vládou na počest účastníků mezinárodního kongresu geologů.
Nahoře v sále byl příjemný chládek. Redaktor Král už dávno odtelefonoval stručnou oficiální zprávu, ale odejít se mu nechtělo. Chodil se skleničkou koňaku v ruce mezi debatujícími účastníky kongresu a bez zájmu poslouchal útržky rozhovorů až do chvíle, kdy se začala nosit káva. Místo ní si ještě řekl o poslední koňak. Vypil ho téměř naráz, sešel po starých širokých schodech a bílým průjezdem vstoupil na náměstí před palácem.
Ta už slunce růžově zapadalo. Večer stvořený na toulky ve dvou, na ležení v teplé trávě a k čekání na hvězdy.
„Předjede vůz dvacet pět…,“ zachraptil mu nad hlavou amplión.
Lekl se a vzápětí se tomu leknutí usmál. Vešel zpátky do průjezdu a požádal vrátného, aby si mohl zavolat.
„Tak to končí,“ řekl své ženě. „Je moc krásně a šel bych do divadla. Kam? Dole u nás V louži recituje Holátko Máj. Hudbu napsal Fíšárek. To nebude asi nejlepší. Ale ten Holátko stojí za ta. Myslíš, že ne? Ano? Tak v osm před divadlem. Stihnu to. Lehce. Jestli jsem nadlehčený? Ano. Poněkud. Dobrým koňakem.“
A vydal se spletí uliček k nejbližší stanici tramvaje.

„Léto,“ pravil pan Kořínek, utíraje před Michalem Exnerem a antropoložkou Hodačavou stůl, „léto je doba hojnosti. Manželka vám připravila oblaženou mísu. Dostal jsem ráno prima čerstvý zboží.“
„Div,“ poznamenal kapitán Exner, „že v sobotu.“
„Kamarádi,“ odpověděl pan Kořínek. „Dělají to za laskavý slovo a dvě píva. Voda, tuším, byla dnes jako louh, co?“
„Nádherná,“ řekla nadšeně Eva Hodačavá. „Viď, Michale?“
„Pane Kořínek, mezi námi, lepší než ty dvě píva.“
„Rybník,“ prohlásil pan Kořínek a přehodil si utěrku přes ruku pohybem vrchního z interhotelu – bylo to ve zvláštním rozporu s vyhrnutými rukávy jeho kostkované košile – „rybník je správně prohřátej. Kvačím pro mísu, aby neokorala. Všechna musí mít patřičnou barvu, vůni a čas.“
Odešel do kuchyně.
Eva Hodačová spokojeně vzdychla. „Tohle jsou moc,“ prohlásila, „moc krásné dny.“
Před otevřenými okny se zelenalo listí kaštanů, pod nimi tiše stál černý brouk – Exnerova mercedeska. Libická náves, kterou nevedla žádná rušná průjezdní cesta, byla až neskutečně pokojná.
Jako začátek tohoto století.
„Ještě pět dní,“ prohlásila antropoložka Hodačová. „Pět! Tady je ráj. A až vypadnem, budeme mluvit jako pan Kořínek.“
„Zde prosím,“ ozval se z kuchyně hostinský a vstoupil s obloženou mísou. „A kofolu?“
„Pivo,“ řekl Michal Exner snivě. „Dnes už nikam nejedu. Dvě piva.“
Hodačavé zářily oči při pohledu na krásu obloženou zeleným salátem a červenými ředkvičkami, kterou před ně pan Kořínek postavil.
Kořínek točil pivo a Michal Exner pravil: „Nikdy se mi ještě nepovedlo se takhle pěkně ztratit. To je vítězství nad mým vlastním osudem.“

Bylo po přestávce. Paní za barem ve foyeru Divadla V louži uklízela skleničky. Ti, ca si šli zakouřit nahoru do pasáže, ještě honem utíkali po schodech a tiše vklouzávali do sálu.
Podívala se po křeslech a stolcích, jestli tam někde neleží zapomenuté rukavice nebo kabelka, jak se často stávalo. Nic. Vzdychla a začala utírat sklenice. A jak mechanicky otáčela utěrkou a sklenicí, přišlo jí podívat se k prostředním dveřím sálu. Byly tam na zemi nějaké skvrny. Sledovala je bezděčně až k těžkému závěsu, co visel na celé polovině postranní stěny a zakrýval nějaké nikdy nepoužívané dveře ke sklepům vedlejší budovy, roury ústředního topení nebo čeho a skříňku s pojistkami.
Napadlo ji, že se hnědočervené skvrny podobají stopám. Na zeleném kovralu, který pokrýval celou podlahu místnosti, působily nepříjemně jako nesnesitelný nepořádek a špína,
Odložila utěrku a šla se na tu špínu podívat. Vypadalo to jako barva. Svinstvo, pomyslela si. Někdo vylil barvu a koberec se může zahodit. Sledovala skvrny až k závěsu. Tam jich bylo víc. Strčila do závěsu.
Byla tam celá kaluž.
Rázně odhrnula závěs.
Mezi závěsem, zdí a dveřmi byla mezera asi šedesát sedmdesát centimetrů. Dveře byly dvoukřídlé, z tvrdého leštěného dřeva. Široký práh byl ve foyeru. U prahu dveří ležela postava.

Její obličej neexistoval.
Byla to mrtvá žena.

Barmanka Eliška Vonková nebyla z těch, co začnou ječet nebo zblednou a padnou na záda. Lekla se, samozřejmě. A pustila závěs. A musela si hned sednout do nejbližšího křesla. Chvíli se nedívat na závěs a na zem.
Musela si to nechat projít čtvrt minuty hlavou.
Potom se znova podívala na podlahu, aby se přesvědčila, že se jí nic nezdála.
Závěs teď, jak s ním pohnula, odkrýval nejen skvrny, ale i kus kaluže.
Vstala a upravila ho.
Hodiny nad barovým pultem ukazovaly pět minut po deváté. Vytáhla z lednice vodku a nalila si plnou odlivku. Ruce se jí chvěly, až hrdla láhve cinkala o skleničku. Zapila vodku hltem sodovky.
Zvedla sluchátka telefonu.
Nahoře v šatně, protože telefon byl společný, to cinkla, a šatnářka zvedla rovněž sluchátko. Byla to jejich smluvené znamení. „Copak, Eliško?“
„Paní Lochmanavá, prosím vás, zavřete dveře. A nikoho nepouštějte ven, ani dovnitř. Řekněte, že se ztratil klíč.“
„Ježišmarjá, co se stalo?“
„Nějaká krádež, paní. Jen tam nahoře hlídejte. Zavolám na Bezpečnost.“ Dala jí ta moc práce, aby se jí neklepal hlas. „A kdybyste náhodou viděla v pasáži esenbáka, ať přijde sem dolů za mnou.“
Paní Lochmanová esenbáka neviděla. A naštěstí neslyšela rozhovor barmanky s Bezpečností. Zmeškala jej, protože zavírala.
To bylo dobře, neboť by asi nezůstala při vědomí.

Mládenci v pohotovostním voze, co dostali tu zprávu, byli jen pár ulic od Divadla V louži. Přesto jim nedalo, aby nezapnuli světlo a houkačku a nepřihnali se jako hasiči. Způsobili pěkný poprask a shromáždění lidu.
Vrátný z kukaně v Tiskové agentuře poděšeně mrkal, když překlusali kolem jeho dveří ke vchodu do divadla.
„Psst!“ napomenula je paní Lochmanová. „Běží představení!“
Všem třem ta rozhodná slova šatnářky zchladila vzrušení. „Kde se to stalo?“ zeptal se jeden z nich šeptem.
Šatnářka ukázala na schodiště. „To ví paní Vonková, Čeká vás dole.“
Pečlivě za nimi zavřela a zarumplovala dveřmi, jestli opravdu drží.
Spěchali do foyeru a měli nepříjemný pocit, že si někdo udělal legraci.
Z reproduktoru nad hlavami jim zněla hudba a plný, vzrušený hlas Karla Holátka, zasloužilého umělce. Barmanka stála za pultem a mlčky ukázala k zácloně. Podporučík, který tomu velel, rázně uchopil látku a odhrnul ji. A hned ji zase pustil.
„Sakra,“ řekl. „To je zlý.“ A viditelně zbledl. Zvolna poodhrnul závěs ještě jednou. „To je zlý,“ opakoval. „Ferdo,“ řekl jednomu, „támhle je telefon. Volej nahoru. A ty běž ke dveřím. Ani noha dovnitř, ani noha ven.“ Obrátil se na Elišku Vonkovau. „Co se děje vevnitř?“ zeptal se a ukázal palcem přes rameno na dveře sálu.
„Máchův Máj… představení… Recitace. Melodram.“
Přikývl s takovou samozřejmostí, jako by recitace Máchova Máje byla průvodním zjevem každé vraždy. „Kdo tam je?“
„Obecenstvo.“
„Kam vedou tyhle dveře?“
Pokrčila rameny. „Snad někam do baráku vedle.“
„Vedle,“ opakoval nespokojeně podporučík. „Kdo by to mohl vědět?„
„Pan Kotouč.“
„Kde je?“
„Svítí na scéně.“
„Tak mi ho, prosím, zavolejte.“
„Ale to nejde. Je představení.“
„Tak počkáme,“ řekl podporučík. „Až dosvítí… Ferdo?“ zavolal na strážmistra, který právě položil telefon.
„Už sem jedou,“ odpověděl a dotkl se závěsu.
„Raději se tam,“ zamračil se podporučík, „nedívej. Nebo budeš, hochu, špatně usínat.“

Hlavní účetní Drobného zboží Praha Vladimír Novák vypadl z tramvaje, silně se prohnul v kolenou do pokleku, těžce nohy narovnal, rozkročil se, aby měl lepší stabilitu a vykročil k domu, v němž bydlel, jako námořník deroucí se v kruté bouři k přednímu stěžni.
S malátnou a umíněnou rozhodností si říkal, že měl u Ročků zůstat do rána. A když ne tam, tak někde jinde, a táhnout to celou noc za veselého zpěvu.
Dvě věci mu v tom zabránily. Jednak mrzutá skutečnost, že měl v kapse čtyřicet pět korun a nějaký haléř a jinak nikde jinde nic. Nepočítaje asi pět stovek z podnikového spoření, které byly uloženy na výherní vkladní knížce. Dále pak nejasný pocit viny.
Otevřel dům a vypotácel se do podkroví, kde mu bylo obývat s ženou komůrku, jež nesla honosný název garsoniéra. Kdysi tam přespávali řezničtí tovaryši bývalého majitele domu. V předsíňce klopýtl o boty.
S největší opatrností a v naprosté tmě se zul a vklouzl do mansardy. Byla tam tma. Snažil se zaslechnout oddychování spící ženy, ale nedařilo se mu to, protože se nemohl soustředit. Musel se především snažit, aby se neskácel a co možná potichu došel k malé lampičce u okna.
Přitom se ani nemohl upamatovat, zda cestu ode dveří k oknu vykonal opravdu bez hlesu.

Stiskl vypínač.
Dvě válendy byly ustlané. Všechna byla tak, jako když po poledni odešel.
Jeho žena nebyla doma.
Oči hlavního účetního Vladimíra Nováka se zalily slzami. Svalil se do křesla a v několika vteřinách usnul.

Před Tiskovou agenturou zastavil na okamžik vládní vůz, ze kterého vystoupil redaktor Josef Pilous. Roztržitým kývnutím hlavy se rozloučil s řidičem, obešel auto Bezpečnosti, na jehož střeše se dosud otáčelo a blikalo modré světlo, když vstoupil do budovy, zeptal se vrátného: „Není tady něco pro mě?“
„Ne.“
„Stalo se něco v pasáži?“
„V divadle.“
„Aha.“
Pilous vstoupil do výtahu. Zdržel se docela mimořádně, sobotní večer, další volný sobotní večer, byl zase pryč. Večeře našich vládních činitelů s vládními činiteli jisté jihoamerické republiky byla zcela bezvýznamnou oficiální záležitostí. Plánoval, že přijde do hotelu, kde se večeře konala, chvíli před půl šestou, domluví se s někým z diplomatického protokolu, počká chvíli, až se mu všichni činitelé sejdou, odtelefonuje, že ten a ten uspořádal slavnostní večeři pro toho a toho, přítomni byli, večer proběhl v přátelském ovzduší srdečného porozumění – a vypadne.
Protože měl dost starostí a potřeboval si je nějak vyřešit.
Ale postihla ho smůla.
„Pardon,“ zastavil ho na chodbě před salónkem vrchní, který velel přípravě večeře: „Tam?“
„Ano.“
„Večeře je odložena o hodinu.“
Pilous se zašklebil, poděkoval a sešel do zahradní restaurace. Dal si kávu a minerálku. Se zlomyslným úsměvem zjistil, že se nepřihnal zbytečně sám. V parku, který obklopoval hotel a zahradní restauraci, se potuloval jeden velvyslanec a jeden první rada velvyslanectví dvou spřátelených zemí. A za chvíli se k Pilousovu potěšení dostavil úředník z diplomatického protokolu. Poznal Pilouse a přisedl si k němu. Dal si koňak a řekl: „Sakra. Kde se zdrželi?“
Pilous pokrčil rameny. „Patrně na prohlídce některých průmyslových a zemědělských závodů Středočeského kraje.“
„Na sváču měli být na Karlštejně.“
„Tak spadli do Berounky,“ poznamenal Pilous cynicky. „Voda je teplá.“
„Kdyby to aspoň byla jistý,“ vzdychl úředník z protokolu. „Mám nemocnou manželku. Člověče, chřipka v polovině léta. Devětatřicet pět. Neuvěřitelný.“
„Hm…,“ pravil Pilous zcela neurčitě. „Že bysme si to připravili?“
„Když není jisto, kdo všechna přijde…“
Pilous jmenoval ty, co chodili kolem v parku.
„Ale já ani nevím, kdo vlastně jel. A ministr říkal, že bude u večeře řeč. Že by se měl dát aspoň kousek projevu.“
Pilous vycítil nebezpečí. Že bude totiž muset počkat na projevy. „Je to na beton?“
„Na beton.“
Bylo. Činitelé přijeli před sedmou. Ministr potřásl srdečně Pilousovi rukou a usadil ho ke stolu. Bylo zle, musel tam tvrdnout celou večeři. Doufal, že aspoň projev bude na začátku. Nebyl. Zbyl až na konec večeře před moučníkem. Pilous balancoval blokem na ubrousku na koleně a před ním na talířku dohoříval modrým plamenem alkohol diplomatického moučníku.
Naštěstí neměl nikdo z činitelů chuť trávit se vzácnými hosty – jak zahraniční činitele Pilous nazval ve své zprávě – víc času, než bylo nezbytně třeba. Odtelefonoval z kanceláře hotelu své a chystal se tiše zmizet, když ha ministr chytil za rukáv. „Dobrý?“
„Jistě,“ usmál se Pilous.
„Ty mluvíš španělsky, vid'?“
„Trochu,“ přiznal skromně Pilous, který ovládal jazyk jak když bičem práská, neboť byl čtyři roky dopisovatelem právě v Jižní Americe a znal bezpečně i to bohatství jazyka, kterého se zpravidla v jednání mezi diplomaty neužívá.
„Nemohl bys mi dělat chvíli tlumočníka? Musím ho doprovodit do hotelu.“ Ministr mínil vedoucího delegace zahraničních činitelů.
„Ale tady byl tlumočník, ne?“
„Jede s tou dámou,“ zašeptal ministr. „A on,“ ukázal očima na vedoucího zahraničního činitele delegace, „nelekni se, vypil v tamhle vedru na Karlštejně dvě láhve vína.“
„Rozumím,“ pravil Pilous s povzdechem.
„Řeknu šoférovi, aby tě pak zavezl domů.“
Redaktor poděkoval. Měli smůlu, další Pilousovu smůlu toho dne, protože vedoucímu činiteli se teprve cestou do hotelu všechno náležitě rozleželo.
Museli ha doprovodit až k posteli.
Teď jel Pilous do čtvrtého patra v agentuře. Díval se ve výtahu do zrcadla sám na sebe a ani ho netěšilo, že je vlastně pořád švihák.
V patře nahlédl do sálu. Směnař, rozvalený v křesle a s nohama v šupleti, četl zpravodajství. Za ním klapaly dálnopisy. Sál byl prázdný a téměř ve tmě. Tři redaktoři, kteří měli toho dne službu, seděli u psacích strojů a jen jeden z nich cosi psal.
„Dostal jsem,“ řekl směnař. „Mohlo ta bejt kratší.“

„Ministr chtěl projevy.“
Směnař přikývl. „Proškrt jsem to. Malinko. Stejně by nám to celý nevzali.“ Čímž mínil zahraniční tiskové agentury, které přebíraly zprávy.
„Nenechal tady někdo něco pro mě?“ zeptal se Pilous.
„Copak?“
„Nějakou obálku.“
„Chraň bůh. Nic.“
Ani na svém stole nenalezl redaktor žádný vzkaz. Usedl a chvíli přemýšlel. Mrzutě hryzl rty. Zvedl sluchátko a dlouho přemýšlel, než vytočil čísla dálnopisné ústředny.
Zvedli to tam a slyšel jasně ťukot mašin.
„Paní Novákovou, prosím.“
„Odešla odpoledne,“ řekl ženský hlas.
„Nenechala tam obálku nebo vzkaz pro redaktora Pilouse?“
„Nic tady není. Kdo volá?“
„Děkuju,“ řekl Pilous a položil sluchátka.

Pracovník kriminálky podporučík Beránek rozložil na kolenou mapu. Ze svého sedadla se k němu naklonil řidič.
„Podívej,“ řekl Beránek a nemohl potlačit zlomyslný úsměv, „tady je ta vesnice. Libice. Hostinec U Kořínků. Náves, jak říkal náš milý kapitán, obrostlá stinnými kaštany. Za dvě hodiny můžeš být zpátky. Kdyby to nějak nešlo, volej do Divadla V louži.“
„Bude zuřit,“ prohlásil řidič Bohouš a zamnul si radostně ruce. „Tak já se nesu. Už jste mu volali?“
„Dal by se zapřít,“ řekl sveřepě Beránek a vystoupil z vozu. Naklonil se ještě k okénku. „Moment překvapení, rozumíš!“
Šestsettrojka odjela. Na protější straně ulice stála tiše modrá služební volha a modré světlo na střeše blikalo jako maják. Kolem vchodu do pasáže byl hlouček lidí.
Beránek přistoupil k volze a zaťukal na šoféra. „Zhasni střechu, trumbero!“ Urovnal si sako a proplul mezi lidmi ke vchodu do divadla. Vrátný z Tiskové agentury se opíral o veřeje vchodu a civěl.
„Nohatou,“ tiše si zpíval Beránek, „nohatou, tu já mám nejrači… Otevři, kamaráde. Kriminálka. Podporučík Beránek.“
Zavřel za sebou dveře a rozhlédl se po tiché šatně. Tak spokojeně, jako by šel právě do divadla a ne k vyšetřování vraždy. „Představení běží?“
„Běží,“ řekl strážmistr.
„Přijeli naši mládenci?“
„Jsou dole. I poručík Vlček.“
„V pořádku.“

Barmanka dosud stála za pultem. Pravděpodobně tohle místo považovala za nejbezpečnější a nejjistější. Snad věřila, že i v nebi jsou pro barmany pulty a mixéry, a utěrky a skleničky a zaprášené láhve, aby bylo kam se uchýlit před nudou věčného blahobytu.
Mládenci se rojili po hale. Poručík Vlček jim dával šeptem pokyny. Zvedl přátelsky ruku Beránkovi na pozdrav.
„Jel pro něj Bohouš?“
„Jel.“
Beránek přistoupil k pultu. „Dal bych si prosím jednu kávu.“
„Co… že?“
„Kávu bych prosil,“ řekl Beránek mírně. „Znala jste tu paní?“
„Ne, totiž…“
„Já vím,“ řekl Beránek účastně. „Asi na tohle nikdy nezapomenete. Ta paní nahoře se jmenuje…“
„Lochmanová.“
„Prodává lístky?“
„Ne. Je to šatnářka. Pokladní odchází půl hodiny po začátku představení.“
„Má domů telefon?“
„To nevím. Snad paní Lochmanová…“
„Kdyby někdo volal,“ Beránek ukázal na telefonní přístroj, „tak je to pro nás. Jenom pro nás. Jakýkoliv rozhovor, víte?“
„Ovšem.“
„A mohu si ten šálek vzít nahoru? Zase vám ho vrátím.“
„Ovšem.“
Vzal šálek í s talířkem do ruky, upil trochu a vyhýbaje se hemžícím se mládencům přešel, opatrně k Vlčkovi. „Jak se ti to líbí?“
„Vůbec se mi to nelíbí,“ zašeptal poručík.
Beránek ukázal hlavou na dveře za závěsem.
„Jsou zavřený. Zevnitř.“ Napřáhl ruku pro šálek s kávou a podal Beránkovi kousek tenkého drátu. „Zkus! Klíč je z druhé strany.“
Beránek opatrně obešel stopy a nad nohama té, co tam ležela, se naklonil k patentnímu zámku. Šťoural se v něm drátem.
„No jo, máš otisky z kliky?“
„Hm,“ přikývl Vlček. „Veškerý žádný. Tady máš to kafe.“
Beránek se zaposlouchal do hlasu Karla Holátka. „Máchův Máj… Pěkný…“ Ukázal hlavou na dveře sálu. „Necháme je

zavřený?“
„Budeme muset,“ odpověděl Vlček, „to bude zase kravál. Snad nám nenafackujou.“
Beránek prošel po špičkách kolem stop jako baletka. Opatrně se ubíral nahoru k šatně. Na odpočivadle pootevřel dveře do zákulisí. Trochu zavrzaly. Na něco si vzpomněl. „Vlčku,“ zavolal šeptem. „Kam vedou ty dveře?“
„Do zákulisí.“
„Ale tamhlety?“ ukázal na dveře, před nimiž ležela nehybná žena.
„Do sklepa v Tiskový agentuře. Už to hlídají.“
„Na jo,“ řekl smutně Beránek, „to už je stejně všechno ztracený…“

Redaktor Pilous vystoupil z výtahu a zamířil k východu z budovy. Dveře byly zavřené a kukaň vrátného prázdná. Vrátný stál v pasáži zády ke dveřím. Pilous zaťukal netrpělivě na sklo.
„Bojíte se, že nás vykradou?“ zeptal se posměšně. „Dobrou noc.“
„Pane redaktore,“ řekl prosebně vrátný. „Ven nemůžete.“
„Ale!?!“
„Nikdo totiž nesmí až na další opustit budovu.“
„Kdo se zbláznil? Vy, nebo kdo?“
„Je tady kriminálka. Něco se stala v divadle.“
„Ale do toho mi nic není.“
„Já dostal prosím příkaz a je tady soudruh…,“ ukázal vrátný na esenbáka, který se procházel venku podél dveří.
„To je volovina,“ prohlásil Pilous a dral se ven. „Mě nikdo nemůže…“
„Zpět,“ řekl mladý muž v uniformě. „Zpět prosím!“
„Jsem redaktor Pilous. Chci jít domů.“
„Počkejte prosím. Až na další nesmí nikdo opustit budovu.“
„Vaše číslo, soudruhu!“ řekl Pilous přísně. „To uvidíme, jak to vlastně je!“
Mladý muž položil prst pod placku s číslem.
Pilous přikývl. „Dobrý. Budu si pamatovat. Dobrou noc.“
„Zpět, pane!„ „
„Vážně, pane redaktore,“ přimlouval se vrátný. „Snad to brzy skončí…“
Pilous se rozhodně chystal říci něco velmi nepříjemného. Ale potom jaksi splaskl, odfrkl a zmizel ve výtahu.

Beránek se opíral o pult šatny a paní Lochmanavá vytáčela třesoucími se prsty číslo pokladní Divadla V louži.
„Haló,“ řekla, „tady je prosím Lochmanová z divadla… Je paní Ivánková doma? Ano? Teď právě přišla…,“ podívala se na Beránka s jistou úlevou. Snad měla dojem, že když nebude pokladní doma, bude z toho mít ona sama, šatnářka, nepříjemnosti.
Beránek pokojné upíjel kávu.
Za skleněnými dveřmi se válely hlavy zevlounů s vykulenýma očima.
„Paní Ivánková… Tady je Lochmanová. Tady se stalo, paní, neštěstí… Já prosím předám…“
„Kriminálka, nadporučík Beránek. Ne, žádná loupež, paní. Kdybyste mohla přijít do divadla, Cestu vám zaplatíme. Je to opravdu vážné.“
„Ano, to bych mohla,“ řekla Ivánková. „A co se vlastně stalo.“
„To vám povíme. Kde bydlíte?“
„V Dejvicích. Mám jet taxíkem?“
„Máte v pokladně tržbu a zbylé vstupenky?“
„To nosím vždycky s sebou.“
„Tak jeďte. Jenom kdybyste byla tak hodná: kolik lidi je dnes na představení?“
„Musela bych to spočítat.“
„Počkám.“
Když se pokladní vrátila k telefonu, sdělila Beránkovi, že ze sto patnácti vstupenek prodala dnes pětašedesát.
„To je poměrně dost.“
„Jak to?“
„Na konec sezóny…“
„A pročpak asi?“
„Myslím, že si lidé přišli poslechnout hlavně pana Holátka.“
„Aha. Tak vám pěkně děkuju.“ Položil telefon a vytočil další číslo: „Buble?“ zeptal se. „Tak bychom tě, hochu, potřebovali. To je vlastně štěstí, že spíš doma. My jsme V louži. Ale ne! V divadle V louži. Sem nemusíš. Cože? Exner?“
Podporučík Beránek se škodolibě zasmál. „Poslal jsem pro něj Bohouše.“

Řidič Bohouš jel po okresních silnicích k Libicím spíš po čuchu. Byl příliš pohodlný, než aby se koukal na mapu a na směrníky u křižovatek, jak známa, spíš matou než vedou právě v těch nejzamotanějších spletenicích cest.
Oddychl si, když světlomety vozu vklouzly na náves, tichou a skrytou pod korunami velkých stromů.
Patrový hostinec byl dominantou návsi a černá mercedeska-kabriolet, skrytá pod stromy, značila cíl.
Bohouš byl zkušený řidič a nejdřív obrátil vůz do směru, ze kterého přijel.
Okno výčepu bylo otevřené a svítilo. Když Bohouš vypnul motor, slyšel zřetelně pleskání karet a hovor. Nějaký muž v košili s vyhrnutými rukávy se objevil v okně. Světlo měl za zády, takže byla vidět jen jeho temnou siluetu. Ale než

Bohouš vystoupil z vozu, stín z okna zmizel.
Ke vchodu vedly kamenné prošlapané schody, vroubené rezavým jednoduchým zábradlím. Chladnou chodbu osvětlovala škvíra špatně přiléhajících dveří výčepu.
„Pivo?“ zeptal se muž s vyhrnutými rukávy, stojící za mosazným výčepním pultem. „Jestli jste řidič, tak rači ne.“
„Minerálku,“ řekl Bohouš a šel hned k věci: „Potřebuju mluvit s panem Exnerem.“
„Exnerem?“ muž za pultem dělal, jako by se divil. A odborná procedura se sklenicí, s lahví minerálky a jejím otvíráním byla nekonečně rozvinutá. „Exnerem…
Zde prosím. Třicet haléřů.“
„Kde ho najdu?“
„Koho prosím?“
„Pana Exnera!“
„To bohužel… Promiňte prosím,“ řekl rychle muž a hbitě zmizel někde v kuchyni.
Bohouš vypil sklenici naráz.

Byla to kuchyně velká, připravená sloužit hladovým shromážděním na tancovačkách. Byla vzorně čistá a uklizená, na těžkém dubovém stole ani smítko, kamna prázdná a vyhaslá. Stál na nich elektrický vařič, z konvice stoupala tiše pára, voda vřela, aby kdokoli z hostů měl čerstvou kávu co nejdřív na stole.
Michal Exner, doktor obojího práva a kapitán Bezpečnosti, seděl za stolem, upíjel právě takovou čerstvou kávu a chutě k ní pojídal mohutný moučník se šlehačkou. I když se cítil, jak bylo na první pohled zřejmé, v tamhle prostředí neobyčejně dobře, vyjímal se zde v oslnivě bílé košili, ve vzorně nažehlených kalhotách a v naleštěných botách jako diplomat v žaketu na lodičce pod Karlovým mostem.
„Ten dort,“ pravil spokojeně, „je vynikající, pane Kořínek. To je zvláštní, jak vaše paní umí dělat krém…“
„Pane kapitáne…“
„Asi to chce trpělivost.“ Dojedl a pečlivě vybral po talíři zbytečky. „Stalo se něco?“
„Nějaký pán vás hledá.“
„Nejsem tady.“
„To si asi, nezlobte se, nenechá namluvit. Jsou už takový lidi, co nevěří ani lži.“
„Jak vypadá?“
„Menší, kulatej. Řídký vlasy nad čelem…“
„A tvídové sako i v tomhle teple.“
„Ano. Je to zlý?“
„Moc. Asi vás budu muset na pár dní opustit.“
Pan Kořínek ukázal očima někam nahoru. „A slečna?“
„To je osud,“ vzdychl Michal Exner. „Peníze mám, legitimaci taky. Pro vůz se zastavím. Kdybyste byl tak hodný a natáhnul střechu. Tady jsou klíče.“
„Ano, ale…“
„Slečna? Máte kousek papíru a tužku?“
„Mám účtenku, ale to je pro takovej účel asi nevhodný.“
„Ano, pane Kořínek. Ale i to je osud.“ Natáhl ruku pro papír a napsal:
Milá!
Mí důstojníci mě našli. Modlím se, abych byl u Tebe co nejdřív.

Tvůj Michal

Okamžik přemýšlel a pak nad „Tvůj Michal“ připsal „neobyčejně nešťastný“ a udělal vsuvku mezi ta dvě původní slova. Podávaje lístek panu Kořínkovi řekl: „Dejte jí to, až se vzbudí. Považoval jsem za strašně nevýhodné, když žena po večeři usne jak dítě a pak se probudí o půlnoci jako Napoleon během bitvy,“ vzdychl, „když se probudí zrovna ve chvíli, když většina lidí pokojně spí, a pak je do čtyř do rána jako rybička.“
„Je ta zajímavý,“ řekl pan Kořínek s pochopením.
„Nesmírně,“ souhlasil srdečně Michal Exner. „Tak dobrou noc.“
„Vy pojedete rovnou takhle?“
„Proč ne?“ podivil se Michal. „Noc je teplá a příjemná.

Vešel do výčepu, zamračil se na Bohouše, který mu mlčky otevřel dveře do chodby. Seběhl se schodů a skočil do šestsettrojky. Když se rozjeli, zeptal se stručně:
„Kdo?“
„Nějaká ženská,“ pravil Bohouš. „Cože?“
„Nějakou ženskou zabili Vlouži.“
„Co je to za blbost?“
„Není to blbost,“ ohradil se Bohouš. „To divadlo se opravdu jmenuje Vlouži.“
„Jenže já chtěl vědět, soudruhu, kdo tě za mnou poslal.“
„Soudruh podporučík Beránek.“
„Zmije.“
„Kdo? Ta ženská?“ zeptal se nevinně a jen tak mimochodem řidič Bohouš.

Kapitán Michal Exner zaúpěl.

Představení skončilo kvílivým akordem po vzrušeném zvolání Karla Holátka.
A poručík Vlček přistoupil k akci. Ve chvíli, kdy se rozsvítila světla v sále, vstoupil a rázně prohlásil: „Prosím, vážení, abyste zůstali na svých místech!“
Podporučík v uniformě stál vedle něho jako čestná stráž.
Vlček počítal, že zpočátku nebudou obtíže. Obecenstvo bylo dosud pod vlivem představení, obtíže nastanou, až se za pár minut vzpamatují a budou chtít domů.
Přešel do čela sálu. „Prosím, abyste se posadili, rád bych vám něco vysvětlil.“
Poslechli. Někdo se zasmál, kdosi řekl polohlasně sousedovi: „To je hlína…“
„Hoří?“ zajímal se starší pán ve druhé řadě.
Vlček se roztržitě usmál. „Ve foyeru tohoto divadla,“ řekl přímo, „byla v posledních hodinách spáchána vražda. Zatímco jste poslouchali představení, leželo tělo postižené tam za závěsem. Protože postižená silně krvácela, někteří z vás bezděčně…,“ zarazil se, nevěděl přesně, jak by to vyjádřil, „…bezděčně zanechali stopy na koberci venku a patrně i tady v sále. Protože jde o velmi vážnou věc a protože dosud nevíme, kdy přesně nastala smrt, prosím vás, abyste se zdrželi zde v sále. Prosím ty, kteří si snad vzpomenou, že stáli během přestávky nebo před začátkem představení u závěsu vzadu ve foyeru, prosím, aby si přesedli sem na pravou stranu. Možná že si bezděčně povšimli něčeho, co by nám mohlo při vyšetřování pomoci.“
„Jsme zadrženi?“ zeptal se kdosi.
„Ne. Jen vás prosím o spolupráci. Protože jsme dosud neskončili s ohledáním místa činu, nemůžete bohužel do foyeru. Klozet je vzadu za jevištěm a telefon v herecké šatně. Paní, která se tady v divadle stará o občerstvení, vyhověla naší prosbě a poskytne vám své služby.“

Pan Kotouč zatáhl definitivně oponu a rozsvítil pracák. Karel Holátko povolil svaly v obličeji a otřel si pot.
„A máme to,“ řekl hobojista Budník. „Kolik je hodin? Málem deset. Prima.“
Holátko se ještě vzpamatovával: „Klaplo to, ne?“ zeptal se režiséra, který vyšel z portálu.
„Ano, až na to…“
„Moment, pánové,“ řekl Budník a ukázal hobojem na oponu. „Tam se něco děje.“
„Co je?“ ozval se z můstku v portále pan Kotouč.
„Pssst!“ napomenul Holátko.
Opona byla nehonosná, lehká, slyšeli každé slovo.
„No, pane jo,“ zděsil se Budník. „Já točím za hodinu v Holešovicích…“
„Pssst!“ opakoval režisér.
Všichni, docela bezděčně, šli blíž a blíž k oponě.
Režisér Vokoun byl dírce v oponě nejblíž. Přiložil k ni oka. „Je tam nějakej esenbák s civ…,“ nedomluvil, protože najednou bylo všem na jevišti jasné, oč jde.
„Páni,“ zděsil se hobojista Ladislav Budník a začal bleskavě balit nástroj. Byla ta neobyčejně rychlá, horečná akce, rozebrat hoboj, položit na klavír, utíkat za portál pro pouzdra, uložit nástroj, vrátit se za portál pro kabát…
„Co blázníš,“ divil se skladatel Fišárek. „Tys ho klepnul?“
„Blbý vtipy,“ utrhl se Budník. „Tady bude, pánové, za chvíli esenbáků jak naseto. Jednou jsem to už zažil v hospodě. Seděli jsme tam do rána jako blbci. A já točím v Holešovicích. Nazdar, pánové! Příjemný léto!“
Zapnul plášť až ke krku, aby trochu zakryl náprsenku, neboť měl na sobě frak, vrazil na hlavu klobouk – a schody k východu z jeviště duněly pod jeho metráčkem.
„Tak já bych taky šel,“ řekl Karel Holátko a pohladil si bradu. Trochu se mu chvěly ruce. „Tohle já, pánové, nemám rád…“ A zmizel v kumbálku, který se honosně nazýval šatnou, aby setřel šminky. „Je to nepříjemná záležitost.“ Nechal otevřené dveře a v zrcadle bylo vidět, jak si horečně utírá obličej.
„Snad nejste pověrčivý, pane Holátko,“ zasmál se skladatel Fišárek.
„Ne, samozřejmě,“ řekl herec roztržitě. „Na shledanou, pánové.“
„Je pověrčivý,“ řekl Vokoun polohlasně. „Který herec by nebyl…“
Mezitím slezl údržbář Kotouč ze svého pavlánku v portálu. „Hele, pánové, já dobře nerozuměl. Něco se stalo v obecenstvu, jo?“
„Jo,“ řekl Václav Vokoun. „Vražda.“

Stalo se, že hobojista Budník padl Beránkoví přímo do rukou. Beránek stál na odpočivadle právě vedle železných dveří na jeviště a zamyšleně pozoroval ruch dole ve foyeru. Občas se podíval na hodinky, uvažuje, kdy se objeví Michal Exner.
Nemohl neslyšet dunění schodů.
Budník vyběhl a zamířil nahoru k šatně.
„Kampak?“ zavolal Beránek.
„Do Holešovic!“ křikl Budník, aniž se obrátil.
„A pročpak?“ podivil se Beránek.
Tahle už hobojista určitě neslyšel. Vyklusal po schodech a způsobil nahoře v šatně ruch.
Ruch začínal přerůstat v hádku.
Beránek se odebral za ním. Budník stál vedle příslušníka Bezpečnosti a cloumal zavřenými dveřmi. „Tohle si vypijete,

člověče," říkal tomu mladíkovi v uniformě. „Víte, kdo já jsem?"
„Ne," řekl Beránek ještě na schodech. „Uklidněte se, prosím."
„Na to se vykašlu, pane. Kdo jste vy?"
„Beránek. Podporučík František Beránek."
„Nařiďte mu, ať mě pustí."
Beránek se podíval na pouzdro s nástrojem. „Pan Budník?"
„Ovšem. V jedenáct v holešovickém studiu natáčím. Na desky Rejchu."
„Ano," řekl Beránek. „To je mrzuté. Budete asi muset zavolat, že se opozdíte…"
„Nesmysl."
„Jsou dva důvody, pane Budník, proč vás bohužel musím trochu zdržet. Předně: čekáme na…," Beránek se zarazil, než přišel na správný termín, „na… představeného. A za druhé: vy jste tady byl odpoledne na zkoušce?"
„Ovšem."
„Od kolika do kolika?"
„Od dvou do šesti. Pak jsem šel na večeři a pak jsem přišel v sedm. To je všechno, co vím. Ode mě se, pane, nedovíte ani o chlup víc. Starám se o svou práci a všechno ostatní jde kolem."
„Věřím," souhlasil Beránek. „Ale jak to vypadá, právě v době, kdy jste zde byl na té zkoušce, jak povídáte, byla v tomhle divadle zabita žena."

K jedenácté hadině se dostavil do Divadla V louži kapitán Exner. Propletl se davem čumilů v pasáži, podobaje se jednomu z nich a liše se od běžných hejsků jen zvláštní hygienickou čistotu, která přímo zářila z oholeného obličeje, mírně rozcuchaných vlasů, bílé košile a bot.
Zaťukal nehtem na sklo dveří a domohl se vstupu. „Seš darebák," řekl Beránkovi na uvítanou.
„Jistě," odpověděl jeho podřízený. „Ale mimořádnou zdravotní dovolenou je možno …"
„Shrneme si to?" přerušil ho Michal. „Kde je Vlček?"
„Drží v šachu obecenstvo."
„Koho?"
„Obecenstvo," odpověděl Beránek, jako by Vlček téměř denně nebo vůbec nějak pravidelně držel v šachu obecenstvo mnohých divadel. „Dost netrpělivě se už na tebe čeká."
„Kde jsou mládenci?"
„Čekají, až se podíváš, a vypadnou."
Ve foyeru stáli mládenci ve skupince kolem barového pultu. U závěsu byla připravena nosítka. Lékař seděl osamoceně v křesle a tiše pil. U stolku vedle schodiště, straníc se ostatních, mračila se společnost docela zvláštní. Mladý muž v černém roláku, muž v montérkách, inteligentně vypadající starší pán v ocelově šedých šatech a dva muži ve fracích.
„Kdo to je?" ukázal na ně Exner očima.
„Účinkující," zašeptal mu Beránek. „Chovají se klidně, ale ten pán s tím malým černým kufříkem ti asi nafackuje."
„Opravdu?"
„V jedenáct měl být v Holešovicích."
„Hm… Dobrý večer, pane poručíku," řekl Michal sladce Vlčkovi a tiše dodal: „Zmije!"
„Mimořádnou zdravotní dovolenou…," začal Vlček, ale Exner ho rychle přerušil. „Mlč! Tak co je?,"
Vlček přistoupil k závěsu a odhrnul jej.
Nebylo to pěkné, ca tam byla u dveří. Všichni, kteří byli kolem, včetně Vlčka a Beránka, se odvrátili. Michal Exner přivřel oči. „Surovec…," řekl tiše. „Sakra, takový surovec… Nástroj?"
„Tady nic."
„Ty dveře?"
„Zavřené zevnitř, suterén Tiskové agentury."
„Byli jste tam?"
„Ještě ne."
„Totožnost?"
„Neznáme."
Přiklekl a díval se kolem.
„Dokumentace?"
„Skončeno."
„Tak spusť tu oponu," řekl Exner skoro nevrle. „Kdo to rozťapal?"
„Čtyři návštěvníci, pokud jsme mohli zběžně zjistit. Stáli u závěsu o přestávce. Byl tady nával k pultu, takže se tlačili na závěs a tím i…"
„Rozumím. Dobrý večer, doktore. Co o tom soudíte?"
„Předběžně, můj kapitáne…"
„Ovšem…," souhlasil Michal.
„Vypadá to na odpoledne. Před šesti až deseti hodinami."
„Během představení?"
„Vyloučeno."
Michal Exner kývnul hlavou směrem k sálu a zeptal se Vlčka: „Kolik tam je lidí?"
„Pětašedesát."
„Kolik bylo prodáno vstupenek?"

„Pokladní tvrdí pětašedesát.“
„Zná ji někdo?“
„Těžko ji kdo pozná,“ řekl Vlček pochmurně.
„To je pravda,“ pravil Michal Exner smutně. „Žádné doklady?“
„Nic.“
„Tak pusťte těch ubohých pětašedesát lidí domů.“
„To bysme mohli,“ pravil Beránek. Poklepal prstem na zápisník. „Mám všechny adresy, tři neprověřené, neměli občanský prů…“ Zmlkl, neboť Exner se na něho útrpně podíval.
„Zařídím to,“ řekl Vlček.
„A tamhle ti v koutě?“ zeptal se Michal.
„Měli tady odpoledne zkoušku.“
„Kolik teď může být lidí v agentuře?“
„Nevím,“ přiznal Beránek.
„Tak to je chyba.„
„Vrátný dostal příkaz nikoho nepouštět z budovy.“
„Kdy?“
„Před půl druhou hodinou.“
„Taky volovina.“ Michal Exner vzdychl. „Kdo ji objevil?“
„Barmanka si po přestávce všimla stop na koberci.“
„A podívala se za závěs?“
„Ano.“
„Neomdlela?“
„Ne.“
„Ženská jak řemen.“
Dveře sálu se otevřely a návštěvníci jaksi tiše a nesměle opouštěli divadlo. Někteří zabloudili očima k závěsu. „Co bylo na programu?“
„Máchův Máj. Jako melodram.“
„Vida…,“ řekl Exner a zavrtěl hlavou, jako by tomu nechtěl věřit. „A třiašedesát lidí… A tady vedle,“ podíval se na zavřené dveře, „hemžení v agentuře…“
„Dost nepřehledný.“
„To jsou radosti…“

„Už jsem telefonoval, pane,“ řekl Exnerovi výhrůžně hobojista Budník, „a budu…“
„A budete si stěžovat,“ doplnil ho Exner. „Já vím.“
„Dechový kvintet, pane…“
„Pane Budník,“ pravil Michal konejšivě, „i když tomu třeba nebudete věřit, patřím mezi ty, co nejen snášejí, ale dokonce mají rádi komorní hudbu. Chápu, že vaše přítomnost v Holešovicích je nezbytná. Čím víc mně budete nadávat, pane Budník, na mou duši, tím déle protáhneme tenhle náš rozhovor. A naopak. Když mi rychle odpovíte, dám vás do studia odvézt služebním vozem.“
„Ptejte se.“
„Zkoušeli jste od dvou do šesti.“
„Ano.“
„Opustil jste během zkoušky jeviště?“
„Ne.“
„Ani za jistým… účelem…?“
„Ne. Klozet, jestli to ještě nevíte, je za jevištěm taky.“
„Ano, to bývá. Tedy vy jste během celého odpoledne neopustil prostor jeviště a zákulisí.“
„Nikoliv.“
„Jak probíhala zkouška?“
„Normálně.“
„Nevzpomínáte si, jestli se někdo při zkoušce choval podivně? Jestli například neopustil na delší dobu jeviště, jestli za ním nepřišla návštěva?„“
„Nevzpomínám.“
„Ale to je trochu podivné. Nesnažíte se, myslím…“
„Myslím pane,“ řekl Budník, „především na práci. Kolem ať se všichni stavějí na hlavu. Já potřebuju jen klid na soustředění.“
„A měl jste ten klid?“
„Ovšem. Režisér Vokoun vedl zkoušku ve vynikající pohodě.“
Někde za nimi ještě přecházeli lidé opouštějící divadlo. Mládenci uklízeli fidlátka a hemžili se kolem. Barmanka uklízela pult a zase myla sklenice.
Zbylí účinkující, režisér a pan Kotouč seděli dosud u schodiště nestoudně okukováni odcházejícími návštěvníky.
„Tak vám děkuju, pane Budník,“ řekl Michal Exner s úsměvem. „Kdybyste si náhodou na něco vzpomněl…,“ padal hobojistovi lístek, „…tady je jména a telefon. Můžete zavolat kdykoliv.“
„A ten vůz, pane? Uvědomujete si, kolik na mne čeká lidí? Teď, v sobotu v noci?“

„Že se jim omlouvám. Venku stojí černá šestsettrojka. V ní řidič, který je všechno jen ne hubený a krásný. Řekněte mu, že vás posílám a kam vás má odvézt.“

„Poslyšte,“ řekl Budník řidiči Bohoušovi, když se rozjeli, „není ten váš šéf trochu zelenáč?“
„Ani nevím,“ odpověděl Bohouš neurčitě. „Ale holt nevypadá špatně. To je nátura.“
„Řek o vás, že jste otylec,“ pravil zlomyslně hobojista s úmyslem vnést rozpor mezi ty, kteří mu způsobili nepříjemnost.
„Ta je mu podobný,“ řekl Bohouš pokojně. „Až bude mít moje léta!“
„A taky je nějak nadměrně švihák.“
„Kdo?“
„No, ten…“
„Kapitán Exner?“
„Ano, jmenuje se tak myslím.“
„Ta ho taky časem možná omrzí. Do Holešovic jste říkal, pane?“

Zasloužilý umělec Karel Holátko si povytáhl puky na kalhotách, opřel se o opěradlo křesla a naklonil se důvěrně k Exnerovi. „Poněkud mimořádná situace, že?“
„Pro mě,“ usmál se Michal smutně, „ani ne. Měl bych se vám omluvit, ale já nejsem viník.“
„Chápu. Skutečný viník je mezi námi.“
„Mezi kým?“
„Těmi, co jsme tady byli. Usuzuji takhle: stalo se to prý odpoledne. V divadle kromě nás…,“ ukázal očima ke stolku u schodů, „nikdo jiný nebyl. Ptal jsem se pana Kotouče – ta je tady jakýsi údržbář, elektrikář, promítač, prostě děvče pro všechno, nuže, ptal jsem se ho a tvrdí, že během zkoušky bylo nahoře určitě zavřeno, Jiný vchod do divadla není. Až na ty dveře ovšem. Ty budou patrně…“
„Ano, ty patrně. Přišla za někým z vás návštěva?“
„Ne,“ zavrtěl Holátko hlavou. „To by musela projít zavřenými dveřmi. Nebo zatelefonovat, a někdo by jí musel jít otevřít a…“
„Ovšem. To jsem měl právě na mysli.“
„Ale nikdo netelefonoval.“
„Jste si tím úplně jist?“
Ano. Totiž… Vlastně máte pravdu… V šatně je bzučák, aby nebylo slyšet zvonění na jeviště…“
„Tady dole taky. Normální zvonek má jen telefon v šatně.“
„No… prosím…,“ pravil Holátko nejistě. „Ale my zkoušeli velmi pilně. Musím přiznat, že jsem nebyl na dnešní zkoušku a představení nejlíp připraven. Je to pro mne trochu okrajová záležitost. Vzal jsem tu věc z přátelství k panu Vokounovi a…“
„Byli jste všichni,“ zeptal se Exner, „všichni čtyři neustále pohromadě? Celé odpoledne. Spíš vás pět. Pan Kotouč včetně.“
„To bych ovšem nemohl tvrdit s jistotou. Pan Kotouč nepracoval celou dobu na jevišti. Nasvítil, a pak se patrně věnoval jiným pracím. Měli jsme také několik přestávek… Ne, nebyli jsme všichni pořád pohromadě.“
„Znal jste tu ženu?“
„Vaši otázku,“ řekl s trpkým úsměvem Karel Holátko, „chápu jako formální. Neznal jsem její šaty. Její vlasy ani postava mi nebyly povědomé.“
„Opravdu ne?“
„Člověk potká tolik lidí…“
„Takže snad přece?“
„Poslyšte, pane, pane…“
„Exner.“
„Tedy, pane Exner, co bych nemohl tvrdit s náležitou jistotou.“
„Mohl byste to zkusit bez té jistoty? Nezávazně.“
„Podívejte… když ji odnášeli… Snad je ta nevhodné, ale mám dobrý pocit, že patrně pochopíte, oč mi jde… Tedy… viděl jsem její nohy. Bílé letní boty… takové to nic s tenkou podrážkou a velmi vysokým podpatkem. Myslím, že nebyla příliš velká…“
„Ne. Nebyla.“
„Hodně krátká sukně… Dnes odpoledne, když jsem šel na zkoušku… Prostě ty nohy jsem viděl. Šel jsem za nimi. To nemůžete, nedívat se dívkám na nohy, když je tahle móda. Šel jsem za nimi, to si docela zřetelně pamatuju. Nízké, až kostnaté kotníky…“ Holátko přivřel oči, aby si vybavil vzpomínku, „dlouhá lýtka, ale ne hubená, taková svalnatá, krásná lýtka a v koleně ty dvě vertikální čáry… a útlá stehna.“ Vzdychl. „Prostě je to tak. Viděl jsem ty nohy, pane Exner. Před druhou hodinou.“
„Kam šly?“
„Přede mnou… Pardon. Totiž… z náměstí do ulice. Nechal jsem vůz na náměstí a šel jsem pasáží. Ty nohy šly pořád přede mnou, až do chvíle, než jsem vešel do divadla. Dokonce,“ Holátko se provinile usmál, „šel jsem rychleji, než bylo nezbytné, abych je neztratil z očí.“
„Vy jste šel do divadla a ony pokračovaly dál.“
„Ano. Ještě jsem chvíli držel dveře. Jen okamžik… To je dost trapné, viďte?“
„Jestli vyšly na ulici nebo zašly do některého obchodu nevíte?“

„Ne. Ale najednou zmizely. Vypařily se. Ovšem, v pasáži bylo dost lidí… Prostě pokračovaly směrem k ulici…“
Michal Exner si zamyšleně třel špičku nosu. A mlčel.
„Jenže,“ pravil Karel Holátko, „to může být všechno nesmysl… co jsem teď řekl…“
„Může,“ souhlasil Exner. „Od dvou do šesti jste byl tady v divadle…“
„Ano.“
„A kde v divadle.“
„Na jevišti a v zákulisí. V šatně.“ Holátko se usmál. „Úděl herce, pane Exner. Vidí míň denního světla než horník.“
„Vy jste opravdu ani na chvíli neopustil prostor jeviště a zákulisí?“
„Ne. V šatně jsem trochu pojedl – to jsem si přinesl s sebou v kapse… A pan skladatel Fišárek byl tak laskav, že nám, když jsme měli během zkoušky pauzu, přinesl několik lahví kofoly. Dnešní premiéra patřila vlastně jemu, jestli rozumíte. Myslím, že jeho hudba je pozoruhodná. Nikdy mě předtím nenapadlo, že právě hoboj by mohl být adekvátní hlasu básníka Máje. Ovšem skutečná premiéra bude až na podzim. Doufám, že přes dnešní tragickou událost – se přijdete podívat. Máte-li ovšem o poezii zájem.“
Michal Exner se usmál. „Byly doby, pane Holátko, kdy jsem recitoval celý Máj zpaměti.“
„Neuvěřitelné!“ prohlásil Karel Holátko.
„Proboha proč?“
„Policejní úředník, pane!“
Michal Exner položil dlaň na Holátkovu paži: „Nejsem úředník, pane. Jsem prostě neobyčejně neklidný a zvědavý člověk. A to je všechno.“

Když usedl k Exnerovi komponista Fišárek, postavila před ně barmanka dvě sklenky koňaku.
„Na premiéru,“ prohlásil smutně Fišárek. „Přátelé mě čekají u Tří pštrosů…“
„Za chvíli,“ řekl Exner konejšivě a upil, „budete sedět s nimi. To je osud.“
„Je,“ souhlasil skladatel a povzdechl. „A smůla.“ Nebylo mu víc než Exnerovi, ale vypadal starší. Černé vlasy nad čelem mu řídly, jeho pleť v obličeji i na rukou měla žlutavou barvu. Možná únavou a vypětím během večera a prožitkem příběhu, který se zde udál. Když zvedal sklenici, trochu se mu chvěly ruce.
„Škoda,“ pravil Exner se zřetelnou lítostí v hlase, „že jsem nebyl na představení.“
„Ano. Patrně se dalo zabránit tomu nejhoršímu.“
„Tomu, co se stalo, jistě ne. Ale aspoň jsem si mohl poslechnout vaši hudbu. Víte, hoboj a Máj…“
„Neobvyklé.“
„Nemyslím. Spíš se divím, že to už někoho nenapadlo před vámi. Myslím dokonce přirozené. Ona zvláštní, plná a chvějivá barva tónu právě tohodle nástroje je Máchovi, myslím, adekvátní až neuvěřitelně.“
„Fantastické!“
„Co?“
„Že takhle mluví esenbák.“
Michal Exner vzdychl: „Už panu Holátkovi jsem se snažil vysvětlit, že nejsem policejní úředník. Ujišťuju vás, že nejsem ani esenbák. Patrně mě nepochopíte, ale snad vám postačí, když vás ujistím, že tohle,“ ukázal směrem k osudnému závěsu, „je právě můj osud.“
„Pokusím se pochopit.“
„Děkuju. Tedy k věcí: přišel jste před druhou a zkouška začala přesně ve dvě.“
„Ano. Dokonce ještě chvíli před druhou, protože jsme všichni tady byli o něco dřív.“
„Zkouška skončila v šest.“
„Chvíli před šestou. Jel jsem domů na večeři a vzpomínám si, že jsem se díval na Jiráskově náměstí na hodiny. Bydlím na Smíchově. Na hodinách bylo šest.“
„Opustil někdo z vás divadlo během zkoušky?“
„Pokud si vzpomínám, tak jenom já.“
„V kolik hodin?“
„Přesné nevím. Nějak kolem třetí. Měl jsem velkou žízeň, takže když kolega Vokoun ohlásil pauzu, nabídl jsem se i ostatním, že zajdu pro něco k pití.“
„Proč jste neposlali pana Kotouče?“
„Pan Kotouč není svačinářka. Přesně to by vám řekl, kdybyste ho požádal, aby vám pro něco zašel.“
„Kdybyste mi vaši cestu podrobně popsal, byl bych velmi rád.“
„Ujišťuju vás,“ řekl Fišárek ironicky, „že udělám všechno, co bude v mých silách, aby moje líčení bylo co nejpřesnější.“
„Uděláte mi tím radost.“
„Opravdu?!“
„Tak k věci, pane Fišárek.“
„Nuže: kolega Vokoun ohlásil pauzu. Prohlásil jsem, že umírám žízní. I ostatní řekli, že by něco pili. Nabídl jsem se tedy, že zaskočím na náměstí do bistra pro několik lahví kofoly. No a šel jsem, to je všechno.“
„Mohl byste popsat cestu?“
„To je snad zbytečné, nemyslíte?“
„Nemyslím. Jinak bych se patrně neptal.“
„Dobrá,“ řekl Fišárek mrzutě. „Vyšel jsem po železných schodech. Okamžik. Nejdřív jsem si zašel do šatny pro aktovku. Potom jsem vyšel po železných schodech, tamhle těmi dveřmi na schodiště a po schodišti k východu z divadla.“
„Sem dolů jste se nepodíval?“

„Ne. Až později. Kdybyste byl trochu trpělivý…“
„Vynasnažím se,“ pravil Exner roztomile.
„Zjistil jsem, že jsou zavřené dveře. Vrátil jsem se tedy tamhle na odpočívadlo a zavolal dolů pana Kotouče.“
„Proč zrovna sem?“
„Protože tady mohl být. Kdyby tady nebyl, šel by dozadu do promítací kabiny, Na jevišti nebyl. Ale on tady byl. Tenhle závěs byl trochu odhrnutý a pan Kotouč tady něco kutil.“
„Co?“
„To byste se snad mohl zeptat jeho. Špatně vidím a ani mě to nezajímalo. Pan Kotouč se sebral a šel mi otevřít. A dal mi s sebou klíče. Otevřel jsem si, vyšel do pasáže, zavřel za sebou…“
„To víte určité, že jste zavřel?“
„Ovšem. Protože jsem si také musel otvírat. A na to se pamatuju. Šel jsem pasáží směrem k náměstí, vešel do bistra na rohu pasáže, koupil kofoly, celkem šest lahví, dal je do aktovky, zaplatil a nikde se nezastavuje vrátil jsem se stejnou cestou k divadlu, otevřel si, zavřel za sebou a nechal klíče v zámku. Sešel jsem na jeviště…“
„Pan Kotouč už tady dole nebyl?“
„Nevšiml jsem si. Pospíchal jsem, abych zbytečně nezdržoval zkoušku. Sešel jsem po železných schodech na jeviště, kde jsme byli všichni…“
„I pan Kotouč?“
„Ne, ten ne. Rozdal jsem kofoly a…“
„Mohl byste mi ukázat,“ přerušil Exner skladatele Fišárka, „jak byl závěs odhrnut?“
„Vynasnažím se.“
Skladatel přistoupil k závěsu a rozhrnul jej tak, že sice zakrýval dveře, ale odhaloval část stěny, kde byla ve zdi skříňka s elektroměrem a pojistkami. Aspoň se tak dalo soudit padle červeného blesku na dvířkách.
„Asi takhle,“ řekl Fišárek. „Ale přísahat na to nemohu.“ Vzal se stolu sklenici a vyprázdnil ji do dna. „Ještě něco?“
„Snad abyste šel k těm Třem pštrosům,“ pravil Exner s roztomilým úsměvem. „A dobrou zábavu, pane.“

„Zatímco jsem čekal, až si na mě uděláte čas,“ prohlásil režisér Vokoun a objal rukama koleno, „měl jsem čas trochu přemýšlet. Jsem trochu rozrušen. To není maličkost, chápete. Odpoledne zkouška, večer premiéra a při ní tohle…“
„To chápu…“
„Nicméně jsem si, doufám, zachoval určitou míru logického úsudku.“
Michal Exner přikývl, jako by se o tom nikdy neodvážil pochybovat.
„Jestli jsem dobře pochopil,“ pokračoval Vokoun, „někdy odpoledne. Já to upřesním. Ne během představení a také ne od sedmi do osmi. Protože to už tady jsou biletářky a je zde mnoho ruchu. Mohu se vás na něco zeptat?“
„Proč ne?“
„Když někdo takhle likviduje člověka… je u toho velký hluk?“
„Nikdy jsem při tom nebyl, pane Vokoun. Naštěstí. Nebo bohužel. Jak se to vezme. Tady byl nějaký divný hluk?“
„Po té pauze, co pan Fišárek přinesl pití, jsme chvíli zkoušeli a byli jsme vyrušeni zvláštními údery.“
„Jste první, kdo o něčem takovém mluví.“
„Oni vám nic neříkali?“
„Ne.“
„Vlastně,“ zamyslel se Vokoun, „to je přirozené, proč ne. V divadle je každou chvíli nějaký kravál, který ruší zkoušku.“
„A to je všechno?“
„Ano… Volal jsem na pana Kotouče, aby toho mlácení nechal.“
„A ono přestalo.“
„Ano.“
„Říkal vám pan Kotouč, co vlastně dělal, že způsobil ten divný hluk?“
„Ne. Neptal jsem se ho.“
„Byl to opravdu kravál? Myslím křik, zřetelné rány nebo tak?“
„To ne. Spíš takové tupé údery. Jako když bijete holí do země.“
„Je něco opravdu podivného na tam vašem hluku,“ řekl zamyšleně Michal Exner. „Totiž, že jste slyšel nějaké tupé údery z foyeru, přestože dveře sálu jsou, jak vidím, polstrovány.“
„Není to tak příliš podivné,“ opravil Exnera nesměle Vokoun. „Prostřední dveře byly totiž během zkoušky otevřeny. Je tomu tak vždycky při zkoušce. Abysme se uvnitř neudusili… Tady při zkoušce nezapínají větrání, protože je to prý příliš drahé. Je jim jedno, jestli se zalknem vlastním dechem.“
„Bylo ve foyeru světlo?“
„Bylo. Ale daleko menší než teď. Tři čtyři žárovky. To bude vědět pan Kotouč, čím tady při zkoušce svítí.“

Josef Kotouč se k Exnerovi dostavil a lahví piva v ruce. „To se mi ještě v životě nestalo,“ řekl.
„A copak?“ podivil se Michal Exner.
„Ježiš,“ prohlásil Josef Kotouč, „to se tady toho stalo dnes málo?“
„Dost,“ souhlasil Exner upřímně. „Prosím vás, co jste dělal celé odpoledne.“
„Já vám to řeknu upřímně, pane kapitáne, Seděl jsem vzadu v promítačce a čet jsem si ve starým Rodokapsu.“
„Ale na jevišti jste byl také, ne?“
„No jo, ale chvíli. Než jsem to nasvítil. Jednoduchá věc.“
„A tady jste byl také, ne?“

„Na nepatrnej moment. Mně totiž bouchla v promítačce žárovka a vyhodila mi pojistku, To mám radost, když se to stane takhle večer. Tak jsem tu pojistku byl vyměnit.“
„Ca byste tomu řekl, pane Kotouč,“ pravil Michal Exner přátelsky, „kdybychom si to trochu srovnali?“
„Beze všeho.“
„Mimochodem… tu slečnu jste neznal?“
„Kterou?“
„No tu…,“ Exner ukázal hlavou k závěsu.
„To já nevím.“
„Jak to?“
„Já se totiž na ni ani nepodíval, víte,“ řekl pan Kotouč provinile. „Tohle já nemůžu vidět. Nespal bych tejden.“ Napil se piva a pokračoval: „Nevím vůbec, jak se s tím vyrovnám.“
„A s čímpak?“
„Na, že to tady vůbec bylo.“
„Aha,“ řekl Exner s porozuměním. „Když jste dával do kupy tu pojistku, tak jste neviděl nic?“
„No ne. Co bych měl vidět?“
„Ji.“
„Chraň bůh. Nemám nervy jako paní barmanka. Mě by to, na rovinu řečeno, pane majore, složilo.“
„Kapitáne.“
„Co?“
„Že jsem jenom kapitán.“
„Aha. Já myslel, že vraždy dělají jen majoři. No jo, neviděl jsem namouduši nic zvláštního. A pak jsem se zase zavřel do promítačky…“
„Žádné údery? Otvírání, zavírání dveří?„
Josef Kotouč vrtěl hlavou.
„Mimochodem„, zeptal se Exner, „kdo má vlastně klíče od těch dveří?“
„Nikdo. Tady nikdo. To jsou dveře agentury. Mě už mnohokrát napadlo, že by odtamtud sem mohl někdo přijít a něco tady ukrást. Taky jsem to říkal. Ale ani, že prej jsou politicky důležitý a spolehlivý a dobře střežený. A to my nejsme,“ dodal pan Kotouč mnohoznačně. Že jó?“
Michal Exner pokrčil rameny. „To není, ví bůh a svatý Václav, moje starost. Byl někdo v divadle mezi šestou a sedmou?“
„Já.“
„Nevzdálil jste se někam?“
„Jako z promítačky?“
„Vůbec.“
„Já byl v promítačce, až skončila zkouška. Pak jsem šel nahoru otevřít a zavřít. Vrátil jsem se do promítačky a tam jsem si uklohnil večeři. Mám tam vařič, to se prosím nesmí…“
„Já vím,“ řekl Michal Exner lehkomyslně, „ale klidně si tam vařte, když vám to vyhovuje a nevyhoříte.“
„Tady je kolem samej beton, pane kapitáne. Dyť to musí nýst váhu baráku jak mrakodrap.“
„To jo,“ souhlasil Michal. „Tak jste si uklohnil tu večeři…“
„Sněd jsem jí… A šel nahoru otevřít pokladní a biletářkám.“
„Jak jste věděl, že přijdou?“
„Oni v tu dobu chodívají. Tedy paní pokladní. Tak jsem otevřel, nebyla tam dosud za dveřma, tak jsem nechal otevřeno, aby byl v šatně trochu luft, a stál jsem ve dveřích a kouřil cigáro. No, a když přišla, tak jsem se zase odebral dolů, trochu spořádat jeviště. A uklidit režisérskej stolek a tak…“
„A nic jste neslyšel, nic vám nebylo nápadné?“
„Kdyby bylo něco nápadnýho,“ pravil Josef Kotouč, „tak bych si toho jistě všim. Namouduši nic. A řeknu vám, že mi to teď, po rozhovoru s vámi, začíná být dost podivný. Hergot! Jak se tady ta ženská vlastně vzala?“ Kapitán Exner vzdychl. „To bych, pane Kotouč, taky rád věděl.“

Přesné vědomí o činnosti agentury není patrně obecně rozšířeno. A tiskové agentury bývají různé. Ta, jejíž budova se tyčila nad Divadlem V louži, byla mocnou tiskovou agenturou, institucí, jež nejen shromažďovala a nabízela informace, ale také je sama prostřednictvím svých zaměstnanců vyráběla. Nabízela zprávy ad noticky, že byla zahájena výstava drobných minci, přes neděli občanů na horách, zasedání parlamentu až k živelním pohromám. Od udivující novinky, že se již po padesáté šesté oženil jistý habešský občan, až k obšírnému vylíčení atentátu na hlavu kteréhokoliv státu. Nabízela články všeho druhu všem druhům časopisů a novin v tu – i cizozemsku. Byla prostě mocnou institucí s rozsáhlým aparátem příslušně prokrveným náměstky ředitelů. Vydávala časopisy, bulletiny, pohlednice státníků i aktů. Byla mocná i nemohoucí, jak už obři bývají.
Toho večera pořádal náměstek ředitele pro oblast Afriky (včetně Malgašské republiky, Kanárských ostrovů a ostrova sv. Heleny) Rudolf Mišar slavnostní večeři na počest vzácného hosta, jímž byl náměstek ředitele vládní tiskové služby jistého státu ve středozápadní Africe. Večer probíhal v přátelském a srdečném ovzduší vzájemného porozumění vyplývajícího z mnoha styčných bodů v činnosti obou institucí.
Večer se chýlil ke konci pro únavu obou stran. Konal se ve vile na okraji města, kterou onen náměstek spravoval, neboť tam měl služební byt. Paní Mišarová právě uvažovala o tam, má-li dát pokyn k nošení kávy nyní, nebo až přijde ještě příhodnější chvíle, když zazvonil telefon. Volal vrátný z Tiskové agentury, který řekl: „Prosil bych mluvit se

soudruhem náměstkem. Tady vrátný.“
„Tady Mišarová. Oč jde?“
„Stala se tady někde vražda,“ řekl vrátný. „A Bezpečnost chce do budovy.“
„Zavolejte bezpečnostního referenta, soudruhu.“
„Toho jsem volal, soudružko, ale ten není doma.“
„Tak soudruha Huhláska.“
Karel Huhlásek byl náměstkem ředitele Tiskové agentury pro vnitřní věci.
„Tam mají, soudružko, rozbitý telefon.“
„Manžel má důležité jednání…“
Právě v tom okamžiku připíjel Rudolf Mišar na přátelství lidí všech ras. „…má důležité jednání. Snad soudruh Erbl?“
„Když já se nemůžu nikoho dovolat,“ řekl vrátný zoufale. „A mám v instrukcích, že musím volat, když…“
„Okamžik, soudruhu, já to zkusím.“
Pozdržela kávu a vešla do místnosti, upravujíc si oběma rukama nenápadně náušnici na jednom uchu, což bylo smluvené znamení: telefon.
Převzala za svého muže konverzaci. A sykla: „Blbec vrátnej se nemůže nikoho dovolat. Nějaká vražda.“
Mišar se mile usmál.

„Soudruhu kapitáne,“ řekl náměstek Mišar Exnerovi, „pojďte se mnou do mé kanceláře. Projednáme to.“
Stáli dole u vchodu do Tiskové agentury u kukaně vrátného.
„Já bych se raději,“ odpověděl Exner, „podíval nejdřív do sklepa. Doprovodíte mě, soudruhu náměstku?“
„Nebudu vás rušit při výkonu služby. Počkám nahoře. Ostatně, prohlídku jste mohli uskutečnit i beze mne.“
„Vrátný má jisté instrukce. Já také. Stejně jsme už ztratili tolik času, že nějaká hodinka nehraje roli,“ pravil Exner s roztomilým úsměvem.
Náměstek se s ledově vážnou tváří uklonil a zmizel ve výtahu.
Dobu, kdy čekal na tenhle kratičký rozhovor, strávil Michal Exner v srdečné diskusi s vrátným. Podobalo se to obecnému tlachání. Kolem nich se mírně nudili mládenci, čekající na další povel k akci. Byla zřejmé, že vchod do budovy je sice střežen, ale v podstatě nesmyslně, protože vrátný by musel mít hlavu jako kybernet, aby si pamatoval všechny zaměstnance Tiskové agentury. Nikdo z nich totiž u vrátnice neukazoval svůj služební průkaz. A v běžném ruchu všedního dne mohl do budovy postupně nastoupit pluk vojska v civilu. Vrátný začal službu ve dvě hodiny odpoledne. A samozřejmě si nemohl pamatovat, kdo a kdy odešel a přišel.
Nikoho podezřelého – to tvrdil s neodbytnou urputností – ovšem neviděl. Jak by takový podezřelý měl vypadat, nevěděl. Ale přesto trval na svém. Patrně se bál nepříjemností se svými představenými.
Protože bylo jeho povinností procházet po desáté hodině večer celou budovu, nepřišlo mu za těžko doprovodit Exnera do sklepa.
S nimi se vydal podporučík Beránek. Exner ukázal palcem na mládence: „zatím vám to tady ohlídají.“
„Nevím, jestli mohou zůstat v budově… tak…“
„Bez dozoru? Ale klidně, Přece byste je nenechal stát za dveřmi.“
Snad to byl pro vrátného argument, neboť souhlasil. A protože zde nebyl nikdo povolanější, kdo by podal výklad, začal vrátný nabývat vědomí vlastní důležitosti. „Přejete si výtahem?“ zeptal se.
„Ne, po schodech.“
„Tak tudy prosím,“ ukázal dozadu za výtahy a schodiště.
„Ale divadlo je přece na druhé straně…“
„Ovšem, soudruhu kapitáne. Jenže tohle jsou vlastně dvě budovy. Jedna starší, tam, co je vedle dole divadlo, a tahleta o pár let mladší. A uprostřed je pasáž, rozumíte.“
„A vchod do té vedlejší budovy?“
„Je naproti vchodu, kde je vrátnice. Jenže tam je pořád zavřeno.“
„Kdo má klíče?“
„Já, ve vrátnici.“
„Bral si je někdo dnes odpoledne?“
„Ne. Vlastně bral. Ano. Náš údržbář. Vlastně je vracel. Bral si je už ráno.“
„A proč?“
„Když má nějaké pochůzky nebo když za ním přijdou montéři, tak je vodí tím druhým vchodem. Aby se tam u mě nemotali.“
„Aha… Tak jsme dole?“ rozhlédl se dobře osvětlenou chodbou.
„Ne, prosím. Tohle je první suterén.“
„Tady jsou kanceláře?“
„Částečně,“ usmál se vrátný. „Budova je přeplněna. Jsou tady řidiči, garážmistr, má tady dílnu údržbář… kancelář správce budovy…“
„Byl tady někdo dnes po třetí hodině?“
„Myslím, že ne. Odcházejí ve dvanáct…“
„I řidiči?“
„Ano… Jen jeden měl službu… Ale ten seděl u mě… a pak odjel…“
„Dostáváte klíče?“
„Ne, To já bych musel mít klíčů, pane.“

Michal Exner nahlédl do všech místností. Kumbál jako kumbál, u řidičů pár křesel a pohovka. Okna u stropu maskovaná, aby nebylo vidět špínu ulice.
„A pod náma je co?“ zaklepal špičkou boty na podlahu.
„Sklad koksu.“
„A kotelna?“
„Je ve vedlejší budově. Pod námi je totiž také spojovací chodba.“
Podporučík Beránek poznamenal: „Vzduch by tady nebyl nejhorší. Na suterén.“
„V části nové budovy je klimatizace.“
„Vida,“ podivil se Beránek. „Podíváme se na ten sklad?“
„Nejspíš.“
Sestoupili o patro níž. Tam byla jen spojovací chodba a končily zde výtahy. Žádný vchod do skladu. Vrátný je poučil, že vchod je pouze z kotelny. Bylo to pusté místo, mírně zatuchlé, hrubá omítka na zdech špinavá.
Potlučené železné dveře na konci chodby hlásaly: VSTUP ZAKÁZÁN. Za nimi byla podlouhlá místnost nejistého účelu. Pár stolů a židle. Plechové skříňky na šaty, nějaké neumyté sklenice, vařič, pár lahví od piva.
„Bar?“ zeptal se Exner.
Vrátný se nejistě usmál. Snad nevěděl úplně přesně, jestli je to míněno jako vtip. „To je jako šatna,“ řekl. „A tady prosím,“ otevřel další dveře, „jsme už v druhé budově.“
Až do té chvíle musel před nimi rozsvěcet a zhášet. Zde bylo světlo. I tady končily dva výtahy.
V kotelně, která byla vpravo ode dveří s kotly usazenými ještě hlouběji pod úrovní druhého suterénu, se svítilo.
Beránek sykl a položil prst na ústa.
Zaposlouchali se. Od kotlů bylo zřetelně slyšet oddechování, proložené občasným zachrápáním. Opatrně našlapujíce kráčeli po železné plošince k zábradlí, aby se podívali dolů. Na zemi mezi kotly byl slamník. Na slamníku ležel mohutný chlap a spal.
Oblečený a bez přikrývky.
„Jen aby se nenachladil,“ zašeptal Exner. „Kdo to je?“
„Montér,“ odpověděl vrátný, „on tady…“
„Psst!“ napomenul ha Exner. „Spí, to vidím.“
„On tady spravuje výtahy.“
Exner kývl na Beránka, a podporučík potichu a polehoučku sestoupil po železných schůdkách. Zastavil se u spáče, chvíli nad ním zůstal skloněn a pak, když se jen zběžně rozhlédl kotelnou, se vrátil. „Pivo,“ poznamenal stručně.
Dírou ve zdi vešli do skladu koksu. Byl prázdný, paliva byla v koutě nevelká hromada. Po straně vedly nahoru tři násypné šachty. Docela holé, uzavřené železným poklopem. „To je na chodník, ne?“ zeptal se Exner tiše.
Vrátný přikývl.
Prošli tiše nad spícím montérem zpátky na chodbu.
„Jak se jmenuje?“
„Čmelík. Petr Čmelík. Je u nás asi tři měsíce,“ odpověděl vrátný. „Tak tady je prosím druhé schodiště. To už jsme za pasáží.“
Stoupali po schodech až na odpočivadlo. Tady byly těžké dvoukřídlé dveře.
Vedou do divadla,“ řekl vrátný.
V zámku trčel klíč.
Exner si navlékl rukavice, opatrně otočil klíčem a pootevřel. Byl tam závěs.
Zavřel a vzdychl. Ukázal na hořejší suterén: „Co je tam?“
„Sklad papíru.“
„Mimochodem: Proč zrovna tenhle klíč není u vás ve skříňce?“
„Nevím. Nikdy tam nebyl.“
„Zajímavý.“
„Zde je prosím sklad.“
Místnost se ničím nelišila od jiných takových skladů, bedny, prkénka z beden, prázdné obaly, dvoukolka, nějaké harampádí a vzadu výtah na chodník. Ten s tím obloukem nahoře, co se vždycky tak tajemně vynořuje z hloubky a otvírá nad sebou dvoudílný poklop. Beránek se postavil k výtahu a stiskl vypínač. Plošina se začala zvedat. Honem výtah zastavil a vrátil ho zpátky, aby se pod někým neotevřela na chodníku zem.
„Nad námi je obchod,“ upozornil je vrátný. „A z něho vůbec není vchod do budovy.“
Ocitli se v přízemí. Za matovými skly dveří se míhaly stíny chodců v pasáži. Opuštěná a nepoužívaná kukaň vrátného vypadala zpustle jako rozpadající se důstojnická latrína v bývalém vojenském prostoru. Také zde bylo několik beden. Bílá mramorová podlaha byla poškrábána, jak různí vandalové ty bedny po ní vlekli.
„Já jsem si ale prosím nevzal klíč,“ řekl vrátný a ukázal na dveře do pasáže.
„To vůbec nevadí,“ odpověděl Michal Exner. „Obejdeme to horem. Nebo to nejde?“
„Až druhým patrem.“
„Nevadí.“
V mezzaninu byla útulná malá restaurace, do které se mohli podívat jen škvírou mezi dveřmi, protože, jak jim vrátný vysvětlil, paní vedoucí si zamyká sama a klíče si bere domů.
„Pracuje sama?“
„Nerozumím prosím.“
„Jestli pracuje sama, nebo jestli má v restauraci ještě nějaký Personál.“

„Paní v kuchyni, co jí pomáhá vařit a myje nádobí. Já sem nechodím," řekl vrátný, jako by se ohražoval. „Je to tady moc vybavený a drahý. Říká se tady tomu Hostinec u náměstka."
„A kde ta paní bydlí?"
„Mám dole její telefonní číslo. Ona… když někdy náhodou byla nějaká mimořádná příležitost, tak nastoupila ochotně i mimo službu."
„Tak nám ji zavoláte, soudruhu," řekl Exner téměř blaženě, jako kdyby ha čekala hostina a porce zmrzliny. „Protože taková příležitost právě nastala. A jedem do toho druhého patra."

„Dost dobře nechápu," řekl náměstek Tiskové agentury Rudolf Mišar Michalu Exnerovi a přistrčil před něho skleničku, „proč tady vlastně tvrdnu."
„To je zvláštní," odpověděl Exner, „že já to taky nevím. Víte co? Jeďte domů."
„Jenže, když už jsem tady…"
„…tak počkáte, jak to dopadne."
„Třeba. Koho vlastně zabili?"
„Nevím. Neměla u sebe vůbec nic."
„Zvláštní."
„Ani ne. Mimochodem: je téměř jisto, kde ji zabili…"
„Zabili? Oni?"
„Vy jste poprvé," usmál se Michal Exner, „použil množného čísla. Ví bůh, že jsem vám nenapověděl."
„Ano… to je vlastně možné… Tedy kde?"
„Tady u vás."
Mišar se zmateně rozhlédl místností, jako by na modravém kovralu chtěl ještě nalézt stopy krve a případně je zahladit.
„Nesmysl, soudruhu. Dům je…"
„…průchozí barák. Stačí zvednout na chodníku poklop a skočit. No," mírnil se Exner, „to by bylo moc. Ale se žebříkem dva chlapi v montérkách. Mimochodem, proč ve dveřích, které vedou sem k vám z divadla, trčí klíč?"
„Promiňte, ale tohle já nemůžu vědět."
„Já jsem se ptal spíš pro sebe," pravil Exner lehkomyslně. „Ale toho si snad ani nemusíte všímat…"
„Nečinil bych tak," odpověděl jedovatě Mišar, „kdyby to nebylo v mé kanceláři, v mé přítomnosti a v tuto hodinu."
„To je osud," řekl Michal Exner rozmarně. „Karma, chcete-li. Víte, jakou myslím. Ne tu v koupelně na plyn, ale…"
„Ovšem," přerušil ho Mišar mrzutě.
„Indická filosofie a orientální pohled na svět jdou dnes do módy, filosofoval Michal Exner, „takže…"
„Já na to nejsem odborník."
„Ale na tuhle agenturu ano."
„Patrně, pane."
„Patrně. Já myslel, že náměstek…"
„Pracuji zde dvacet let."
„To je dost," pokýval Exner uznale hlavou. „Kdo tady bývá v sobotu odpoledne?"
„Směnaři, operátorky, písaři, technici a redaktoři ve službě."
Exner přikývl, jako by mu to bylo úplně jasné a viděl věc s přehledem. „To je – kolik lidí?"
„To nebývá stejné. Podle množství práce."
„A množství práce se řídí?"
„Událostmi ve světě, soudruhu."
„To je vznešené. A jak to bylo dnes s těmi událostmi?"
„Podívejte," ukázal Mišar na hromadu potištěného papíru na stole. „To jsme dnes vydali pro naši potřebu. Nezahrnuje to informace do zahraničí, články, fotografie."
„Zajímavé, ale…"
Někdo zaklepal na dveře.
„Ale?" zeptal se Mišar.
„Ale byl dnešek bohatý na události?"
„Míň než průměrně. Začíná, soudruhu, okurková sezóna. Ono se o ní nemluví tolik jako dřív, ale existuje. Dále!" vykřikl, aby ho bylo slyšet za polstrovanými dveřmi. Do kanceláře nahlédl útlý černovlasý muž s brýlemi se zlatou obroučkou, úhledný, čistý a jaksi nesmělý.
„Buble," řekl. „Doktor Arnošt Buble. Jen poznámečku, můžu, Michale?"
Exner ho pozdravil zamáváním prstů a spiklenecky se usmál. „Zajisté."
„Ta paní… Byla to opravdu paní… ne panna… Ta paní… byla to dost rezavá železná tyč… železo…"
„Děkuju."
Buble zavíral dveře, ale pak si ještě na něco vzpomněl: „Vlček říkal… že nemlich taková tyč je v kotelně… někde v kotelně… to já ještě zjistím, jestli ta krev je ta samá, co měla ta paní…"
„Tady v kotelně?" vyhrkl Mišar.
Buble se podíval velmi udiveně. „Ano, zde, pane. Dobrou noc," dodal a tiše zavřel.

„Tak vy jste mi nevěřil, soudruhu náměstku," pravil Exner. „A máme to tady."
„To je katastrofa!"
„Je," souhlasil Michal. „Stejně jako to, že nás vrátný nemohl pustit do budovy dřív, než jste se dostavil vy. Jinak se do

tohodle baráku dostane kdekdo a může se tady patrně potulovat, jak chce dlouho, a zase nenápadně vypadnout.“
„Nejsme muniční továrna.“
„A my zase nejsme zloději, aby se před námi zavíraly dveře. Čekali jsme na vás půldruhé hodiny. Takže teď, abychom to zkrátili, prosím, kdybyste byl tak laskav a seznámil mě rámcově s činností lidí v této budově s přihlédnutím k tomu, kdo zde byl a co se zde patrně dělo během dnešního odpoledne a večera, – a pak bychom mohli jít na malou procházku.“
„Procházku?“
„Ano,“ pravil Michal Exner roztomile. „Vrátný mě provedl sklepeními a my bychom se mohli projít tak trochu oběma budovami, abychom měli přehled. A nakonec bychom spolu mohli zapadnout na malé občerstvení do místní restaurace U náměstka.“
„Vy máte znalosti,“ podivil se Mišar a sladce se usmál. „Jenže ten závěr nám těžko vyjde. Paní restauratérka už dávno zavřela.“
„Víte co?“ navrhl Exner. „Necháme se překvapit.“

Výklad Rudolfa Mišara ukázal a doložil, že činnost instituce, jejíž organizační schéma náměstek pohotově nakreslil na papír, je nejen záležitost, kterou bezpečně ovládá, ale zároveň umí vyložit, jsa v tom vycvičen patrně při styku se vzácnými hosty z tu i cizozemska, v podstatě však se celá věc dala zjednodušit a zařadit do několika základních šuplíků a ony šuplíky vsunout do budov Tiskové agentury.
Pod střechou budovy a přilehle kolem ní sídlili technici. Spojovací technici. Vysílačky, přijímače atakdále. Stálá služba mimo pracovní dobu, jeden muž nebo žena. O patro níž – služba pro zahraničí. Příjem zpráv z několika světových agentur – podle smluv, zpracováni zpravodajství z tuzemska, export zpráv do zahraničí, a to těm agenturám, se kterými je smlouva. Dvě směny denně, v noci služba u dálnopisů.
Pod tím – redakce zpráv ze zahraničí, to znamená příjem a zpracování informací, které přicházejí ze zahraničí po stejných linkách jako v redakci o patro výš. Zpracovávání těchto zpráv pro potřeby tuzemského tisku. A ještě níž – domácí zpravodajství, v podstatě skupina redaktorů, která opatřuje pro místní tisk zprávy z tuzemska. Sem také patří redakce agentury ve větších městech států. Propojeno přímými dálnopisy. Redakce největších deníků, televize a rozhlas zapojeny na agenturu přímými dálnopisy.
A ještě níž – fotoskupina s laboratořemi a se vším, co k tomu patří. A mezi tím všelijak, kde je místo – kanceláře administrativy a vedení podniku, redakce tří speciálních odborných bulletinů a tak dále.
Na archu papíru před Michalem Exnerem rostli organizační pavouci s názvy, jež zná celý svět, jako Reuter, AP, FP, UPI, i s názvy docela neznámými a s městy exotickými a vonícími dálkami – a také Ostrava a Brno a Ústí nad Labem a tak.
„Zajímavý,“ řekl Michal Exner. Podíval se na hodinky. „Tak je půl druhé ráno. Která z těch linek pracuje například teď?“
„Kabel z Londýna, který je propojen na kabel do New Yorku. Ty jedou teď. A od nás vysíláme přes vysílač ve Velichovkách do Jižní Ameriky a po kabelu do Vídně, kde to rovnou dávají do Států.“
„Spojených.“
„Ano.“
„Zajímavý,“ opakoval si Michal Exner zamyšleně.
Mišar se zarazil. „Ale vy myslíte na něco jiného!“
„Ano, teď chvíli…“
„Ale…“
„Chtěl byste vědět,“ usmál se Exner a lehce si prsty promnul špičku nosu, „co teď odvedlo mé myšlenky od vašeho zajímavého výkladu…“
Náměstek pokrčil rameny s výrazem, který zřetelně dával najevo, že už poznal v životě tolik, že ho žádná zpráva, tím méně nějaké nezajímavé myšlenky nějakého kapitána kriminálky nemohou příliš zajímat ani překvapit, ani vyvést z míry.
„…taková banalita,“ pokračoval Exner zamyšleně.
„Banalita?“
„Hm,“ přisvědčil. „Jak proboha zjistíme, kdo v tomhle baráku byl a nebyl tohle odpoledne a proč ta ubohá ženská vypadala takhle a proč se musela ocitnout tam, kde ji našli…“

Rozednívalo se a Michal Exner zatoužil po cigaretě. Svalil se do křesla za stolem a v čele velkého sálu, kde byly další psací stoly uspořádány jako lavice ve třídě. Nad každým stolem lampa, pod stropem, složitým stropem, všelijak dírkovaným a prolamovaným pro lepší akustiku, bylo modravé šero, protože zářivky ještě svítily. V tichu bylo slyšet tlumený klapot dálnopisů.
Stroj na informace se začínal rozjíždět.
Dálnopisy v čele sálu byly dosud tiché, stejně jako ty dva vestavěné do stolu, u kterého seděl.
„Tak tady pracuje pětadvacet lidí v každé směně…“
Mišar přisvědčil. Také on byl už unaven, měl kruhy pod očima a večerní šaty na něm jaksi zplihly, i jeho ruce. Vypadal jako po flámu.
„To je k zbláznění,“ řekl Exner. „Jak mohou myslet?“
„Zvyknou si.“
„A proč si mají zvykat?“
„Je to efektivní,“ vysvětlil Mišar unaveně. „Efektivnější, než když sedí roztroušeni po kancelářích. Větší soustředění a lepší kontrola, plynulost práce od směnaře, u jehož stolu sedíte… atakdále…“
„Efektivní…“

„Tenhle systém je ve všech západních agenturách.“
Za Exnerem něco bouchlo, až leknutím nadskočil.
„Sakra!“
Rozběhl se první dálnopis v sále.
„Budete mě ještě potřebovat?“ zeptal se Mišar.
„Chtěli jsme do vaší restaurace na malé občerstvení.“
„Raději bych do postele.“
„Když nás tady necháte o samotě a bez dozoru…“
„Beze všeho. Ráno přijde ředitel. Dám mu zprávu. Myslel jsem, že se dovím, kdo byla ta žena.“
Exner se podíval na stůl před sebou, na čtyři telefony.
„Kterým mohu zavolat do té vaší hospody?“
„Modrým. Tři sta dvacet pět.“
Vytočil číslo a nechal si zavolat k telefonu podporučíka Beránka.
„Nemáme nic,“ řekl Beránek. „Také nikdo nehlásil, že se někdo pohřešuje. Snad v ranním hlášení.“
Exner držel sluchátko tak, aby Mišar mohl Beránka slyšet.
„Přijdeš sem?“ zajímal se Beránek.
„Za chvíli. Něco zajímavého?“
„Možná.“
Položil sluchátko a usmál se na Mišara. „Rozloučíme se?“
„Budu z toho mít jen radost.“
„Já,“ poznamenal Exner, „si bohužel nemohu dovolit upřímnost. Víte, upřímnost je vlastně přepych.“

Ještě před necelou hodinou, někdy ve chvíli, kdy začala blednout obloha, byla podniková restaurace Tiskové agentury plná zákazníků. Živili se rychle a mlčky, rychle pili kávu a piva a chvatně podnik opouštěli.
Nakonec tam zbyli jen čtyři hosté. U dveří strážník v uniformě. Stál a skutečně stážil. Mohutného klimbajícího muže u stolu pár kroků ode dveří. Montéra Petra Čmelíka, který po mírné otravě alkoholem nebyl ještě mocen nadměrně aktivního jednání.
Na barových stoličkách u pultu jako pozdní flamendří zhýralci seděli poručík Vlček s podporučíkem Beránkem. Cucali pomerančový džus.
Paní vedoucí myla v kuchyni nádobí.
V ovzduší byl nevětraný pach z cigaret, co tady vykouřili mládenci, a také nálada výčepu unaveného nocí.
Michal Exner vešel křepce dovnitř a halasně pozdravil: „Dobré jitro, pánové!“
Ti dva u barového pultu neřekli nic. Jen k němu otočili hlavy a Vlček se posunul na vedlejší židli, aby měli Exnera mezi sebou.
Uvelebil se, rozhlédl se po pultě hledaje čistou sklenici, a když ji našel, natáhl se pro ni a z otevřené plechovky ji naplnil.
S chutí ji vyprázdnil do dna.
Ukázal očima na klimbajícího Čmelíka: „Topič?“
„Montér,“ odpověděl Beránek. „Malý delirium…“
„Proč ho nenecháte, chudáka, spát na matraci?“
„Buble…,“ poznamenal Vlček.
„Ta tyč?“ zeptal se Exner.
„Ano,“ přisvědčil Vlček.
„Takových tyčí,“ pravil Michal Exner lehkomyslně, „je v každé kotelně habaděj. A vypůjčit si je může kdekdo.“
„Jistě,“ souhlasil Beránek. „Ale tenhle schopný mladík byl už dvakrát zavřenej.“
„Ale,“ podivil se Exner. „A proč?“
„Pro několikeré těžké ublížení na těle a pokusy o znásilnění,“ řekl ponuře Beránek.
„Pokusy?“ podivil se Exner.
„Pokusy.“
„Tak si to,“ povzdechl Michal Exner a zatřepal prázdnou plechovkou od šťávy, „shrneme.“

Rozednívání bylo v lesích za Berounem, tam směrem k Nižboru a ke Zbečnu, plné hutné rosy a lehkých par nad trávou. Vůz Josefa Pilouse se ospale kolébal na výmolech silnice a v zatáčkách. Reflektory byly zapnuty, ale den měl už vlastního světla dost.
Na okraji chatové kolonie dosud čadil uhasínající oheň. Dým v ranním vlhkém vzduchu mohutněl a táhl se jako závoj krále duchů údolím.
S vypnutým motorem, pomalu, co noha nohu mine, sjel Pilous po hrbolaté polní cestě k potoku a zastavil na okraji lesa. Vystoupil, trochu se zamotal, patrně únavou, a přirazil dvířka.
V tichu onoho časného jitra to zaznělo jako výstřel z děla a krátkou ozvěnou se rána vrátila. Až sebou Pilous sám trhl.
Dal se lesem k chatě, co stála na nevelkém srázu nad potokem, k dřevěnému domku, jehož terasu ohraničovalo zábradlí z veselých bílých břízek. Ze zvyku vytáhl z kapsy klíče.
Ale nepoužil jich. Zaklepal nehtem na masívní dveře z modřínových latěk. A když zaslechl, že se uvnitř něco pohnulo, že vrzla postel a odsunutá židle zadrhla o podlahu, řekl tiše: „To jsem já… Pepa…“
Otevřela mu jeho žena a přivítala ho slovy: „Ty ses zbláznil, člověče!“

„Ale ne," odpověděl vesele. „Prostě mi to všechno odpadlo… Mám zase jednou volnou neděli. Přijel bych dřív, ale zdržela mě nepříjemnost, taková nechutná nepříjemnost."
„Opravdu?"
„Jo. Vedle v divadle zabili nějakou ženskou. Tak to celý uzavřeli."

„Kdybysme se zbláznili," uzavřel poručík Vlček svůj obsáhlý výklad o případu, „tak nezjistíme, kdo kde byl. Divadlo! A ten mumraj tady," zvedl oči ke stropu restaurace Tiskové agentury. „Ten mumraj se nedá zvládnout."
„Jisté je," pravil Michal Exner a přidržoval si prst za prstem, jako když počítá malý kluk, „že předně: smrt musela nastat někdy mezi třetí a šestou odpoledne…"
„Odpovídá," přisvědčil poručík Beránek. „Spíš po třetí hodině…"
„Za druhé," pokračoval Exner, „byla zabita v divadle, a to železnou tyčí, kterou jsme našli nedbale utřenou v tom nepořádku u kotelny pod námi. Zakrvácený hadr se povaloval opodál."
„Souhlasí," pravil Beránek. „A za třetí?"
„Tím by byl jediný podezřelý, mnohokrát trestaný a zde před námi spící Petr Čmelík."
„A je ta nabíledni," pravil Vlček. „Až moc."
„Jenomže," pokračoval Exner, „kdo byla ta paní a…," odmlčel se, o něčem chvíli přemýšlel a dodal, jako by uzavíral větu: „…a to budem stejně vědět brzo…"
„Jeden nám divně utek," poznamenal Beránek.
„Jak to?"
„Kromě těch, co zde měli službu, se po agentuře potuloval večer nějaký redaktor Pilous. To by samo o sobě nebylo nic divného. Jenže vrátný tvrdí, že se ztratil až v době, kdy jsme tady byli my a mládenci ho požádali, aby neopouštěl budovu."

Prosektura je místo chmurné i za jiskřivého nedělního rána.
Na jednoduché lavici na bílé chodbě seděl Michal Exner a zamyšleně kouřil. Otevřenými dveřmi bylo vidět na ulici.
Na takové místo zastrčené uprostřed města mezi zahradami a budovami nemocnic.
Chtěl vidět někoho živého, jenže té chvíle zrovna nikdo nešel. A řidič Bohouš, klimbající za volantem služebního vozu, nemohl uspokojit Exnerovu touhu po jiskřivém životě.
Ani Vlček, který se objevil s lékařem ve dveřích na druhém konci chodby.
Za nimi kráčel Petr Čmelík v doprovodu strážce ve stejnokroji. Kráčel nejistě a v obličeji byl zelenožlutý.
„Tak co," oslovil ho Exner. „Stará známá?"
Čmelík polkl: „Pobliju se vám tady…"
„Beze všeho," pravil Exner klidně. „Znáte tu ženu, pane Čmelík?"
„Tu nepozná ani pánbu u posledního soudu. Děkuju za ten pohled."
„Není zač," řekl Exner mile. „Nemyslím, že byste ji poznal podle obličeje."
„Tak podle čeho se pozná taková ženská? Hele. Nechte mě, jo! Já nemám prsty absolutně v ničem."
„Absolutně mám pro vás pochopení," řekl Exner. „Člověk se pozná třeba podle šatů. Podle nohou, podle prstýnku, podle bot… anebo… padle barvy vlasů."
Čmelík zbledl ještě víc. „Neznám…," a najednou se utrhl, přiskočil ke dveřím na ulici, opřel se o rám a zvracel na chodník.
„Má něžnou povahu," pravil Beránek.
Michal Exner zakroutil nosem.
„To jsem zvědav," poznamenal lékař, „kdo nám to tady uklidí."
„Od něho," usmál se Exner a přistoupil ke Čmelíkovi, „to nemůžem chtít. Tak poznal jste ji, nebo ne, pane."
„V životě jsem ji neviděl."
„Kde bydlíte?"
„V Rybníčkách."
„V podnájmu?"
„Jo. U jedný známý."
„Trefíte tam?"
„To není vaše starost."
„Máte vlastně pravdu, pane Čmelík," řekl Exner a přátelsky poklepal montérovi po zádech. „Tak na shledanou.
Čmelík poznamenal nezřetelně něco velmi neslušného, odplivl si a lehce potácivým krokem se vydal přes ulici.
Beránek se podrbal na hlavě. „Nejsem zrovna rád, že nás opouští…"
„Co se dá dělat," povzdechl Exner. „Nemůže být všechno hned jak na dlani…"
„Je tady jedna zvláštní okolnost," řekl lékař.
„Opravdu?" zajímal se Exner.
„Ano. Údery, které rozdrtily obličej a lebku, byly vedeny zepředu. Postižená patrně ležela na zádech…"
Exner mlčky přikývl.
„Nuže," pokračoval lékař, „byla udeřena nějakým tupým předmětem," lékař si sáhl na hlavu nad týl, „také tady. Je tam prasklá spodina lebeční a kolem krvavá podlitina. Silný úder, ale patrně ne smrtelný… Totiž, nemusel být… Jisto však je…"
„…že byl veden zezadu," doplnil ho Exner. „To jsou radosti…"

Připadalo mu, že se snad zbláznil. I když sám sobě připustil, že je v něm patrně ještě nějaký alkohol, chyběla mu jistota skutečnosti.
„Ježiš, ježiš," opakoval od chvíle, kdy opustil prosekturu. „Ježiš, peklo," tvrdil Gustav Šoule, údržbář z Tiskové agentury. „Ježiš." Seděl v autě vedle Exnera a měl právo být zmaten. Poručík Beránek ho ráno vytáhl z postele a aniž mu cokoliv vysvětlil, odvlekl ho podívat se na postiženou ženu. Šoule očekával, že se v chladné místnosti musí probudit, že manželka otevřela okno a on se pouze odkopal.
Ale nevzbudil se a tak, sedě vedle Exnera v černé šestsettrojce, jež zvolna klouzala ulicemi, nabyl jistoty, že vše kolem je děsivá skutečnost.
„Až na věky," řekl Exner. „A já myslel, že jste úplně vzhůru, pane Šoule."
„Dyť namouduši sem. To probuzení bylo nezapomenutelný."
„Věřím," souhlasil Michal Exner srdečně. „Tak vy tu paní neznáte."
„V životě…," ohradil se.
„A nemohl byste chvíli přemýšlet?"
„Kdepak! Teď! V týhle chvíli! Nemožný. Ale já ji namouduši… Ježišmarjá!" polekal se z ničeho nic. Jako by z ničeho nic.
„Copak?" zajímal se Exner.
„Kde jste ji našli?"
„My ji nenašli. Byla nalezena. V divadle za dveřmi. Tam za těmi, co je k nim od kotelny pár kroků."
„Ježiš."
„Takové věci se stávají, ne?" mínil Exner filosoficky.
„No jo, to je fakt," souhlasil rychle Šoule. „Stávají. Lumpů je na světě nespočet. Nespočet. Ježiš."
Michal Exner se usmál. „Tak povídejte, pane Šoule."
„Ježiš, co?"
„Co víte."
„Ale já nic nevím. Já vám, soudruhu, pane, na mou duši…"
„Máte duši?"
„No jo. Ježiš…" Šoule uchopil přední opěradlo vozu a hleděl zoufale před sebe.
„Pane Šoule…," řekl Exner konejšivě."
„Co?"
„Nic…"
„Kam jedeme?"
„Trochu se někde projít a popovídat si. Je hezké ráno."
„Do Ruzyně!?!" Šoulemu klesly ruce do klína. „Ježiš. Dyť já nic neudělal!"
Michal Exner mu položil ruku na rameno. „Ale něco víte…"
„Já? Jedeme do Ruzyně?"
„Proč ne? Můžeme se projít i tam. Třeba v oboře na Bílé hoře."
Šoule si utřel z čela pot. „Mně se tohle zdá."
„Nezdá. Já vás štípnu, nechcete?"
Rudolf Šoule zavrtěl vážně hlavou. Vůbec ho nenapadlo, že by to ten člověk vedle něho myslel z legrace. „Ne. Já…"
„Když se mi svěříte, ulevíte duši."
„Povídal jste, že snad ani žádnou nemám…," pravil Šoule zoufale. „Dyť je to taková blbost!"
„Já si i blbost rád poslechnu."
„Ježiš! Dyž já ublížím člověku!"
„Kterému?"
„Ale von je jinak jako beránek. Nesmí se moc napít."
„Čmelík?"
Šoule vzdychl. Přikývl. „Chudák. Snad mi to vodpustí… Já měl ale fakt dobrej úmysl, když jsem ho vzal z tý hospody. Já se totiž bál, aby to na něj nepřišlo tam…"
„Co?"
„No, von bejvá divokej, někdy, když si lízne. Ježiš… hoch jeden pitomá…"
„Že bejvá divokej, to my už víme," poznamenal Exner suše. „Tak co s ním bylo včera?"
„My se u Ječnýho klasu trochu napili. Ved sem ho vyspat do kotelny…"
„V kolik hodin?"
„Ježiš, to já nevim. Někdy po obědě. Na jo, určitě. Ježiš."
„Proč do kotelny?"
„Aby byl hoch schovanej. Von nemoh po ulici. Byl provoz. Auta a vůbec. Byl jsem v obavách, aby mu někdo neublížil."
„Aby on někomu neublížil, to jste se nebál?"
„Ježiš né. Byl jak beránek. Jen ved řeči. No, ale já ho ved právě do kotelny, aby byl úplně to… V izolaci. Je hrozně na ženský, když se stříkne, chudák. Ale přece by nebyl schopnej tohodle toho. Ježiš. To není k uvěření… Kam jedeme?"
„K vám."
„Domů?"
„Do agentury. Řeknete to, co jste mi teď právě vyprávěl, kolegovi a on si to zapíše."
„Jenže to je… Ježiš! To já nechci udávat!"

„Milý pane Šoule," pravil Exner, jak uměl nejpřátelštěji, „já to taky jako udání neberu. Tak vy jste ho ved po chodníku od Klasu…"
„No a pak jsem si vzal od vrátnýho klíč, vod druhejch dveří, vsunul jsem Čmelíka dovnitř a zaved ho dolů na matraci. A když jsem ho uložil a viděl, že spí, tak jsem klíč vrátil…"
„A když jste šel dolů a když jste se vracel, nepozoroval jste něco neobvyklého?"
„Vůbec nic. Taky, mezi náma, já měl trochu to… tady," přejel prsty po čele. „Snad kdybych potkal slona, tak bych si ho vším… Jenže já bych si snad všim i někoho nepovolanýho… Kdyby se neschoval."
„A on se schoval?"
„Jo, to já nevím. Dyť já nikoho neviděl."
„Proč jste nejel výtahem?"
„To já nejezdím. Ten kousek… A pak, voni jsou vejtahy furt v permanenci. Redaktoři neudělají krok pěšky."
„I v sobotu jsou v permanenci?"
„Patrně ne?"
„Takže nikoho jste si nevšiml?"
„Kdeže," pravil Gustav Šoule, kterému se zřejmě ulevilo, neboť vůz zastavil opravdu před Tiskovou agenturou. „Musím fakt jít k tomu protokolu?"
„Nezbytně. To je osud, pane Šoule."
„Ježiš," prohlásil zoufale Gustav Šoule.

V malé místnosti v přízemí, hned za vrátnicí, posadil Vlček Gustava Šouleho na židli a požádal ho, aby chvíli počkal. Vrátil se na chodbu k Exnerovi. „Pojď se na něco podívat," řekl.
Vedl ho kousek dozadu a za roh, kde se nenápadně skrýval pisoár.
Vešli dovnitř a Vlček přistoupil k oknu. „Tady," ukázal na rám – v prachu a špíně byly zřetelné otisky prstů.
„Je to na dvůr," řekl Vlček. „A ze dvora můžeš odejít průjezdy pěti domů."
„No jo," řekl Exner, „ale to se tady mohl přidržovat sklenář„"
„Mohl," souhlasil Vlček. „Jenže já jsem ty otisky nechal porovnat."
„A komu patří?"
„Podle otisků nahoře na pracovním stole redaktoru Josefu Pilousovi."
„Co nám tak náhle zmizel."
„Přesně tomu. Beránek jel za ním do bytu."

Vycházející slunce osvětlilo štíty protějších domů a ty vrhly světlo do mansardy manželů Novákových. Gauče byly netknuté a prázdné. Vladimír Novák spal dosud v křesle. Bradu na prsou, lokty na opěradlech. Občas tiše zachrápal. Nějaké bludné chmýří se mu dostala do nosu. Několikrát odfrkl, zavrtěl se, chtěl se pohodlněji uložit a mezitím otevřel oči.
Díval se zrovna na ty dva prázdné gauče.
Prohrábl si vlasy a mnul obličej. Byla mu mizerně a měl žízeň.
Vstal z křesla a na místě se svlékl, ponechávaje svršky tam, kde spadly. Klopýtavě se vydal do koupelny. Nejdříve se napil a pak se pokusil strčit hlavu pod kohoutek se studenou vadou, ale kohoutek byl příliš blízko umyvadla, takže se mu to nepodařilo. Tak alespoň bral do dlaní vodu a šplíchal si ji na obličej a do vlasů a do týla.
Napil se znova, ale voda ho, zdá se, neuspokojovala. Ve spížce našel dvě láhve lehce vlahého piva. Přinesl si obě do pokoje, jednu vypil naráz, druhou si postavil vedle gauče, na který se položil, upíjel, díval se do stropu, kouřil a o čemsi přemýšlel.
Zavřeným oknem začal do pokoje pronikat mírný ruch nedělního rána.
Hlavní účetní Vladimír Novák opět usnul. Stačil ještě zamáčknout v popelníku nedopalek cigarety, ale nepodařilo se mu dopít druhou láhev…

Děti skotačily na břehu potoka. Odkudsi z řídkého borového lesa byla slyšet hudbu ze dvou nebo tří tranzistorů. Z komínů chat se pokojně kouřilo, lehátka byla na slunci a na lehátkách nahé kůže a sluneční brýle, nad záhonky se ohýbala tu víc tu míň opálená záda.
Na verandě, za zábradlím z břízek, seděl v proutěném křesle Josef Pilous. Protože si dřív, než v noci opustil město, vzal povzbuzující prášek, nepodařilo se mu usnout.
Měl na očích velmi tmavé brýle, zdálo se, že čte, ale kniha ho nebavila. Díval se dolů k potoku na ty děti, co skotačily, bezděčně vnímal zvuky z řídkého borového lesa a měl příjemný pocit, že nemá záhonek, nad kterým by musel hrbit záda.
Jeho manželka ležela na přikrývce dva tři metry pod ním dolů k vodě, spala, a jeho dcera se potulovala kdovíkde se svými kamarády a kamarádkami.
Takže Josef Pilous, pro něhož povolání znamenalo neustálý a nekonečný styk s lidmi, mohl se nyní cítit příjemně osamělý a spokojeně odcizený.
Málem by takový byl, kdyby nebylo jistých zneklidňujících myšlenek ze včerejšího odpoledne a noci. Dokonce ani povzbuzující pilulka, která ještě působila, nebyla s to Josefu Pilousovi přinést svěží mír mysli.
Zvedl oči od panoramatu potoka a bezděčně je zamířil ke schůdkům, jež vedly na verandu. A poněkud strnul. Neboť po těch schůdkách stoupal vzhůru k němu mladý muž ve světle béžovém obleku, vzorně doplněném kravatou, bílou košilí a lesknoucími se botami. Působil v tomhle rekreačním prostředí texasek, ušmouraných kalhot, kostkovaných košil, triček, levných protislunečních brýlí, vietnamek a vyrudlých plavek jako člověk, který letěl ve svém soukromém letadle

z Paříže do Nizzy, zabloudil nad Hercynský les a tady vypadl. Právě sem k potoku.
„Dobrý den," řekl mladý muž kupodivu česky – a Pilous, který znal stovky lidí, honem řadil svou kartotéku v mozku a rozjel hledací aparát, který by mu vyhodil správný lístek. Jenže karta tohohle mladíka v mozku redaktora Pilouse nebyla.
„Dobrý den."
„Pan redaktor Pilous?"
„Ta jsem já," pravil Pilous, odložil knihu a vstal.
„Uf," řekl Michal Exner. „Hledám vás už tři hodiny. Já jsem Exner."
Pilous si raději nechal brýle na očích, ačkoliv by si rád chlapíka prohlédl v jasnějším světle: „Přejete si?"
„Krátce si s vámi pohovořit… a…"
„Oč jde?"
„O vraždu," odpověděl Exner ledabyle.
„Já… promiňte, to je snad…," podíval se dolů směrem ke své manželce. Spala. „Kávu?"
„Raději ne. Říkají o mně, že jí piju až příliš mnoho."
„Pardon… máte nějaký průkaz?"
„Samozřejmě," posloužil mu Exner. „Tady."
„Děkuju. Nechápu ovšem souvislost mezi mnou a…"
„Já, pane redaktore," pravil Exner přátelsky, „zatím také ne. Jen mi pořád vrtá hlavou, proč jste tak nedůstojně opustil své pracoviště."
„Nedůstojně?"
„Mě nikdy nenapadlo, že prchat oknem záchodku je důstojné," řekl Exner úplně vážně. „Tu kávu raději ne. Spíš bych vás pozval na malý výlet."
„Promiňte ale… jsem tady…"
„Na zotavené? Za tři hodiny budeme zpátky."
„Přijel jsem v noci…"
„Unaven?
„Ano."
„V našem voze se můžete prospat."
„Nejde o prospání pane… pane…"
„Kapitán Exner."
„Nuže, pane kapitáne… spíš a…"
Michal Exner se usmál: „Ano, právě a to. O vysvětlení vašeho podivného odchodu a… Myslím, že se probouzí vaše paní… Je to vaše paní tam dole?"
„Je."
„Můžete mě představit, jak chcete. Ale jedem."
Z kapitána Michala Exnera se tak na chvíli stal doktor Klabous z ústředního výboru Národní fronty.
„Doktor Klabaus," poznamenal redaktor Pilous cestou k silnici, „je ceremoniář. Organizuje kladení věnců, státní pohřby a tak."

Řidič Bohouš musel jet po úzké silnici až bůhvíkam, za potok a dál, než našel místa, kde se mohl se šestsettrojkou otočit.
Josef Pilous mezitím mlčel a snad přemýšlel. Michal Exner se díval z okénka a se zájmem si prohlížel chaty, „Pěkný, ale trochu přeplněný místo," poznamenal.
„Ujde to," odpověděl Pilous.
„Dobře, že se dá v potoce koupat," pokračoval Exner.
„Předpokládám," pravil Pilous, „že si tady chcete postavit chatu."
„Ani ne," řekl Exner. A když Bohouš vyjel z údolíčka nahoru a dostali se na pořádnou silnici, pohodlně se opřel do kouta a zeptal se: „Nechcete si schrupnout?"
„Ani ne."
„Hovořil jste o únavě, tak jsem myslel…"
„Jsem zvědavý, a tak bych neusnul."
„Zvědavý? Nač?" podivil se Exner.
„Na co se mě budete ptát."
Michal Exner zamnul rukama jako semitský obchodník a spokojeně se usmál. „To je dobře. Takže můžu začít."
„Ovšem."
„Proč jste utekl přes ten pisoár?"
„Protože jsem nechtěl být v agentuře."
„To vám je vaše vlastní pracoviště tak nepříjemné?"
„Vůbec ne. Ale nemám rád zákazy. Na vojně jsem vždycky dělal všechno možné, abych se nějak vyhnul splnění rozkazu. U vrátnice mi řekli, že nesmím ven. Kdybych si byl vědom toho, že jsem něco provedl, tak bych zůstal. Anebo kdybych byl přesvědčen, že moje výpověď vám nějak může pomoci. Protože jsem nebyl ani to, ani ono, považoval jsem svůj pobyt v agentuře za zcela zbytečný a budovu jsem opustil. Sice poněkud nedůstojně, ale opustil."
„A co jste dělal během odpoledne a večera."
„Během odpoledne, během odpoledne… Přesněji."
„Tedy od čtrnácti hodin."

„Byl jsem v redakci. Krátce před druhou jsem totiž přišel ze Státního výboru pro techniku a vynálezy. Napsal jsem krátkou zprávu a šel jsem na oběd.“
„V kolik asi?“
„To nevím… před třetí… Snad si to bude pamatovat Říša Král, to je kolega redaktor. Srazili jsme se u výtahu, on jel z oběda a já se ho ptal, jestli mají ještě něco k jídlu.“
„A dál?“
„Co dál?“ podivil se Pilous. „Sjel jsem do mezipatra k naší vnitřní hospodě, dal jsem si játra s brambory, moučník a kofolu… A potom… potom jsem šel…,“ Pilous se usmál, „vedle do kina. Co promítají krátké filmy a aktuality. Měl jsem totiž hodinu čas… nic jiného se mi v tom vedru nechtělo podnikat. Šel jsem pěšky do hotelu Excelsior, kde jsem se zúčastnil vládní večeře. Ta se zpozdila, protože se delegace se zahraničním hostem zdržela někde venku. Odbyl jsem si večeři, vrátil se do agentury, tam už jste byli vy…“
„Podle čeho jste to poznal?“
„Podle vašeho vozu s blikajícím světlem na střeše, vozu, který jsem musel obejít, abych mohl vstoupit, zeptal jsem se někoho, co se stalo, řekli mi, že nějaká vražda v divadle, odešel jsem do redakce, napsal zprávu…“
„Zprávy se obvykle telefonují… Do stenografie.“
„Jak tohle víte?“
„Zeptal jsem se.“
„Šel jsem do redakce proto, poněvadž je to z Excelsioru pár kroků. Odevzdal jsem zprávu směnaři a chtěl jít domů, když tu se stalo, že jste mě nepustili.“
„Jak dlouho jste byl asi na obědě?“
„Tak půl… tři čtvrtě hodiny.“
„A kudy jste šel do kina?“
„Jak to: kudy?“
„Popište mi, kde jste v restauraci seděl, s kým jste hovořil, kdo tam byl kromě vás…“
„Jo, ta si nepamatuju. Pár lidí tam bylo… Já s nikým nemluvil… Ani jsem si moc nevšiml, kdo tam vlastně je… kromě paní restauratérky… Byl tam redaktor Šimek, bavil se s nějakou paní nebo slečnou, nevím, byla ke mně obrácena zády. Blondýnka… dost hezké nohy. Buď stenografka nebo sekretářka od nich… Šimek je z domácího zpravodajství… a blízko baru sedělo několik lidí, asi pět nebo šest ze zahraniční redakce, Kotlasová, ta tam byla určitě, protože její černé vlasy s bílým pruhem nelze přehlédnout. Pak Kolár, ten je také od nich, pak nějaký nový mladík… toho znám jen padle vidění… na víc si nevzpomenu. Pak dvě nebo tři ženský… snad operátorky nebo písařky, to už nevím.“
„S kým jste hovořil?“
„Jen s paní šéfovou.“
„Přišel jste sám?“
„Ovšem. A taky jsem sám odešel. Rovnou od výtahu do hospody a od hospody k výtahu.“
„Ale z restaurace je blíž k tomu zavřenému vchodu než k tomu, kde sedí vrátný. Nikdy jste nechodil tím zavřeným?“
„Proč. Sám říkáte, že je zavřený. Je to nesmysl. Takhle se musí do druhého patra a zase dolů. Měli to už nějak vyřešit.“
„Nebylo vám nic nápadné, když jste šel od dveří do restaurace k výtahu?“
„Nebylo. Jak už jistě víte, je to čtyři až pět kroků. Co by bylo nápadné
„Na výtah jste čekal, ne?“
„Víte, že ne?“ podivil se Pilous. „Byl dole. On totiž nikdo za tu dobu, co jsem byl v hospodě, nepřišel, ani neodešel. Alespoň jsem si nevšiml. Takže jak jsem z výtahu vystoupil, tak asi zůstal. Jenže takhle jsem o tom nepřemýšlel. Ve staré budově je stejně menší provoz. A v sobotu skoro žádný. Ano,“ pokýval Pilous hlavou. „Bude to patrně tak.“
„Co bude tak?“
„Ze výtahu, od chvíle, kdy jsem vylezl, nikdo nepoužil.“
„Ale tam jsou výtahy dva.“
„Jel jsem levým.“
„To je …“
„Levým, když stojíte čelem k výtahům. Přišel jsem ke dveřím, zmáčkl ze zvyku knoflík a osvětlila se kabina. Tak jsem nastoupil a jel.“
„Takže co se dělo s druhým výtahem…?“
„Nemohu sloužit, jak vidíte. Takže: to je všechno. A teď mi snad vysvětlíte, proč mě vezete do Prahy.“
„Musíte se na ni podívat.“
„Na koho?“
„Na postiženou.“
„To je nesmysl. Proč?“
„Předně, pane Pilous: k vraždě došlo kolem třetí hodiny, a to patrně nedaleko vchodu do restaurace. Za druhé: my pořád nevíme, kdo zavražděná je.“
„To nemám radost, pane,“ řekl Pilous mrzutě. „Nemám.“
„Já mám často,“ utěšil ho Michal Exner, „taky málo radostí.“

Ve vstupním prostoru – neboť halou se ta skromná prostora nedala nazvat – Tiskové agentury, vedle kukaně vrátného, v koutku, láhev piva u nohy, seděl Gustav Šoule.
Když vstoupil Exner s redaktorem Pilousem, řekl Šoule „Ježiš,“ a nadzvedl se.
„Jen klid,“ pravil Exner, „hned jsem zpátky, pane.“

„To jste mi, pane, soudruhu," vzdychl Šoule, „ne, to jste mi neměl dělat."
Exner se rozpačitě usmál a vedl Pilouse dál, do kanceláře k Vlčkovi. Ten seděl nad strojem a dozobával protokol s nočním vrátným.
Beránek byl u okna a cosi smolil do svého pověstného tlustého zápisníku. Zvedl hlavu. „Nepůjdeme se projít?" zeptal se.
„Můžeme," souhlasil Exner. „Pan redaktor bude zatím tak laskav a nadiktuje soudruhovi poručíkovi, ca mi vyprávěl v autě."
Vedle kukaně vrátného se opět nadzvedl Šoule. Exner mu dal pokynem ruky najevo, že o něm ví a že s ním ještě bude jednat.
Šoule vážně přikývl a vrátil se na židli a k pivu.
„Tohle," poznamenal Exner se zřejmou nechutí, „je pivní případ. Čmelík pivo, tenhle pivo, včera dnes…"
Vyšli na chodník a začali pomalu přecházet před Tiskovou agenturou.
„Vystřídalo se u ní osm lidí," řekl Beránek. „Většinou ti, co tady měli včera odpoledne službu, a co jsme je nachytali doma. Většinou mají na celé odpoledne alibi, protože díky těm efektivním sálům…"
„Efektivním? Kdes to vzal?"
„Nechal jsem si vyložit jejich účel a smysl od soudruha náměstka Mišara."
„Aha. Ten měl jistě radost."
„Obrovskou. Ale náturu má. Ani se na prosektuře nezachvěl. Jenže, abych dopovídal, co jsem chtěl říct: většinou mají alibi… až na jednu operátorku… operátorky obsluhují dálnopisy…"
„Já vím."
„Tak mě nepřerušuj… Vrátný z toho byl taky vedle. Mám ti je jmenovat?"
„Tak poznali ji, nebo ne?"
„Patrně," připustil Beránek opatrně, „patrně. Jistá Lydie Malá, operátorka od dálnopisu… od těch dálnopisů, co se jimi posílají zprávy ven do zahraničí, se domnívá, že by ta mohla být její kolegyně Věra Nováková."
„Podle čeho?"
„Cože?"
„Padle čeho tak soudí?"
„Padle bot. A šatů. Brala před třetí hadinou od Novákové službu. Ta něco nezřetelně poznamenala, že si odskočí, ale už nepřišla. Lydie Malá se domnívala, že odešla domů. Vzala si kabelku, totiž Nováková, ale nákupní tašku si nechala u dálnopisů."
„Podle čeho ještě soudí, že to je Nováková?"
„Jen podle toho. Na víc se nechtěla podívat. Snad jsem udělal dobře, když jsem ji nenutil."
„Snad. A dál?"
„Nic."
Myslel jsem, že se za tou Novákovou podíváš."
„Čekal jsem na tebe, protože," dodal Beránek, „jak se mi případ jeví, tady se spěchem nespraví nic."

„Snad," připustil Exner. „A ta Lydie byla jediná?"
„Ne. Taky redaktor Král připustil, že by to mohla být, jak říkal: ta dívka od dálnopisu."
„Nádherné," liboval si Exner. „Připustil. Dívka od dálnopisů!"
„Jsou tady," pravil Beránek, „a čekají."
„Jedem!"
„Kam?" zděsil se Beránek nad tou rozhodností. „A co oni?"
„Počkají."

Nejdřív si Vladimír Novák myslel, že zvoní budík. Ale pak ho napadlo, že budík takhle trhaně zvonit nemůže, že tedy někdo jde, a první, co mu té chvíle přišlo na mysl, bylo, že se vrací manželka a že bude nepříjemnost, protože nechal ve dveřích klíč zevnitř, což se mu někdy stávalo – a zrovna většinou jako naschvál, když se manželka vracela z večerní služby a on už spal. Ovšem potom si uvědomil, že je neděle ráno. A vůbec všechno, co se dělo. A třebaže měl podivně dřevěné údy a v hlavě velmi nejasno, vyskočil z gauče a utíkal otevřít. To se aspoň domníval, že vyskočil a utíkal. Ve skutečnosti slezl a mírně se potácel.
Oblečen byl pouze v ohnivě rudé trenýrky.
Prudce otevřel dveře a zrozpačitěl. V první chvíli ho napadlo, že přišli z občanského výboru zvát na nějakou akci.
Ale jeden z mužů mu připadal na člena občanského výboru příliš neseriózní, příliš mladý a příliš nákladně oblečený.
Než mohl domyslet, kdo vlastně ti dva návštěvníci jsou, vytáhli průkazy. Bezpečnost. Kriminálka."
Nemuseli příliš dbát na diskrétnost, okolo nebyly žádné dveře se zvědavými kukátky, stáli prostě na půdě.
„Pardon," řekl Vladimír Novák a zbledl.
Michal Exner se přívětivě usmál: „Pan Vladimír Novák?", a když jmenovaný přikývl, pokračoval: „Vaše paní je zaměstnána v Tiskové agentuře…"
„Ano…"
„Rádi bychom s ní hovořili."
„To prosím… nepůjde… Ona totiž není doma…," řekl Novák rozpačitě.
„A kde tedy je?" zeptal se Exner laskavě. „Vyhledáme ji."
„Zapletla se do něčeho? Já o ničem nevím."

„Proč myslíte," řekl Exner lehkomyslně, „že se do něčeho zapletla?"
„Tak… Napadlo mě to…"
„Ona se vaše paní…," zarazil se. „Nepozval byste nás dál?"
„Prosím… jenže já nemám uklizeno…"
„To nevadí," řekl Beránek a hrnul se dovnitř. „Dobrý den," pozdravil ve dveřích a dal se na cestu k oknu. Všiml si hromádky šatů u křesla, popelníku a dvou lahví u gauče. Zvedl jednu a přičichl. „Pivo?"
„Ano."
Beránek se podíval na Exnera a řekl významně: „Piva!"
„Vaše paní," pokračoval Exner v načaté otázce, „měla předpoklady se do něčeho zaplétat? Rozumíte, pane Novák? Jsou takoví lidé. Obecně se jim říká průseráři. Ať šlápnou kam šlápnou…"
„Já," řekl Novák nesměle, „nevím…"
„A jste patrně nešťastný člověk," doplnil ho Exner se zřetelnou účastí v hlase. „Protože vy asi víte dost málo o své ženě."
„Já nevím…," Novák složil nešťastně ruce do klína. „Promiňte, pánové, uvařil bych vám kávu…"
„Kávu? Snad sobě byste mohl uvařit… Asi se v noci…"
„Co prosím?"
„Nebyl jste v noci opilý?"
„Včera večer," přiznal Novák. „Byl jsem na návštěvě u přátel."
„Se svou ženou?"
„Ne."
„A kde tedy byla?"
„Já nevím," opakoval nesměle Novák a šel vařit kávu do malého kuchyňského koutku v předsíni.
Beránek zvedl oči ke stropu.
„Osud," poznamenal Michal Exner stručně.

Přinesl si kávu, upil ji horkou, až si spálil rty a jazyk, a sáhl po cigaretě. Beránek mu ji ochotně zapálil. „Můžete mi říct, co se vlastně stalo? Jestli to ovšem není státní tajemství."
„Není," řekl Exner. „My jsme přece kriminálka."
„Na jo," pravil Novák. „No jo."
„Tak kde je vaše žena?"
„Nevím… Já vím, že je to… podivné… Ale já nevím…"
„A to vám to nevadí?" podivil se Exner.
„Já jsem včera v noci… když jsem přišel…," odmlčel se.
„No…"
„Já jsem byl opilý a… Ona mi je nevěrná," vyhrkl najednou, a bylo to jako přiznání. Zřejmě se mu ulevilo, když se takhle svěřil.
„Jste si tím jist?" zapochyboval Exner.
„Vlastně… ne…"
„Abychom se v té naší řeči někam dostali," vysvětlil mu jemně Exner, „musíme postupovat nějak systematicky."
Vladimír Novák přikývl, ale to, co řekl, vypadalo jako nesmělý protest: „Jenže když nevím, proč jste za mnou přišli…"
„Dovíte se všechno," uklidnil ho Exner. „Všechno. Ale mohu vás ujistit, že nevím, že by se vaše paní do něčeho zapletla. Tedy: kdy jste ji viděl naposled?"
„Včera ráno. Při snídani. Odešel jsem do práce jako obyčejně o čtvrt hodiny dřív."
„Víte jistě, že odešla do zaměstnání?"
„Jistě."
„Jak to: jistě?"
„Kam jinam by šla?"
„Vyslavil jste podezření, že vám byla nevěrná."
„To ano," usmál se Novák jedním koutkem úst, „jenže dopoledne, prosím…"
„Třeba za kuropění," pokrčil Exner rameny. „Nebo za soumraku. To už je jedno, ne?"
„Ano," odpověděl Novák téměř uctivě a smutně, „jenže kdyby nepřišla do práce, tak by volali z agentury ke mně do zaměstnání, co s ní je, jestli není nemocná."
„Jste si tím jist?"
„Ano. Stalo se to už několikrát. Totiž… Jednou jsem ji zapomněl omluvit a dvakrá… nebo třikrát… se někde zdržela, něco nakupovala nebo co."
„V poslední době?"
„Ne. Tak během posledních dvou let."
„A naposled?"
„Nerozumím prosím."
„Kdy vám naposled volali a ptali se, co je s ní?"
„Asi… Snad před měsícem… Stála frontu v Domě módy… přišly nějaké svetry…"
„A včera nevolali, a vy jste si proto jist, že do zaměstnání odešla."
„Ano. Ještě mi telefonovala ve dvanáct do zaměstnání…"
„Včera v poledne?"

„Ano…“
„Přesně, v kolik hodin?“
„Nevím přesně… ale určitě před půl jednou, protože o půl jedné jsem už odcházel…“
„A potom?“
„Potom jsem…“
„Kdy jste se s ní viděl potom?“
„Pak už ne…“
„A to vám nebylo divné?“
„Bylo… ale…“
„Proč jste nic nehlásil?“
„Myslel jsem…“
„Co?“
„Já…“
„Co jste myslel?“
„Že si… že si ze mě dělá legraci… Že s někým odešla.“
„Ale abyste si něco takového myslel, musel jste přece mít důvod.“
„No…,“ ošil se Novák, „já jsem snad důvod měl… jenže nevím…,“ odmlčel se.
„Co nevíte?“
„Jestli vám ho mám vůbec říkat.“ Káva, kterou vypil, začala zřejmě účinkovat, účetní nabýval jistoty a rozhovor, který mu až dosud připadal jako cosi mlhavého a neurčitého, nabyl pro něho reality. „Já dost dobře prosím nevím… proč bych vám vlastně to všechno měl povídat… Rozumíte… Nerad bych, abyste… koneckonců i tohle může být žert…“
„Žertovala vaše paní často?“
„No…“
„Podívejte,“ řekl Michal Exner, „včera odpoledne byla v Divadle V louži usmrcena žena. Můžeme se oprávněně domnívat, že šlo snad o vaši paní. Byli bychom rádi, kdybyste se s námi odebral k postižené a…“
Účetnímu Novákovi vypadl šálek se zbytkem kávy z ruky. Talířek se kutálel přes polovinu pokoje až k Beránkovým nohám a šálek se dlouho otáčel jako vlček před Exnerem na koberci.
Novákovi se rozklepaly ruce jako chorobnému starci.

Zprvu mysleli, že ho budou muset vynést a zacházet s ním jako s dítětem. Ukázalo se, že Vladimíra Nováka podcenili. Snad v něm po prvním otřesu nabyla převahy jeho pedantská duše. Možná že se tak dělo pokaždé, když byl v nesnázích, druhá část jeho osobnosti mu pomáhala překonávat strázně života.
Ne že by se oklepal a byl okamžitě v pořádku. Ale začal pořádek dělat. Jako by byl v pokoji sám. Řekl jen: „Okamžik,“ zvedl se, sebral se země šálek, lžičku i talířek a odnesl to do kuchyňky. Bylo slyšet, jak umývá, utírá a ukládá. Přišel s vlhkým hadříkem a otřel koberec tam, kam spadla ušpiněná lžička a kde vyteklo trochu kávy. Potom suchým hadříkem koberec vysušil. Uklidil obě láhve od piva, vyčistil popelník se stolku u gauče. Posbíral své svršky, které ležely dosud na hromadě u křesla, košili a ponožky dal kamsi mezi špinavé prádlo do předsíňky, šaty a kravatu uložil na ramínko do skříně. Potom řekl ještě jednou: „Pardon…,“ a odešel do koupelny. Podle šumění vody vlezl zřejmě pod sprchu.
Když zmizel v koupelně, Beránek se tázavě podíval na Exnera. Ten pokrčil rameny. Beránek se zvedl a šel tiše do předsíňky, aby měl aspoň pocit, že by mohl něčemu zabránit, co by se v koupelně mohlo stát. Bylo to zbytečné. Až do pokoje zřetelně šuměla voda, ozývalo se plácání rukou po nahém těle a občasné zafunění. Nakonec bylo zřetelně slyšet, jak si Novák čistí zuby. Vyšel z koupelny učesaný a oholený. Došel si do prádelníku pro čistou košili a oblékl se.
Urovnal si kravatu a ještě se rozhlédl pokojem, jako by někde hledal nějaký další nepořádek, který je nezbytně uklidit. Když nic nenašel, srovnal aspoň křeslo, na kterém před chvílí seděl Exner.
Čekali u dveří.
Pečlivě zamkl a sestupoval vedle Beránka po schodišti. Exner se loudal za nimi.
Cestou účetní nepromluvil ani slovo. A když pak stál nad vychladlým tělem, řekl pouze: „Ano, to je moje žena…“
„Rádi bychom vám ukázali obličej,“ pravil Exner mírně, „ovšem… on neexistuje, jestli mi rozumíte…“
„Neštěstí?„ zeptal se Novák, který možná dosud přesně nechápal, oč vlastně jde.
„Ne…“
Přikývl. „Nemusíte, jestli to není nutné…“
„Jestli určitě svou ženu poznáte i tak . . .„
„Ano. Podle šatů. To jsou její šaty… A tady na noze ta jizva… Od rozbitého kolena. Má velké mateřské znamínko,“ ukázal doprostřed prsou, „tady.“ Podíval se na její ruce. „A to jsou její prsty. I snubní prstýnek.“ Stáhl si svůj vlastní a podal ho Exnerovi. „Je tam vyryté datum.“
„Můžeme jít…“
„Ano… děkuju,“ pravil Vladimír Novák poněkud nepřítomně.
A nechal se odvést k vozu a vozem by se patrně nechal odvézt kamkoliv.
Ale Exner přikázal Bohoušovi, aby na nábřeží zastavil. Když se tak stalo, nedaleko mostu, který vedl na ostrov do tichého a nyní v tu časnou hodinu ještě prázdného parku, řekl: „Půjdu se s panem Novákem trochu projít…“ Natáhl ruku za sebe a otevřel zadní dveře: „Prosím, pane.“

Vyhledal lavičku s výhledem na řeku. Plynula pár metrů od nich, temná a zašpiněná omývala kameny regulace. Dál za

řekou byla zelená stěna stromů dalšího ostrova – byli uprostřed města, ale v místě tichém a klidném.
Před chvílí otevřeli nedalekou plovárnu a pár nedočkavců se povalovalo na prknech.
Uprostřed řeky na zakotvené loďce přemýšlel osamělý rybář nad zavěšeným prutem a splávkem.
„Tak co," řekl Exner a ani se nezdálo, že by to mínil jako otázku. „Co tomu říkáte."
Novák zavrtěl hlavou.
„Nic?"
„Proč?" tázal se Novák lítostivě. „Proč?"
„To zatím," odpověděl Michal Exner, „ví jen bůh a svatý Václav."
„Hm…"
„Anebo taky vy."
„Nevím… Jak já…"
„Rozhodně jsem nemohl mít jistotu, že by vaše manželství bylo šťastné."
„Nebylo."
„Jenže jsou manželství méně a více nešťastná, ta, která jsou utrpením pro muže i pro ženu, a i taková, která jsou utrpením pouze jednoho a ten druhý nebo druhá si to tak nebere."
„Nevím, co se dělo v ní… Byla vůbec nespokojená. Se životem…"
„Proč?"
„To bylo víc věcí…"
„Zkuste je označit."
„To snad není ani těžké… Byla patrně nespokojená se mnou."
„Důvod?"
„Když jsme se poznali… než odešla pracovat do agentury… byl jsem pro ni… ve své funkci hlavního účetního někdo… koho si mohla vážit a snad i vážila, ale poznala jiné muže, úspěšnější."
„Podceňujete se."
„Vůbec ne. Je to tak. Jsem málo průbojný, málo hlučný… to snad dřív nepostřehla."
„Také rád sám sebe litujete."
„Snad."
„Musíte mi prominout… všiml jsem si trochu skříňky u vás pod oknem. Samý zbytečný lék. Vy jste tak trochu hypochondr, ne?"
„Snad ne… Mám potíže…"
„Dobrá. Ona vaše potíže podceňovala."
„Spíš si jich nevšímala."
„Řekl jste, že vám byla nevěrná. Víte to jistě?"
„Ano."
„To jste ji viděl… Myslím… tváří v tvář…"
„Ne," odpověděl Vladimír Novák. „To jistě ne. Ale moji známí ji dvakrát viděli s jakýmsi mužem. Někde v kavárně. Chodila domů později, než bylo nutné. Víte, večerní směna jí končívala v jedenáct. Chodil jsem spát asi o půl jedenácté. Několikrát se vrátila až po druhé hodině v noci. Dělal jsem, že spím."
„Řekl jste jí to?"
„Co bych jí měl říkat?" podivil se Novák.
„No," usmál se Exner, „jestli jste jí řekl, že je vám nevěrná."
„Ano. Odppvěděla: ‚Ovšem, blázínku.' A zasmála se. Takže jsem to mohl považovat za přiznání i za vtip. Ona ráda takhle žertovala."
„Vy ne,"
„Pro tenhle humor já neměl nikdy pochopení."
„Ani když jste byl do ní zamilován? Předpokládám, že jste byl."
„Nebyla taková. Teprve v poslední době…"
„Dobře," shrnul Exner. „Tedy předně: nebyla spokojena s vámi. Za druhé?"
„Nebyla spokojena s bytem. My jsme dlouho bydleli v podnájmu… ale já mám bratra zedníka, tak mi pomohl postavit tu garsonku. Chtěli jsme aspoň dvě místnosti, ale už jsme neměli víc peněz. Počítal jsem, že další místnost nebo dvě přistavíme, ale začali jsme šetřit raději na auto."
„S bytem je mnoho lidí nespokojeno."
„Jenže ona byla denně. Denně!" řekl Novák téměř zoufale. „Rozumíte?"
„Snad," připustil Exner. „Tedy za druhé: byt."
„Za třetí: zaměstnání."
„Poslyšte, s čím myslíte, že byla spokojena?"
„Hm…," vydechl Novák a udiveně se na Exnera podíval. „Ano, to je zvláštní… Takhle mě to nikdy nenapadlo. Já ani nevím… snad když se jí podařilo někdy sehnat něco hezkého na sebe… Ale to ne dlouho…"
„A v zaměstnání?"
„Nesehnala místo, které by odpovídalo její kvalifikaci."
„Opravdu?"
„Skutečně. Víte, ona měla nadání na jazyky… Chodila do vyšší hospodářské školy jako já… Jenže já tři roky před ní, vlastně jsme se poznali ve škole. A po maturitě si ještě udělala jazykový kurs z angličtiny a ruštiny. Angličtina ji bavila a uměla ji velmi dobře. Zběžně četla anglické knížky, většinou detektivky, které jí někdo půjčoval v zaměstnání. Chtěla

dělat buď sekretářku, nebo snad redaktorku, nebo aspoň cizojazyčnou korespondentku a ne za pár korun stát u dálnopisů a hlídat, jestli všechno dobře klape. Také si stěžovala, že je tam moc hluku…“
„Měla dopolední a odpolední služby.“
„Ano, střídavě.“
Michal Exner se odmlčel, a ačkoliv patrně o něčem přemýšlel, nevypadal na to. Opřel se pořádně o opěradlo lavičky, natáhl nohy a chtělo se mu zívnout. Rozhlédl se kolem. Až na dvě postavy opodál mezi stromy, které se procházely po pěšině a v nichž bezpečně poznal Beránka s řidičem Bohoušem, nebylo kolem v prostředí a ovzduší nic, co by nějak vzněcovalo kriminální myšlenky.
Kolem bylo prostě krásné a letní nedělní ráno nad řekou.
„Takže jste vlastně rád,“ řekl Exner krutě, „že není.“
„Bože,“ zděsil se Novák, „to ne! To opravdu ne. Zažili jsme spolu moc, moc krásných chvil… To nemůžete takhle říct.“
„Nechtěl jsem se vás dotknout,“ pravil Exner pokrytecky, „ale když budete upřímný, horoucí láska to už nebyla.“
„To už ne… To víte, po deseti letech manželství…“
„Ano,“ usmál se Exner, a zdálo se, že s pochopením. „Proč vám žena včera v poledne volala?“
Novák neodpověděl hned. Otázka ho překvapila. „To je právě to divné…,“ řekl a zavrtěl hlavou, jako by pořád ta věc pro něho měla neobyčejnou důležitost.
„Divné?“
„Ano… To já bych vám ale musel vysvětlit, proč…“
„Máme dost času.“
„Já to všechno považuju pořád za špatný žert…“
„To, co jste viděl,“ řekl Exner tvrdě, neboť ho ta malá duše začínala otravovat, „se snad vůbec nepodobá žertu!“
„Ach… tak jsem to nemyslel,“ polekal se Novák, „ale vy jste chtěl vysvětlení…“
„Poslouchám.“
„Několik dní, snad týden nebo jak dlouho, mluvila Věra…“
„Vaše paní…“
„Ano, tedy mluvila o tom, že budeme mít na auto, ani se nenadějem, ale že ty peníze sežene ona…“
„Jaké peníze?“
„Na vůz, rozumíte. Prostě říkala, že sežene peníze na vůz.“
„Vždyť jste šetřili…“
„Ale měli jsme ještě málo. Je to asi týden nebo víc, už nevím, řekla najednou: ‚Poslyš, co bys říkal, kdybych přinesla dvacet tisíc.‘ Já jsem se zasmál…“
„…považoval jste to opět za žert…“
„Ano. A řekl jsem: ‚No prosím, to bude prima,‘ nebo něco takového.“
„A ona?“
„Nic. ‚Uvidíš,‘ řekla. ‚Když se mi to povede, budeš mrkat.‘ A potom ještě několikrát prohlásila, že se jí to asi povede.“
„Což jste nebral vážně.“
„Samozřejmě, že ne. A v sobotu v poledne volala, abych jí určitě přišel naproti, že nechce jít sama domů. Zeptal jsem se proč. Odpověděla, že vím, že a tom už mluvila. Že se jí to podařilo. Já jsem chvíli nevěděl co, ale ona dvakrát netrpělivě opakovala to samé a mě napadla, že mluví o těch penězích. A tak jsem jen prohodil: ‚Dva-cet?‘ a zasmál jsem se. Řekla: ‚Samozřejmě, a nech řečí.‘ Položil jsem telefon… a…“
„Šel na oběd,“ řekl místo něho Exner.
„Ano. Jak to víte?“
„Do závodní jídelny?“
„Ano, ovšem.“
„A myslel jste si, že si z vás zase dělá legraci.“
„Jistě. Jak tohle víte?“ podivil se Novák. „Nebo nedělala?“
„Copak to já můžu vědět, pane!?!“ zhrozil se Michal Exner. „A po obědě?“
„Nerozumím.“
„Kam jste šel po obědě?“
„Trochu na procházku. Známý doktor mi poradil, že to mám dělat každý den. Šel jsem do parku u Hlavního nádraží a chodil po cestičkách. A o půl třetí mě už bolely nohy a řekl jsem si, že bych měl jít na kávu. Do té restaurace naprati agentuře, abych manželku viděl, až bude odcházet. Šel jsem tam, dal jsem si kávu a pak minerálku…“
„A dál?“
„Nic… Ona totiž nevyšla a já… Já jsem ještě zkusil zavolat k ní nahoru. Její kolegyně mi řekla, že Věra odešla…“
„Mohla jít jinudy.“
„Ne… Já vám zapomněl říci, že jsme si dali schůzku právě v té restauraci. Tam jsme si totiž dávali vždycky schůzku…“
„Ale říkal jste, že jste měl chuť na kafe, a proto jste tam šel.“
„Ano. Proto jsem tam šel dřív… Jinak jsem si vždycky dával pouze minerálku. To víte,“ usmál se Vladimír Novák, „když se šetří na auto…“
„Tedy nepřišla.“
„Ano. A já dostal vztek. Myslel jsem si totiž… Byl jsem si tím skoro jist, rozumíte… že to všechno…“
„…byl žert.“
„Ano,“ řekl Novák nejistě. „Třeba je to hloupé, ale já opravdu mluvím pravdu.“
„Nepochybuju, pane Novák. Tedy myslel jste si, že manželka opět žertuje a…“

„Dostal jsem zlost. Zavolal jsem kamarádovi. Jmenuje se Roček. Pracujeme spolu. Chodí pravidelně na fotbal. Mnohokrát mě zval, abych šel s nimi. Vlastně, abychom šli s nimi, jenže manželka neměla pro fotbal smysl.“
„To se jí nedivím.“
„Vy se o sport nezajímáte?“
„O fotbal ne. A šli jste na fotbal.“
„Ano. S kamarádem, s tím Ročkem a jeho ženou.“
„Nebylo jim divné, že jste nepřišel s manželkou?“
„Ne. Nejdřív jsem jim řekl, že má službu… ale pak… snad něco tušili…“
„Ca mohli tušit?“
„Že mezi námi něco neklape… Pozvali mě k sobě domů na večeři a pak jsme pili… Já jim možná všechno řekl… když jsem se opil.“
„Co všechno?“
„No… že mě snad žena… že mě snad podvádí. Že snad s někým je… Byli na mě hodní… vypravili mě domů a Milan mě doprovodil až na tramvaj… A já, když jsem šel domů, tak jsem si myslel, že tam bude… a nebyla…“ hlavnímu účetnímu trochu povolila brada.
„Tak co?“
„Tak… jsem usnul… Taky jsem snad brečel…“ Bylo zřejmé, že mu vlhnou oči, patrně lítostí nad svým vlastním neštěstím. „Pak jsem se probudil… svítalo… měl jsem žízeň, a tak jsem vypil to pivo a spal…“
„Tak pojďme, pane Novák,“ řekl Exner.
„Kam?“ polekal se.
„Někde to sepíšeme, všechno, co jste mi povídal… Nebude vám vadit, když si prohlédneme váš byt?“
„Ne, vůbec ne. Ale já nevím, proč…“
„Můžeme?“
„Samozřejmě… to je divné…“
Vraceli se k vozu. Beránek s Bohoušem se loudali za nimi.
„Divné?“
„Že jsem najednou sám…“ vyhrkl Novák, složil se na zábradlí mostu a rozplakal se.

Odvezli Vladimíra Nováka k psacímu stroji a do Vlčkových rukou.
Vedle v jakési hovorně seděli redaktoři. Král a Pilous. Moc do řeči jim nebylo. Listovali různými časopisy a tvářili se otráveně. Příchod Michala Exnera jim náladu nezlepšil.
„A já myslel,“ řekl jim srdečně, „že už budete doma.“
„Ten soudruh vedle,“ pravil Král znechuceně, „nás požádal, abychom na vás počkali.“
Pilous se podíval na hodinky. „Slíbil jste mi…“
„Já vím… Prosím, abyste mě omluvil. Ono rychleji to opravdu nešlo.„
Doprovodil je před budovu.
Usadil Pilouse do vozu, rozloučil se s Králem, a když ten otvíral dvířka vlastního vozu, Exner si na něco vzpomněl a rozběhl se za ním. „Promiňte,“ řekl. „My jsme vlastně spolu nemluvili…“
„Ano. Já vím… Jenže… Nevím,“ prohlásil naivně, „jestli budu mít čas a dost soustředění… Mohu se s vámi ještě dnes setkat?“
„Dnes už ne.“
„Tedy zítra?“
„V devět jsem v redakci.“
„To by mně,“ řekl Michal Exner, „vyhovovalo úplně přesně. Děkuju vám.“
Usmál se jak velvyslanec na recepci a odplul k Bohoušově šestsettrojce.

Pilous byl patrně roztrpčen zdržením. „Kam mě ještě vezete?“
„Myslím,“ uvažoval Exner, jako by hovořil sám k sobě, „že totožnost postižené máme dost bezpečně prokázanou. Ani byste nevěřil, co nám to dalo starostí…“
„Ale musíte pochopit… i když jsem dost zvědavý člověk, že mě vaše starosti nemohou zajímat.“
„Jistě,“ souhlasil srdečně Exner. „Byl bych ovšem rád, kdybyste… kdybyste nám pomohl. A hned z ústavu soudního lékařství vás vezem na chatu.“
„Zrekreovat se,“ doplnil Pilous ironicky. „Byla od nás?“
„Kdo?“
„Ta, které říkáte tak pěkně: postižená.“
„Nemohu vám odpovědět ani tak, ani tak.“
„Pro tu kontrolu.“
„Přesně tak.“
„Nechápu, proč tak výrazně obtěžujete mě.“
„Výrazně?“ podivil se Exner. „Ne. Byl tam už vrátný, váš kolega redaktor Král, vedoucí vaši podnikové restaurace…“
„Proč zrovna kolega Král, proboha?“
„Protože se pohyboval stejně jako vy kolem třetí hodiny v agentuře.“
„Tam nás bylo.“
„Moc. Jenže on byl doma. A my potřebovali totožnost. Pomohli nám také i jiní…“

Vůz zastavil.
„Tak jsme na tom smutném místě," pravil Exner téměř spokojeně.

Díval se na kamenný stůl a trochu zčervenal.
Exner stál za ním, díval se někam z okna do zeleně zahrady a dlouho mlčel. Konečně řekl: „Také nám byl podivný váš útěk, víte…"
„Cože?!?" trhl sebou Pilous."
„Že nám bylo také divné, jak jste horempádem v sobotu večer prchal z agentury."
„Už jsem vám vysvětlil…"
„Vysvětlit se dá ledacos. Poznáváte tu ženu?"
„Ne."
„Děkuju," řekl stroze Exner, „můžeme jít." A když se za nimi zavřely dveře a šli po chodbě, poznamenal.
„Udělal jste asi chybu."
„Jak to ?"
„Že jste ji neznal… vlastně nepoznal…"
„Nerozumím…"
„Byla hezká. A nebyla hloupá. A pracovala pár let na stejné chodbě, ve stejné redakci jako vy.
„Přesto jsem ji nemusel…"
„Nemusel," usmál se smutně Michal Exner jako pokaždé, když se setkal se zbytečnou lží. „Jenomže – nesmíte se na mě zlobit, pane redaktore – vy jste udělal teď právě chybu."
„Nesmysl. Nemohu si přece pamatovat každou…"
„To neříkejte!" zarazil ho Exner. „O mrtvých jen dobře pane…"
Zastavili se před vchodem do budovy na stinném chodníku té tiché ulice.
„To ano…," řekl nesmyslně Pilous. „Sbohem," dodal a přibouchl dvířka tak silně, až se Bohouš zamračil.

Stál na místě, dokud vůz nezmizel. Pak se loudal zpátky do středu města. Měl hlad a byl nespokojen.
A věděl, že pravou příčinou není hlad. Vzpomněl si na antropoložku Hodačovou, která se nudí v Libicích v hostinci U Kořínků, a chtělo se mu spát.
Vlezl do první telefonní budky, která se mu namanula. Jenže nefungovala. Tak šel do další, ale když mu i druhý automat pozřel minci, aniž vykonal službu, vydal se s povzdechem do Tiskové agentury.
Vlček s Beránkem pročítali pitevní protokol. „Poznal ji?" zajímali se.
„Ne," řekl mrzutě. „A spal bych. Co je nového?"
„Chceš si to přečíst?"
„Ne. Stručně, oč jde?"
„Normální," pravil Vlček. „Nic zajímavého. Nebyla ani jiném stavu, ani nemocná, ani otrávená, ani pod vlivem nějakých drog. Nebo léků. Nic. Jen ta jedna rána zezadu do hlavy."
„Shrneme si to?" zeptal se Beránek.
Exner si vzal k ruce výpovědi Vladimíra Nováka. „Teď," řekl, „není co shrnovat. Kdo s ní měl službu? Ta Malá?"
„Ano. Lydie Malá, stáří," pravil Beránek významně, dvaadvacet, svobodná, bytem v Tróji."
„Tak já jedu," řekl Exner pročítaje zběžně Novákovu výpověď.
A kam?" podivil se Beránek. „Je neděle."
„Právě proto," řekl Exner. „V neděli se přece chodí do zoologické zahrady, ne?"

„Ona je u vody," vysvětlil Exnerovi Rudolf Malý, majitel vily. „Neříkala, že za ní někdo přijde."
Ach," pravil Exner, který nechal Bohouše na nábřeží, aby se opaloval, „to je jen taková náhoda. Jenže… nejsem si jist… jestli ji najdu…"
„Doprovodím vás," řekl ochotně pan Malý, Exner se mu zřejmě líbil. „Kde jste se poznali.?"
„Viděli jsme se jen jednou," pravil Exner skromně. „Tak skoro letmo…"
Z vilové čtvrti sestupovali k řece. Ze zoo nesl vítr pach zvěře.
„Je tady krásně," pravil Michal Exner pokrytecky.
Pan Malý si ho tak pozorně prohlížel, že málem přeslechl, co říká. „Krásně?" zeptal se roztržitě. „Ano. Hlavně v létě. Vy nejste z Prahy?"
„Ale ano, jenže dost cestuju."
„Do zahraničí?"
„Také někdy."
„Víte, moje dcera je dnes trochu z míry… Taková hrozná věc: představte si, v podniku zavraždili její kolegyni."
Měl říct, že a tom ví, a představit se. Ale nějak se mu nechtělo. Tak jen neurčitě zavrtěl hlavou, což mohlo znamenat cokoliv.
„A Lydii si tam pozvali a musela dosvědčit totožnost. Na prosektuře. A ona ještě nikdy v životě neviděla mrtvého člověka."
„To je zlé."
„Když se vrátila před polednem domů, byla bílá jako stěna. Chtěla se zavřít do pokoje. Ale vyhnal jsem ji ven. Musí přijít mezi lidi. To je líp než zůstat sama a zahrabat se v tom."
„Máte pravdu," souhlasil Exner.

„Nechápu, proč tak mladé děvče nutí k tak drastickému pohledu na mrtvou přítelkyni.“
„Říkal jste, že potřebovali identifikaci,“ poznamenal Exner nevinně.
„Mnoho jiných by jim mohlo posloužit stejně. Náhodou jsem tu paní znal. Hezká a energická. Byla asi třikrát nebo čtyřikrát u nás. Hezká, energická. Říká se, že to asi udělal nějaký montér. Několikrát trestaný násilník recidivista.“
„Dějí se věci,“ souhlasil Exner neurčitě.
Byli na louce u řeky. Mírně kalná valila se k západu. Louka byla poseta přikrývkami a těly.
„Bývá tamhle u té břízky…“ Malý si zaclonil oči. „A je tam! Ty bílo-červené plavky, vidíte?“ Byl věkem dalekozraký, a proto měl oči jak sokol.
„Ano. A děkuju vám.“ A obřadně se představil.
Inženýr Malý učinil totéž a při loučení dodal: „A zastavte se pak u nás na kávu. Budete vítán.“

Vzhlédla k němu, ale místo oči viděl jen tmavé broučí okuláry v bledě modrém okruží. V té souvislosti ho napadlo, že její bílé plavky s červeno-modrým lemováním, jejichž střih a rozměry byly více než výrazně přizpůsobeny tomu, co zahalovaly, a to, co zahalovaly, bylo pro Lydii Malou zřejmě daleko výraznější než zrak. A vůbec malá nebyla, a měla vlasy popelavě světlé a ostříhané na kluka. A Michal Exner byl zaujat a ožil.
Stál nad ní, zíral a čekal, až promluví první. Nedočkal se, protože s kamennou tváří sklopila broučí brýle.
Usedl tedy na bobek vedle její přikrývky, aby k ní měl blíž. „Promiňte,“ šeptl nesměle, „slečna Malá?“
Skromný tón a nesmělý úsměv, který tak neodpovídal až příliš dokonalému rouchu Michala Exnera, ji oklamal.
„Ano,“ přisvědčila tomu slušnému člověku, který na první pohled odpovídal představě příjemného muže.
„Já jsem Exner,“ pravil. „Michal Exner…,“ odmlčel se a ještě jednou se omluvil, že obtěžuje. „Přišel jsem za vámi v nepříjemné věci…“
„Nerozumím…“ řekla, ale netvářila se nepřátelsky.
„Vy jste dnes zažila… nebudu vám to připomínat…“
„Vy jste… ?“
„Ano,“ pravil s úsměvem téměř něžným, „kapitán Exner. Jsem opravdu od kriminálky… Asi mi nebudete věřit… tady je můj služební průkaz… Nechci ve vás vůbec nic jitřit,“ pokračoval rychle, „jen bych rád věděl několik nepatrných drobností…“
„Nevím, jak bych vám mohla pomoci…“
„Byly jste přece přítelkyně,“ Exner se uvelebil na kraj přikrývky. „Dovolíte,“ zeptal se a svlékl sako. „Je tady vedro… Byly jste přece přítelkyně?“
„Jak se to vezme. Spíš kolegyně.“
„Důvěrné kolegyně?“
„Ani ne…“ Nikdy předtím by jí nenapadlo, že bude vnitřně tak svolná vypovídat profesionálnímu kriminalistovi. „Jak to bývá v zaměstnání…“
„Byla spokojená?“
„Ne. Ona nikdy nebyla moc spokojená. Ale to snad každý, někdo víc, někdo míň.“
„S čím nejvíc nebyla?“
„Že tvrdne u dálnopisu a mohla by dělat lepší práci. A že má málo peněz, jako my všichni,“ neradostně se zasmála. „To přece není nic neobvyklého.“
„A co jste si o tom myslela vy?“
Zarazila se. Nevěděla hned, co odpovědět. „Nikdy jsem vlastně o tom nepřemýšlela.“
„Já vím,“ pravil lehkomyslně. „Řeči se vedou a voda teče.“
„Tak nějak.“
„Ale kdybyste se nad tím zamyslela?“
„Ona byla opravdu chytrá… Ale měla maturitu, jako já, jen anglicky uměla líp a pořád to dřela… já to dělám taky. Jenže byla urputnější. Ale přece nic neudělala…,“ přeskočila najednou z myšlenky na myšlenku jako dítě.
„Ovšemže ne. Proč?“
„Ale proč jí někdo něco udělal?“
„To ví jen bůh,“ pravil Exner zbožně, „a svatý Václav. Zatím. Byla jste s ní poslední den. Od rána až do té doby, co odešla. Nebylo vám něco nápadného?“
„Vůbec ne. Řekněte,“ vzdychla, „co by mně mělo být nápadné?“
„Že paní Nováková byla třeba neklidná nebo roztržitá, smutná nebo veselá. Míň nebo víc než kdykoliv jindy.“
„Ani nevím. Neklidná… Snad málomluvnější. Ale zase…,“ zarazila se. „Je asi velmi nevkusné pomlouvat někoho, kdo se nemůže bránit. Ale je to tak. Se svým manželem hovořila přívětivěji než obvykle.“
„Co znamená: přívětivěji?“
„Většinou s ním mluvila dost stroze. Včera skoro vesele, nebo vítězně. Zvala ho, aby jí přišel naproti. To se ani nepamatuju, že by si spolu někdy domlouvali, že jí přijde naproti…“
„Mívala mnoho telefonických rozhovorů?“
„Ani ne.“
„Takže byste si možná vzpomněla…“ Exner se zarazil.
Tázavě na něho pohlédla.
„Poslyšte,“ řekl, jako, by přišel na nápad docela výjimečný, „něco mě napadlo.“ Pustil kolena, která dosud klukovsky objímal a důvěrně se k Lydii Malé naklonil. Velmi důvěrně. „Mě něco napadlo. A taková je to banální věc…“
„Milenec?“ zeptala se klidně.

„Ano…“
„Tedy ano. Taková banální věc.“
Přikývl a objal zas rukama kolena. Tak naivní zajíc, na jakého vypadala, nebyla. „Kdo?“ zeptal se ledabyle.
„Nevím.“

Zasmál se. „Ale to je přece nesmysl. Pracovala jste s ní. Co vám mohlo zůstat utajeno?“
„Jméno.“
„Jak?“
„Nikdy je nevyslovila.“
„Dobrá. Jak tedy víte, že byl.“
„Jednoduše.“
„Bože můj,“ vzdychl a lehl si vedle ní jako miminko, když pase beránky. „Jak!“
Jeho bezprostřednost nebo drzost – to se dá někdy dost těžko rozlišit a záleží to na vnitřním vztahu k druhému – ji nejen nevyvedla z míry, ale ani nepohoršila. Až se sama podivila. Lehla si k němu stejným způsobem, obrátila k němu tmavé okuláry brýlí a řekla: „To bych musela vysvětlit obšírně. Ale vy si patrně stejně myslíte, že lžu.“
„Myslím.“
„Tak já tedy opravdu nelžu, pane kapitáne.“
„Důkaz?“
„Nemám.“
„Tak obšírné vysvětlení.“
Uvažovala. „Třeba: několikrát si přinesla dopis. Přečetla ho a roztrhala.“
„A hodila do koše.“
„Ano.“
„A co ženská zvědavost?“
„Moje?“
„Jistě,“ pravil s roztomilou drzostí.
„Nesmysl. Tak zase zvědavá nejsem. Ale všimla jsem si, že na obálce nebývala adresa a známka. Jen jméno.“
„Takže se domníváte, že si jej vyzvedla ve vrátnici.“
„Nemohu se domnívat nic. Možná. Možná taky ne. Tohle přece nemůžu vědět.“
„Ale co jste si o tom myslela?“
„Nic. Mě to nezajímalo.“
„A teď?“
„Mám strach,“ řekla upřímně. „Na mou duši strach.“
„Proč?“
„Protože i já mohu mít milence a dostávat dopisy a pak…“
„Nesmysl.“
„Ne. Žádný nesmysl: A navíc: ten milenec chodí kolem mě…“
„Jak to?“
„V agentuře.“
Vzdychl.
„Co je vám?“
„Toužím, abyste si to trochu srovnala. Nevíte, kdo to je, a najednou ho máte v agentuře a chodí kolem vás.“
„Když mě nenecháte v klidu přemýšlet a domluvit.“
„Prosím,“ přikývl. „Mlčím.“
„Ano,“ pokračovala Lydie Malá. „Mám dost strach. Mohl to udělat on, anebo nemusel. Na to asi přijdete, ale když na to přijdete, je to stejně zase hrozné, protože poznat v někom vraha, to vstávají vlasy na hlavě. Zvyk…“
Zavrtěl hlavou.
„Ne?“
„Zvědavost. Například.“
„To je jedno. Prostě: i když to třeba není on, ten, co jí psal, co jí telefonoval. Vykala mu. Ale to se pozná. Měla,vždycky jiný hlas, ale jak jiný, to vám nemůžu popsat, protože to neumím, ale jiný…“
„Němci říkají: ‚Der Ton macht die Musik.‘ “
„Ano… tak nějak. Určitě. Taky někdy volala. Vytočila číslo… u nás v agentuře třímístné. Řekla pár bezvýznamných slov… Nebo vůbec nic neřekla a položila telefon… když bylo obsazeno nebo možná, když se ozval někdo jiný… Ale prosím vás…,“ teď konečně sejmula brýle a Exner viděl, že má šedé oči a snad pláčem opuchlá víčka. „Viděla jsem, že jdete s otcem… Nic mu neříkejte. Myslí si, že na mě tak dolehlo, že jsem viděla ji. To také, ovšem. Ale víc tenhle pocit. Prostě strach.“
„Neřeknu. Mluvila s ním v sobotu?“
„Ano.“
„Kdy?“
„Ráno. Asi v devět.“
„Co mu říkala?“
„Ano…,“ zarazila se. „Ani jste se mě nezeptal, proč si pamatuju, že s ním mluvila zrovna v sobotu ráno… Byl to totiž dost dlouhý rozhovor… Přesvědčovala ho… Je tam kravál, nemohla jsem slyšet, o čem a proč… Ani jsem

neposlouchala. Jenom pár slov: ‚Opravdu nemohu, dnes… to je vyloučeno…‘ “ Nasadila si brýle. „To je všechno. Jenom dojmy. A jsem ráda, že jen dojmy.“
„Ráda?“
„Ano. Je to zvláštní, já vím, ale jsem ráda, že vám nemohu říci konkrétní údaje. Já nemám ráda štvanice. Na lidi.“
„Nesmysl. Člověk udělal, co jste dnes viděla.“
Vím. Ale byl to ještě člověk?“
To byly úvahy, které neměl rád. „Pak už s ním nemluvila?“ zeptal se skoro stroze.
„Nemyslím,“ zarazila se. „Anebo… Snad, než odešla. Protože těsně před třetí se vytratila, ani mi neřekla ahoj, nechala tam dokonce tašku… ale kabelku si vzala… Ještě než jsem odešla z práce… někdy před desátou večer ji někdo sháněl… Snad manžel… A také někdo odpoledne…“
„Kdy?“
„Po třetí hodině. Nedlouho potom, co odešla.“
„Muž?“
„Ano. Já nevím, jestli to byl jeden muž nebo dva…“
Přikývl, jako kdyby to dávno věděl. „A dál?“
„Dál nic.“
„Škoda, že musím jít.“
„Škoda?“ napodobila tón jeho otázky.
„Je hezky a měl bych chuť zůstat. Váš tatínek neví, kdo jsem, a snad proto mě pozval na kafe. Vyřiďte, že mu děkuju.“ Usmál se. „A co kdybyste mu vyřídila – že třeba přijdu. Až bude příhodnější chvíle…“

„Mně není dobře,“ prohlásil po obědě Josef Pilous. Seděl za stolem v koutku na verandě chaty, byl pobledlý a měl kruhy pod očima.
Uklízela ze stolu. „Měl by ses vyspat,“ řekla. „Nechápu, proč tě museli táhnout do Prahy, když jim mohl pomoci kdekdo z agentury.“
„Ano,“ odpověděl zvadle. „Jenže, jak jsem ti už řek, byl jsem v redakci odpoledne i večer.“
„To je jedno. Ale utíkat jako kluk – přes záchod a oknem! – je nesmysl. Ta se dá spočítat na prstech, že…,“ odcházela s nádobím do kuchyňky.
„Co?“ volal za ní. „Co se dá spočítat na prstech?“
„Že na tebe přijdou a budeš mít nepříjemnosti. Byla opravdu od vás?“
„Musela být,“ řekl ponuře. „To jinak není možný.“
„Nesmysl. Do sklepa může vlákat z ulice kdekdo a kdekoho.“
„Kdekoho snad. Ale kdekdo ne. Jen ten, kdo věděl o dveřích.“
„Dejme tomu.“ Vrátila se na verandu. „Vážně jsi ji nepoznal?“
Pokrčil rameny. „Já to snad budu vidět do smrti. Poznal – nepoznal… Neměla obličej…,“ zřetelně zbledl. „Něčím mi byla povědomá, ale to je nesmysl… Povědomá! To nic neznamená. I servírka, kterou vidím třikrát čtyřikrát v hospodě, je mi povědomá. Nebo holka z bistra! Půjdu na houby.“
„Sám?“
„Rád bych… Musím se z toho trochu dostat. Máme tam ještě vodku?“
„Něco tam je.“
Zašel do kuchyňky, zvedl poklop od sklípku a slezl po žebříku do malé a temné komůrky. Po paměti šátral po lahvích na poličce. Když se mu zdálo, že nahmátl tu pravou, uchopil ji a přidržel nahoře proti světlu.
Byla to ta správná. Pilous ji odzátkoval a napil se dychtivě a pořádně rovnou z hrdla do hrdla.

Tři nápadně nenápadné vozy zastavily v okolí domu, v jehož podkroví bydlel Vladimír Novák. Ti, co jimi přijeli, zůstali klidně sedět uvnitř. Vystoupil pouze poručík Vlček a rozhlédl se.
Z lavičky, jež stála v chládku pod stromem na malém náměstí opodál, se odlepil podporučík Beránek. Loudal se k Vlčkovi. „Spí,“ řekl.
„Cože?“
„Spí,“ opakoval klidně Beránek. „Spal, když jsem přišel, mžoural, když jsem ho prosil, jestli si můžeme prohlédnout byt, nalil mi pivo, sedl si naproti mně do křesla a najednou usnul.“
„Vzalo ho to.“
„Patrně. Tady jsou klíče. Je zamčeno. Dej pozor, ať ho nepolekáte. Ani chudák netušil, že jsem šel na čerstvej vzduch. Kde máme kapitána?“
„Blonďatou,“ zapěl Vlček, „blonďatou, tu já mám nejrači…“
„U vody v Tróji.“
„Jo. Rozloučili se kývnutím hlavy. Vlček se podíval k vozům a zatočil klíčky na vztyčeném ukazováčku.
Zapadl do domu.
Mládenci se jeden po druhém trousili za ním. Jako banda spiklenců.

Bylo k večeru a měli ho už po krk. Mišar s ním byl v poledne na obědě, a pak, protože ten zástupce velké tiskové agentury Prahu znal a nebylo kam ho vézt (Karlštejn viděl, Konopiště viděl, Slapy viděl, na Hradě byl i v Hubertusu), rozhodl náměstek, že se obětuje a stráví s ním odpoledne ve své rezidenci. V té vile, která patřila podniku a kde měl služební byt. Nahoře na Barrandově. A protože si myslel: proč jen na mně mají viset tyhle povinnosti, pozval na

odpoledne k přátelské besedě ještě dva redaktory, kteří uposlechli se skřípěním zubů. Krále a Šimra.
Neúnavný zástupce zahraniční agentury přijel totiž jednat o tam, co jeho agenturu zajímá z oblasti vědy a techniky tuzemska. A Král měl tohle na starosti v redakci, jež pracovala výhradně pro zahraničí, a Šimr už deset let opatřoval a vydával zprávy z téhle oblasti pro domácí tisk a ostatní hromadné sdělovací prostředky. Byl na tom hůř než Král, protože uměl francouzsky na úrovni maturanta, takže ho řeč nejen nudila, ale i unavovala.
Ale držel se.
Také Mišar s Králem byli vytrénovanými společníky. Ale všichni společně děkovali Mišarové, která s roztomilým úsměvem držela konverzaci na hřejivé úrovni. Seděli v zahradních proutěných křeslech rovnou na trávě pod kaštanem. A jak slunce postupovalo po své nebeské dráze, tak se všichni se stolečkem i křesly sunuli spolu se stínem koruny stromu ve čtvrtkruhu.
Host si patrně říkal, mám se nudit v hotelu nebo tady, zde je aspoň čerstvý vzduch, a tvářil se, že se neodlepí.
Ani černá káva, kterou už Mišarová prozřetelně servírovala před hodinou, ho nedokázala vyhostit.
Prostě ten pokyn přehlédl.
Stejně jako skutečnost, že Mišar strávil dlouhou dobu u telefonu a po rozhovoru zřejmě zneklidněl.
Teprve když se stín stromu protáhl až k plotu zahrady, kdy prostě byl už dávna čas na večeři, se host zvedl a s ním, s dobře nebo méně dobře zakrytým ulehčením, všichni ostatní.
Mišar šel s hostem napřed, pak jeho žena se Šimrem a Králem. „Zůstaňte ještě chvíli tady," požádala je. „Rudla dostal zajímavou informaci…"
Rozloučili se tedy u branky.
„Vím," řekl jim Mišar, „že taky spěcháte, ale nerad bych zůstal s tou zprávou sám… Musím se trochu vzpamatovat…"
„Slíbil jsem manželce…," řekl nesměle Král.
„Zavoláš jí třeba… Mně trne v zádech… Abyste totiž věděli, oč jde… Volali mě z kriminálky… Jeden z těch, co vyšetřují tu vraždu…"
„A byla to vražda? Byla to vůbec vražda?" zeptal se Šimr.
„Jistě," řekl Mišar. „O tom snad není pochyb… Nevěděli jen, kdo to je… Už to zjistili…"
„Vraha?" zajímal se Král.
„Ne. Totožnost zavražděné. Byla to Věra Nováková, operátorka z dálnopisu."
„No pane jo," pravil Šimr. „Ale proč?"
„To nevědí…"
Redaktor Král údivem tiše hvízdl.

„Tiše," přivítal Exnera u dveří na půdu Vlček."
„Spí."
„Ale…"
„Je jak dítě," pravil Vlček soucitně. „Nevydržel to a usnul v křesle."
„Co nevydržel?"
„Ten nápor," vysvětlil Vlček polohlasně a vedl Exnera dál, do bytu Vladimíra Nováka. „Každej," poučil Exnera, „má jinou nervovou soustavu. Dovolil nám všechno prohlídnout, sedl si do křesla a vypil další pivo. Pak usnul."
„Kde jsou mládenci?"
„Odešli."
„A co je?"
„Nic."
„To jsou radosti," vzdychl Michal Exner a podíval se na Vladimíra Nováka, ležícího na gauči a spokojeně oddychujícího. „Říkal jsi, že usnul v křesle…"
„Jo. Jenže my jsme se taky podívali na to křeslo, a tak jsme ho poprosili, aby se přestěhoval."
„Potahy jste doufám nepárali."
„Ale kde… Jen šaty a skříně a tak. Tamhle je korespondence, lístečky, poznámky. Na čtení už nebyl čas." Exner se posadil k Novákovi a jemně jím zatřásl. „Ježíš, pane Novák, to nemůžete pořád takhle spát…"
Účetní otevřel oči: „Dělejte prosím, co chcete. Všechno je vám k dispozici."
„Nespolkl jste nějaký prášek?"
„Ne. Prášky já zásadně neužívám…" Posadil se, složil sklesle ruce do klína.
„Máte nějaké přátele?" zeptal se Exner laskavě.
„To mám… Milana Račka… Jak jsem s ním byl na fotbale…"
„Měl byste ho dnes navštívit."
„To bych moh," souhlasil účetní trpně. „To ano."
„Abyste přišel trochu na jiné myšlenky."
„Snad… Jestli vůbec přijdu… Našli jste něco?"
„A co myslíte, že bysme měli najít?"
„Já nevím. Já jsem se nikdy na její věcí nedíval… Měla svoje šuplata…"
„Ne, nic jsme nenašli… Ale rádi, jestli dovolíte, bychom si vypůjčili tamhleten balíček. Uděláme vám seznam a zase všechno…"
Mávl rukou. „Vemte si, co chcete."
„Zítra vrátíme," slíbil Vlček. „Spočítám aspoň kusy…"
„Není třeba… Já se asi opravdu podívám za Milanem…"

„Uděláte dobře," pochválil ho Exner. „Ale poslyšte, pane Novák, upřímně a mezi námi: namouduši nevíte, kdo a proč to mohl udělat?"
Zavrtěl hlavou. „Nechci na to myslet… Ale je to nesmysl. To… jako by to byla… sexuální vražda."
„A proč?" podivil se Exner.
„Jednou jsme tak o těch sexuálních vraždách mluvili v zaměstnání. A říkalo se, že to tak může spadnout na kdekoho, a ten, kdo to udělá, že se těžko hledá, tak jsem si myslel, když nemáte, jak vy říkáte, motiv, že prostě, když ani já nevím proč, tak snad jen tohle… To je… to je nepochopitelné, pánové…"
„Je," souhlasil srdečně Míchal Exner.

Hledání hub neudělalo Josefu Pilousovi vůbec dobře. Místo aby přišel na jiné myšlenky, vracely se mu ty staré a ustálené se zoufalou vytrvalostí a nebylo před nimi úniku.
Běžně utíkal do lesa před rodinou i před lidmi. Aby byl pár hodin sám, nemusel nikomu odpovídat, s nikým se bavit, tvářit se tak či onak, aby ho prostě nerušila lidská společnost, které měl, díky svému povolání, až po krk.
Nyní byl více neklidný než odpoledne. To, co mu jindy bývala příjemné – vůně hořícího dřeva, zvolna utichající ruch osady, potok, jejž bylo slyšet na verandu – působilo teď na něho tísnivě.
Byla tam manželka a dcera, ale přesto, nebo snad právě proto, cítil tlak osamění, až ha to málem dusilo. Mluvil zbytečně a o banálních hloupostech.
„Seš příliš citlivý," řekla jeho žena.
„Musela bys to vidět," odpověděl nerudně. „A půjdu si lehnout," prohlásil po večeři.
Zalezl nahoru do ložnice, ale věděl, že neusne. Rozsvítil malou lampičku, vzal první knihu, která mu přišla pod ruku a četl. Snažil se číst. Byl to pokus o útěk mysli z ruchu a skutečnosti dní. Útěk, který se zoufale nedařil.

„Nesmysl," Mišarová si hrála se skleničkou, v níž se povaloval vonící koňak. „Alibi je nesmysl… pro takovej barák, jako je agentura, a byla by to pitomost, chtít zjistit alibi kohokoliv právě odpoledne."
„Proč právě?" zeptal se Šimr.
„Protože se střídají směny. Chodí se na oběd – a nevím – kdo ještě se zbytečně v domě potuluje."
„Ovšem," souhlasil Mišar. „Motiv. Ten je nejdůležitější."
„Vypadá to…," řekl redaktor Král, „ačkoliv se v tom vůbec nevyznám, na sexuální vraždu.
„Někdo zvenčí?" podivil se Mišar. „Snad by si vrátný někoho všiml."
„Ten si nevšimne ani slona," vzdychla Mišarová. „Kdepak. A byl to vůbec chlap?"
„Kdybyste viděla, jak vypadala… To mohl být jen chlap…"
„Vy jste ji nepoznal?"
„Nedivila byste se. Snad bychom o tomhle nemluvili," řekl Král s nechutí. „Člověk se nerad k takovým výjevům vrací…"
„Já bych, člověče," přiznal Šimr, „já bych, člověče, sebou plácnul jak špalek."
„Neměl jsem k tomu daleko. Nováková… Věra se jmenovala, ne?" zeptal se Král.
„Snad," odpověděl Mišar. „Věra, ano, myslím, že Věra. Proč?"
„Je to absurdní, že si člověk nepamatuje někoho, koho málem denně potkává na chodbě…"
„Dělala od sedmi ráno, ve tři vypadla," pravil Šimr. „Nebo přišla ve tři a vypadla v deset, v jedenáct. A kdy jsme my v redakci? Všelijak. Já neznám v agentuře lidí!"
„Jistě, souhlasil Král. „Ta je vlastně pravda. Jenže mě v té souvislosti napadla myšlenka docela zvláštní…"
„A jaká?" zajímala se Mišarová, protože se jí zdálo, že se Král odmlčel až příliš dlouho. A ona byla netrpělivá. A vzrušená celým případem. „Jaká?"
„Nevíme dne ani hodiny," pravil Král nesmyslně a opravil se: „Totiž: kdokoliv z nás se může dostat do velmi nepříjemné situace bez vlastní viny. Okamžik," napomenul Mišarovou, která se znovu chystala ho přerušit, „dokončil bych myšlenku. Spíš uvedu příklad: Tady Šimr. Je ženatý. V pořádku a normálně jako kdokoliv jiný. Náhodou se setká s cizí ženou. Třeba vdanou. Byla ta Nováková vdaná? Byla. Tedy s vdanou ženou. A prožije s ní takové malé, zbytečné dobrodružství. Nebo prožívá, to už je jedno. A najednou tu ženu, bůhvíkde a bůhvíproč, někdo zabije. A Šimr je náhodou pár kroků od toho. A každé alibi, jak jistě uznáte, je velmi nejisté. A Šimr v tom bude až po uši."
„To je sice zajímavé," prohlásil redaktor Šimr, „ale chceš tím snad říci, že předpokládáš, že ta Nováková měla někoho jako mě?"
„Ano."
„Jak tohle můžeš vědět?"
„Vědět na beton to nemohu. Ale mohu si to domyslet."
„Důkazy."
„Velmi nejisté."
„Samá slova, pánové," prohlásila Mišarová. „Tak řekni, sakra, jestli to víš, že měla milence nebo ne."
„Já vím jen to," řekl Král pomalu, „že jeden můj dobrý známý si v poslední době telefonoval s nějakou ženou, která jistě nebyla jeho manželkou. Že jí sice v mé přítomnosti vždycky do telefonu vykal, ale zároveň mluvil takovým tónem, který nevylučoval, ba naopak dokazoval, že to vykání je pouze formální. A obsah? To znáte. Lidé, co se dobře znají, se dorozumí nápověďmi."
„Tím chceš říci," pravil Mišar pomalu, „že znáš někoho, kdo byl jejím…"
Král přikývl. „Nemohu to ale dokázat."
„A kdo to tedy byl?"

„Zodpovědnost vyřknout jména je v tomto případě tak velká, že se neodvažuji…“
„Nesmysl,“ přerušila ho Mišarová, „Je to nabíledni. Mohl to být jen ten, kdo s tebou sedí v místnosti. Pilous!“
Redaktor Král přikývl po jistém váhání podruhé.

Obrátila do sebe naráz zbytek koňaku a rychle si nalila znovu.
„Blbost…,“ zaprotestoval nesměle Šimr.
„Já nevím…,“ pravil Mišar nejistě, „ale to je příliš vážné…“
„Řekl jsi jim to?„ zeptala se Mišarová.
„Kriminálce?„ podivil se Král. „Ne. Proč?“
Mišar mávl rukou. „Ovšem. Nemá důkazy.“
Nemá,“ ošil se Šimr, „ale přece snad…“
Zmlkli a mlčeli dlouho, až konečně promluvila jako první Mišarová. Hovořila pomalu a opět pozorovala ten koňak, jak se povaluje ve sklence. „Asi bude opravdu lepší mlčet…“
„Utajováním se nic nezachrání,“ prohlásil Mišar. „Ta je blbost. Pilous ta nebyl.“
„Samozřejmě,“ souhlasila jeho žena, „ale třeba by to pomohlo odhalit nějaké souvislosti…“
„Je to horší,“ usmál se trpce Král, „než si myslíte. Ta věc se stala kolem třetí hodiny. A já zrovna v té době potkal Pilouse, jak se hrne do výtahu… do toho výtahu, co vede k těm dveřím…“

Světla aut jedoucích v protisměru bila do očí. Nekonečná řada světel. Výletníci se vraceli do města. Řidič služební šestsettrojky Bohuslav Vok jel přiměřeně a opatrně. Na zadním sedadle spal pokojně Michal Exner. Odbočili pak na okresní silnici a konečně prašnou, téměř polní cestou dorazili na libickou náves. Exner si srovnal kravatu a tělo, rozloučil se s Bohoušem a chvíli počkal, až vůz zmizel v oblaku prachu.
Jediné žluté světlo někde v korunách kaštanů symbolizovalo pouliční osvětlení a rušilo tichou noc.
A pak ještě otevřené okno v hostinci U Kořínků. V jeho matné záři se pod stromy naproti co chvíli zaleskl lak a chrom Exnerovy mercedesky.
Stejně jako před několika týdny, když sem přijel poprvé, rušilo ticho jen jakési vzdálené štěkání, a když přišel blíž k hostinci, tedy pleskání karet.
Vystoupil po kamenných schůdkách – prošlapaných generacemi opilců – a vstoupil do výčepu. Hostinský Kořínek stál jako obyčejně za starým nálevním pultem. Utíral červený mosazný plech. Když Exner vstoupil a vesele a hlučně pozdravil, odpověděl Kořínek poněkud nejistě a ukázal očima na dveře do kuchyně.
Exner ho radostně uposlechl, protože měl hlad. Ale když se ocitli sami v prázdné čisté kuchyni u vydrhnutého velkého stolu, když usedl, netrpělivě očekávaje, co mu pan Kořínek připraví, zarazil se. „Vám se něco stalo,“ řekl.
„Život,“ pravil Kořínek, „není vždycky radostnej.“
„Co vás tíží?“
„Měl bych tady telecí řízek. Schoval jsem ho od včerejška.“
„Dobrá, ale proč není život radostnej?“
„Jsou pády,“ mínil Kořínek. „Různý a neočekávaný. Snad abyste se šel mrknout na pokoj, než to budu mít přichystaný…“
„Ale…“
Kořínek pokrčil nejistě rameny.

Restaurace U ječného klasu na rohu ulice vedle Tiskové agentury byla vždycky v neděli noblesnější, neboť instalatéři, údržbáři, topiči a jiní, co se v pracovní dny scházeli z několika bloků úřadů kolem, tady nebyli.
Dokonce se Ječný klas podobal útulné hospůdce. Většinou zde seděli lidé, co přijeli do Prahy na neděli a nevěděli, co se zbylým časem, než jim pojede autobus nebo vlak.
U nálevního pultu stál Gustav Šoule, topič z agentury, „Ježiš, já nevím,“ opakoval výčepnímu už asi pošesté. „Ježiš, chlapče, já nevím.“
Výčepní sáhl za sebe do palice a nabídl Šoulemu krátký doutník. „Dostal jsem odpoledne krabičku od jednoho Němce. Já bych to na sobě nenechával.“
„Ježiš, ale co?“
„Vinu,“ řekl výčepní ponuře. „Nebo špinavý svědomí, to máš, Gustave, za stejný koruny.“ Škrtl sirkou a přidržel ji Šoulemu u konce doutníku. Doutník se neklidně chvěl. „Není špatnej, co?“
„Kdo?“
„Doutník. Kohos myslel?“
„Čmelíka.“
„Jak dlouho ho znáš?“
„Pár tejdnů. Ježiš, dobrej člověk.“
„Ale když se nachlastá…“
„Jo. To jo. Kdyby furt nemlel vo těch ženskejch. Ježiš. Mě to chcíplo. Puč mi ještě sirku.“
„Tady je krabička. To si rozvaž ve svý duši. Musíš uvažovat takhle: Tady jsem já. A tady ty druhý. A bližší košile než kabát.“ Dotočil půlvěnec piv a šel roznášet, Gustav Šoule ho sledoval vyhaslým pohledem. Vrátil se a vymýval půllitry.
„Mně se jevil,“ začal Šoule nejistě, „jako takovej dobrej trouba…“
„Trestanej za násilnosti, pěknej trouba.“
„Ale když oni už stejně všechna vědí…“

„Kdo voni?“
„No ty… kriminálka, že jo. Ježiš, dyť voni mají kartotéky. Musej mít.“
„Kartotéka, to jsou mrtvý listy, Gustave.“
„Vědí, že spal v kotelně.“
„Že někdo někde spí, nic nedokazuje.“
Ježiš,“ pravil Šoule zoufale, „mně to zase zhaslo. Ten doutník je dobrej, ale zvlhnul ti… Už s ním mluvili, ale zase ho pustili…“
„Seš jedinej,“ řekl tvrdě výčepní, „a já to můžu dosvědčit před celým světem, kdo ho doprovázel do tý kotelny – a to zrovna v kritický době. A nemysli, kamaráde, že tebe neproťukávaj.“
„Cože, mě?“
„Jasně. Seš v tam jako von. To se ti nezdá?“
„Ale se mnou mluvili moc slušně…,“ řekl nejistě Šoule. „Příjemně.“
„A to ti rovnou pověsej na nos, že seš mezi těma kartama.“
„Ježiš! Jakejma kartama?“
„Podezřelejch.“
„Ale co bych jím měl říct. Já ji neznal.“
„Sou na světě,“ odvětil mu stroze výčepní, „taky sexuální vraždy.“
„Ježiš!“
„Šel bych, Gustave, to ti radím jako přítel, a řek bych, co vím. Od á do zet. Tak.“
„Ale já nic nevím, proboha!“
„Víš řeči. Řeči, co ved. A to ses mi přiznal, žes neřek. To já můžu dosvědčit.“
„Co proboha. Že sem ti řek, že jsem jim nic neřek? Dej mi tu… no…“
„Režnou?“
„Jo.“
„Malou?“
„Velkou. Ježiš. A ty bys svědčil proti mě?“
„Ne proti tobě, ale pro pravdu. Pro svůj vnitřní klidnej život, Gustave. Nebo pro svědomí, říkej tomu, jak chceš.“
Šoule do sebe obrátil skleničku. „Radíš mi tedy, abych je vyhledal.“
„To bych si přál, Gustave.“
„Ježiš,“ pravil zdrceně Gustav Šoule.

V olšinách nad potokem a v celém údolí začínal noční osamělý klid.
Ruch, který vyvrcholil v podvečerních hadinách, kdy dočasní obyvatelé opouštěli chaty a odjížděli domů, postupně utichal. Josef Pilous neměl, co by poslouchal, a pokoušel se uniknout tíži vlastních myšlenek. Nad žádnou knihou by se nedokázal soustředit. Hádal, kdo z které chaty startuje vůz, kudy vyjíždí na silnici, a v duchu sledoval cestu aut podle hluku, jak se vzdalovala.
Po desáté ulehla a zajisté usnula i jeho manželka s dcerou. Byly zvyklé, že bývají čas od času samy. Snad jim to ani nevadilo. A Pilous byl rád, že se mu dařilo v podstatě kdy chtěl – být od nich poněkud vzdálen, a byl dokonce přesvědčen, že je to výhodné pro všechny zúčastněné strany.
Ale nikdy předtím si neuvědomil to, co dnes. Že totiž tady v rodině prostě není nikdo, s kým by mohl nést kromě požitku samoty také její tíhu.
A čím déle trval večer, čím víc se naplňovala noc, nesl onu tíhu hůř a hůř, dusila ho a zdálo se mu, že dřevěný strop a trámoví klesají níž a níž, aby ho konečně rozmázly na podlaze jako placku.
Potichu otevřel dveře na balkón, dal si tam židli a usedl venku zabalen do přikrývky.
Z mokré louky v údolí, z míst, kde potok ztrácel spád a ruch, se ozývalo skřehotání žab. V korunách olší čas od času zašumělo. Hvězdy byly nezřetelné, údolí zaplnil vlhký vzduch, jenž se k ránu stane mlžným oparem.
Chtěl uvažovat, ale nemohl.
Spát – to byl vůbec nesmysl.
Chtělo se mu mluvit, ale neměl ke komu. K žábám – nesmysl. K olším? Směšné. A vykotlaná vrba? Kde tady byla nějaká vykotlaná vrba!
Ačkoliv se ten problém snažil zlehčit sám před sebou, nedařilo se mu to. I když léta strávená v práci, která mu – jako málokomu jinému – dala příležitost v prostředí, jež normálnímu občanu nebude nikdy normální, o kterém se vždycky bude dovídat z věčně se opakujících sdělení, že ten a ten uspořádal recepci na počest toho a toho a že ona recepce proběhla v přátelském, srdečném, velmi přátelském, velmi srdečném ovzduší nebo prostě jen proběhla a že se jí zúčastnili ti a ti a někteří členové diplomatického sboru, nebo diplomatický sbor nebo… atakdále, i když mu tato léta dala příležitost, aby v sobě vypěstoval nezměrný cynismus, nemohl tento cynismus aplikovat na situaci, v níž se octl.
Bylo nemožné zůstat tady, na balkóně chaty, poslouchat noc a mlčet.
Napětí, jež prožíval, bylo tak silné, že se před ním začal kolébat svět. Nemohl ani vstát a projít se. Vzbudil by ty dvě dole. Nemohl chodit sem a tam, mluvit si pro sebe, dupat, kouřit a ťukat prsty do stěn a věcí.
Zůstalo mu jen sedět, nebo spát.
Tiše sedět, nebo tiše spát.
Tiše kouřit a hledět do tmy. A poslouchat žvanění žab. Zvedl se, uklidil potichu židli a přikrývku, načmáral na papír, že musel odjet, a bylo mu v tu chvíli jedno, jestli mu manželka uvěří nebo neuvěří, zda bude víc nebo míň energicky vymáhat přiznání nebo informaci.

Ustrojil se, zhasnul světlo, potichu sešel dolů a chvíli poslouchal, jestli obě spí. Zdálo se mu, že ano.
Umístil papír se vzkazem po paměti na stůl, vytáhl ze zámku dveří potichu svazek klíčů a položil jej k papíru. Použil pak vlastního klíče a chatu zvenčí pečlivě a velmi potichu zamkl.
Rosa byla hojná. Než došel k vozu, měl mokré boty a urousané kalhoty.
Ale poprvé za dobu, co tady měl chatu, byl rád, že musí nechávat vůz daleko.
Vyjel, a mušky a noční můry se roztančily před světly. Auto se vyhouplo na silnici. Rozjet se pořádně a ulevilo se mu, protože konečně musel dávat pozor na něco jiného než na své myšlenky.
Vymotal se složitými zatáčkami z údolí a nahoře, na planině přidal. Vítr hvízdal kolem pootevřeného okna. Noc byla přijatelnější v pohybu než v klidu. Ale to se mu jen zdálo. Byla stejná, ale jemu bylo líp, protože se odhodlal ji rozhýbat.

Balil.
Michal Exner byl na pokoji hostince U Kořínků sám a balil věci, pohyboval se křepce a tiše si pískal.
Na ustlané posteli ležela narychlo roztržená obálka a vedle ní se povaloval dopis. Byl stručný, až vědecky suchopárný:

Promiň,
asi ses neměl vzdalovat. Byl tady jeden,
co ho znám déle než Tebe. Někde se
dověděl, kde jsem. To je jedno. Spal ve
městě a dojížděl sem, aby mě viděl a
potkal samotnou. To se mu dnes podařilo.
Patrně má pravdu.
E. H.

Pra kapitána Exnera to bylo zdrcující, ale nikoliv tragické. Když první vlna zdrcení pominula, pocítil dokonce jistou úlevu a dal se s chutí do balení.
A nechal si zavolat Prahu a sdělil Beránkovi, že vzhledem k důležitosti případu se vrátí ještě tuto noc.
„Je temná," mínil Beránek.
„Ani ne," řekl mu.
„Můžu ti zazpívat?"
„Proč ne? Ale většinou mi zpívá Vlček. Má lepší sluch a hlas."
„Zítra ráno přesně o deva-áté," zapěl podporučík Beránek, „mám se sejít s an-dě-e-lem, do dálky mu svítí vlasy zlaté jasným plaménem…"
„Lumpe," pravil urputně Michal Exner a zavěsil.

Na nočním stolku vedle doktora Erlicha Boudy zazvonil telefon. Bouda natáhl ruku po sluchátku. Ani se nelekl, ani nevyskočil a nemžoural, dokonce byla jisto, že se ani pořádně neprobudil. Touhle dobou po půlnoci začínal běžně jeho pracovní den, když měl službu.
Doktor Erlich Bouda byl totiž gynekolog.
Přiložil sluchátko k uchu na polštář. „Nemám dnes službu," řekl. Ačkoliv vlastně spal, měl přesně v hlavě srovnán rozsah povinností.
„Tady je vrátnice," řekl mu hlas ve sluchátku.
„Nemám dnes službu," opakoval doktor Bouda trpělivě a mírně. „Doktorka…"
„Pane doktore, přijel za vámi pan Pilous."
„Co?" teprve nyní se začal Bouda probouzet. „Co je?"
„Pan redaktor Pilous přijel za vámi a já vím, že nemáte službu, ale on říká, že nejede s rodičkou…"
„Tak ho pusťte."
„Já prosím, pane doktore, nemůžu opustit vrátnici. To je přece…"
„Trestné," řekl Bouda a položil sluchátka. Rozsvítil lampu a vyhrabal se z postele. Za deset let praxe ve špitále si nezvykl svěže vstávat a být ihned při věci. Dopotácel se k umyvadlu, vyčistil si zuby (to jej budilo vždycky nejlíp) a opláchl si obličej. Tohle všechna vykonal v polospánku.
Teprve potom mu došlo, co je to za pitomost, že za ním jede Pilous v polovině noci.
Otevřel dveře právě ve chvíli, kdy Pilous odbočil z hlavní chodby. Zamával na lékaře, pozdravil ho, a než vstoupil, řekl stručně mezi dveřmi: „Promiň, Erlichu, ale průser."
Bouda zamžoural a jako bez ducha došel k umyvadlu, aby se nachlemtal vody. Pak uvařil kafe.
Zdálo se mu, že je pořád trochu jako ve snách. Ale pochopil podle Pilousova chování, že tady nejde o pitomost. Usedli ke stolku, redaktor se napil a zašklebil se, protože si spálil jazyk. „Sakra. Promiň, Erlichu."
„Je ti blbě?"
„Mně? Ne. Vlastně jo. Dej mi cigaretu…" Zapálil si. „Zabili u nás… Věra nežije…"
„Cože?!?"
„Někdo ji zabil, člověče."
„Blbost!"
„Ne, ne, kamaráde. Já jsem ji viděl. Oni nevěděli, kdo to je, tak nám ji několika ukazovali… Myslel jsem, že se skácím."
„Na prosektuře?"
„Jo."

„A jak ji ubili, prosím tě?“
„Já nevím. Ale hrozně. Rozumíš, kamaráde, celej obličej pryč. Nemoh jsem to vydržet, tak jsem přijel za tebou…“
„Nechceš prášek? Nebo bych ti píchnul injekci.“
„Asi bych na fleku usnul.“
„To potřebuješ.“
„Nespal jsem už dvě noci. Pořádně jsem nespal dvě noci ,jenže musím to s někým probrat, protože… Nepřiznal jsem se.“
„K čemu?“
„Vůbec. K ničemu.“
„To tedy,“ řekl doktor Erlich Bouda, „je průser, kamaráde.“

Nemusel ani natáhnout na vůz plachtu, jak byla teplá noc. Trochu mu sice foukalo do týla, ale spravil to tím, že si narazil na hlavu takový kožený tralaláček, ve kterém by se ve dne neukázal na ulici.
Byl rád, že je noc a že jede sám a může si rovnat myšlenky.
Jenže myšlenek byla tolik, že práce s jejich uspořádáním nestála málem za námahu.
A tak raději vdechoval čerstvý vzduch, nespěchal a liboval si. Mercedeska klouzala jako černý brouk a kapitán Michal Exner si tiše a falešně pískal.
Ulice města byly už málem liduprázdné a noční tramvaj se nudila na konečné.
Zastavil před domem, kde bydlel, a šel otevřít vrata průjezdu, aby zajel s vozem na dvůr pod přístřešek.
Z temného kouta se odlepil černý stín a zamířil k němu:
Všiml si stínu a s klíčí v ruce čekal.
„Dobrý večer,“ řekl temný stín skromně a byl to Gustav Šoule. „Já si nejsem jistej, pane, jestli se na mě pamatujete.“
„Zajisté, že ano. Ale proč mně hlídáte barák, pane Šoule?“
„Když já vám chci něco říct…“
„To můžete zítra.“
„Nemůžu. Já…“
„Ale můžete. Stalo se něco?“
„Ježiš ne! Totiž… Mě posílá pan Beránek.“
„Tak co?“
„Vono je to těžký pane, pane…“
„Kapitáne,“ řekl Michal Exner. „Na světě je mnoho těžkých věcí, pane Šoule. Jako například ta železná tyč z vaší kotelny.“
„Vo tu tyč tady nejde, pane kapitáne.“
„Tak vo co de?“
„Vo Čmelíka. Vo Petra.“
„Tak víte co, pane Šoule,“ pravil Exner přívětivě. „Tamhle je park, vyjdeme si na krátkou zdravotní procházku.“

Tady, uprostřed staré a šetrné městské zástavby, nezbylo na park dost místa. Byla to spíš skupina stromů, pár laviček a trochu uvadlé trávy a květinek na záhonku.
A kolem toho záhonu se vydali na procházku.
„Mě totiž trápí svědomí,“ prohlásil Gustav Šoule. „Ježiš, soudruhu, tady de přece vo vraždu.“
„De,“ souhlasil Exner.
„V životě sem nikoho nepodtrh. Jenže, ježiš, to není podtrh.“
„A co není podtrh, pane Šoule.“
„Že řeknu, co sem slyšel.“
„To není podtrh. To je taky ale dost slabý svědectví.“
„Ježiš, jasně. Já nemůžu svědčit, neb sem nic neviděl, soudruhu kapitáne. Ale já šel se Čmelíkem z hospody.“
„Kdy?“
„V sobatu vodpoledne.“
„V kolik hodin?“
„Jak jsem už pravil. To klape. Jenže já – bez zlý vůle, ví bůh…“
„Jistě ví,“ pravil Exner zbožně. „Jistě. Co jste zamlčel?“
„Co ved Čmelda…“
„Čmelda?“
„No já mu říkám Čmelda, jo.“
„Jo.“
„Co tedy ved za řeči.“
„Vyhrožoval jí?“
„Komu?“
„Té paní z dálnopisu.“
„Jo tý zabitý holce? Ježiš, to sem neřekl“ zděsil se Gustav Šaule. „Von vůbec nikomu nevyhrožoval. Von totiž měl chuť na ženskou. No. Pořád ved řeč, že pudem za holkama.“
„Za kterejma?“ zeptal se Michal Exner se zájmem.
„Ale vůbec. Mezi náma: když se Čmelda napil, tak byl jak beránek. Ale nesměl mu nikdo položit křížem stýblo. A nesměl

vidět ženskou, to je fakt.“
„To je zajímavý,“ mínil Exner. „A dál?“
„No už nic, že? Vás nic nenapadá?“
Michal Exner mávl rukou: „Mě napadá věcí, pane Šoule. A co vás?“
„Mě ani ne. Ale na rovinu. Při tomhle mi zatrnulo. Vedu někdy řeč pro sebe. A vo tomhle sem ji ved. Ježiš, to je hrůza!“
„Je.“
„Ježiš!“
„Tak vy myslíte, pane Šoule, že když jste uspal Čmelíka a odešel, že se Čmelík probudil a šel hledat ženskou. Potkal Věru Novákovou, začal ji obtěžovat, ona mu položila stéblo křížem a už to bylo.“
„Já,“ zvedl Gustav Šoule ruce v gestu oranta, „jak je bůh nebeskej nade mnou, nic nemyslím. Čmelda je kamarád…“
„Rváč,“ poznamenal Exner. „Trestanej za násilnosti.“
„Někdo mu polažil dycky to stýblo. Já nic nemyslím. Mě šlo o svědomí.“
„A o duši.“
„Tak.“

Za kuropění probudil Michala Exnera něžný hlas. Otevřel oči.
Na posteli mu seděl podporučík Beránek a tiše zpíval.
„Zítra ráno přesně o deva-áté…“
„Blbý vtipy,“ pravil Exner znechuceně. „Co kdybych tady nebyl sám?“
„Tak bych jukl,“ odpověděl Beránek, „a tiše bych se ztratil. Nechtěl jsem tě burcovat telefonem.“
„To je od tebe laskavé,“ prohlásil Exner. „Děkuju za návštěvu a dobrou noc. Jestli máš chuť, můžeš mi uvařit kafe.“
Zavřel oči.
„Byl u mě Šoule…“
„To je náhoda. U mě taky. Spím.“
„A před půlhodinou volal Pilous.“
„Je na chatě.“
„Ne.“
„Vida.„“
„Chtěl by s tebou mluvit.“
„A kde je? Za dveřmi?“
„Ne,“ řekl Beránek s milým úsměvem. „V porodnici.“

Kapitán Michal Exner se posadil. „Soudruhu podporučíku, dýchněte na mě!“
Beránek mu foukl do tváře: „Ve službě nepiju.“
„Kde je Pilous?“
„V porodnici,“ odpověděl klidně Beránek. „Aspoň to říkal.“
„A tys mu věřil?“
„Proč ne? Zavolal jsem si zpátky a vrátný mi řekl, že tam jakýsi pan Pilous skutečně přišel po dvanácté hodině za jakýmsi doktorem Boudou. Erlichem Boudou.“
„A proč do porodnice?“
„To mi neřekl. Ale patrně,“ dodal Beránek, „měl pro to jistě důvod.“
„Patrně,“ souhlasil Exner a vylezl z postele. „A co jinak?“
„Nejdřív volal k nám, a tam mu dali moje číslo. Volal chvíli potom, co jsem přišel domů. Seděli jsme s Vlčkem celý večer.“
„V hospodě?“
„Jo. U Melbasů v boxu.“
„Sami?“
„S tou krabici papírů, co jsme přinesli od Novákové.“
„A?“
„Chceš si to shrnout?“
„Třeba.“

Podporučík Beránek zalistoval ve svém pověstném notesu. „Ona to byla vlastně nuda. Udělal jsem si takovou malou předběžnou statistiku… Jestli tě bude zajímat… Kolik dopisů, kolik pohlednic, od koho… Křestní jména. Společní přátelé. Jitka a Jirka, Milada, Vojtěch… některá další. Jo, něčeho bych se napil. Viděl jsem, že máš v lednici krabici džusu. Tak.“
„Martell bys nechtěl?“
„Když ty nemáš. Chtěl.“
„Nemám. A dál?“
„Velký soubor, který bychom mohli označit souhrnným názvem: učení se anglicky. Poznámky, slavíčka, překlady a tak. K tomu pár časopisů. Jenže já tuhle řeč neumím, tak jsem z toho nemohl nic vyčíst a Vlček pochopitelně taky ne. A tak jestli tam jsou nějaké poznámky, tak bys je měl vyluštit ty. Potom pár receptů, nějaké složenky. Jo. Jedna zajímavá věc by tam snad byla. Data.“
„Cože?“

„Data," opakoval Beránek uměně. „Množství dat. Patnáct, dvacet. A u čtyřech dat jména." Beránek se tiše zasmál. „Volal jsem toho nebohého Nováka ještě jednou. Ta jména neznal."
„Máš ten papír sebou?"
„Nemám. Dostaneš ho zítra."
„Data!" Exner pokrčil rameny. „Jak ti známo, ženy…"
„Dělají si obyčejně kroužky v diářích. Ale nepíšou si na papír data. To mě taky napadlo, tahle moudrost. Jenže to neodpovídá."
„Co ty víš."
„Neodpovídá," stál na svém Beránek. „Uvidíš zítra."
„Tak to je nesmysl. Čistírna nebo tak."
„Snad. Ale to taky je nějak divný. Hele, já ten papír uvádím extra jako záhadu. Stačí?"
„Třeba. Jdeme, ne?"
Sestupovali po schodech a Beránek polohlasně pokračoval: „Mě ten list zaujal, protože se prostě nedá nikam zařadit, Tak dál… Už tam toho mnoho nebylo. Milostné listy Vladimíra Nováka."
„Zajímavý…"
„Ne. Vůbec nejsou zajímavý."
„To jsem nemyslel. Že si je schovávala."
„To se přece dělá v rodinách, ne?"
„Promiň," pokrčil Exner rameny. „Nemám zkušenosti. Otevřel bys mi vrata?"
„Beze všeho."
Beránek nejen vrata otevřel, ale také je až se zbytečnou opatrností zavřel. Usedl vedle Exnera.
„Tak kam?" zeptal se Michal.
„Už jsem pravil. Do porodnice."
„Ale které?"
„Ke svatému Šebestiánu. Mimochodem – copak ti vykládal pan Šoule?"
„Potřeboval ulevit duši."
„Hm…," Beránek se podrbal za uchem. „Asi nezůstane sám…"

Porodnice U sv. Šebestiána patřila mezi nejproslulejší. Nejen úctyhodnou tradicí a dobrou pověstí, ale také díky architektu, který ji vybudoval, tady, ve střední Evropě, jako staroanglické opatství z červených cihel obehnané vysokým plotem z téhož materiálu. Takže kromě účelu, pro který byla postavena, sloužila jako jediná a jedinečná kulisa středoevropským filmařům, kteří chtěli zachytit tu pravou merry old England.
Zastavili před gotickými vraty, a než vystoupili z vozu, vrata se otevřela, vrátný věděl, že zde je potřeba jednat rychle a ohleduplně.
Jenže byl poněkud překvapen, když před vraty stáli dva muži.
„Návštěva," řekl Exner. „K doktoru Boudovi."
„Okamžik, zavolám ho."
Beránek se rozhlížel po klenutém stropě. „A já půjdu spát," prohlásil snivě.
„Některý lidi se maj," řekl Exner a zívl. „Do agentury přijdu až odpoledne. Kdo mě probudí dřív, toho zastřelím."
„Mimochodem: už sis vyfasoval náboje?"
„Jaký?" podivil se Exner. „Nestřílím."
„Měli jsme si vyfasovat," pravil Beránek. „Už před měsícem."
„Mám jich dost a na bouchačku jsem nesáhl, co mi ji přidělili. Asi bude rezavá… Dobrou noc," rozloučil se a pokročil vstříc muži v bílém. „Doktor Bouda?"
„Ano. Vy jste!!?"
„Kapitán Exner. Michal Exner. Tady je můj průkaz."
„Není třeba. Pojďte prosím dál…"
Vedl Exnera tichými chodbami do zadního traktu.
„Pěkný dům," poznamenal Exner. „To by mě nenapadlo, že sem jednou zavítám v tuhle hodinu."
„Toho se nezříkejte," pravil doktor Bouda. „To se vám může přihodit jedna dvě, že tady budete právě v tuhle hodinu pendlovat po chodbě. Tak, zde bydlím."
„Svobodný?"
„Ne. Ale nemáme v Praze byt."
„Dobré jitro," pozdravil Michal Exner srdečně redaktora Pilouse. „Kde se tady proboha berete?"
Pilous vstal a poněkud váhavě padal Exnerovi ruku. „Doktor – – – Pilous… Je můj přítel… ze studií… ze střední školy…"
„Na návštěvy je dost nevhodná doba," poznamenal Exner. „Dokonce teď za kuropění strašně nevhodná…"
„Je to velmi vážné…"
„Mám vás nechat o samotě?" zeptal se Bouda.
„Proč," podivil se Michal. „Pan redaktor vás patrně už podrobně informoval, takže se možná budete nudit. Pokuste se to vydržet, jestli se nemáte kam uchýlit."
„Bohužel vám nemohu ani nic nabídnout."
„Nebývá pravidlem, pane doktore," řekl Exner, „že by mi za těchto okolností někdy někdo něco nabízel." Spokojeně se uvelebil do křesla. „Smí se tady kouřit? Smí? Děkuju. Tak oč jde, pane Pilousi?"

Pilous neklidně nadsedl. „Hovořil jsem o tom opravdu zde se svým přítelem, protože je poněkud… poněkud víc zasvěcen do mých soukromých záležitostí… Chtěl jsem za vámi stejně zajít… třeba zítra… Ale Erlich mi poradil, že by snad bylo nejvhodnější nečekat na ráno… Jsem opravdu ve velmi obtížné situaci," mluvilo se mu těžko, ale Exnera ani na chvíli nenapadlo, aby mu pomohl laskavým slovem. „Tak jsme vám zavolali… Byl jsem včera zdrcen… a nemluvil jsem pravdu. Poznal jsem ji."
„Koho?" zeptal se Michal.
„Věru… totiž, ano. Věru Novákovou… Byl jsem příliš překvapen… Byla to pro mě rána… Znal jsem ji velmi dobře."
„Velmi?"
„Ano… totiž: já jsem s ní chodil…"
„Chcete tím říci, pane redaktore," zeptal se mile Michal Exner, „že postižená byla vaší milenkou?"
„Ano."
„Bylo to známo?"
„Totiž… jak to myslíte?"
„Jestli o tom věděli na pracovišti, vaše manželka, známí."
„Ne. Nikdo. Snad si toho někdo povšiml… Nevím. Věděl o tom tady Erlich…"
„Interrupce?"
„Ano."
Exner se obrátil na doktora Boudu: „Kdy?"
„Na jaře, v polovině února. Samozřejmě legálně. Přes komisi."
„Samozřejmě," řekl Michal Exner. „A ve správném termínu."
„Ano," řekl Erlich Bouda. „Samozřejmě, jak už to v takových případech bývá…"
„Diskrétně," doplnil ho Exner. „Samozřejmě. To ovšem mění situaci, pánové. Naše společnost je příjemná, ale musíme se rozejít. Když jsem přišel, nabídl jste mi, pane doktore, že nás necháte o samotě. Dovolte mi, abych vaši nabídku teď přijal. Zajisté pochopíte proč."
„Zajisté," odpověděl doktor Erlich Bouda, ale po pravdě řečeno, v tuto hodinu a po probdělé noci jeho schopnost chápání se neobyčejně otupila. „Budu na čísle dvě stě patnáct."
„Až si pohovořím s panem Pilousem, poprosím vás, abyste se mi také chvíli věnoval,"

Když Bouda odešel, Exner křepce vstal a protáhl se. „Tak prosím. A máme to. Co s tím budem dělat? Jestlipak víte, že jste byl zrovna v kritickou chvíli na neobyčejně nevhodném místě. A jistě uznáte, že jste se v sobotu večer choval neobyčejně nevhodně."
„Jenže já v sobotu večer nevěděl…"
„Co jste nevěděl?"
„Kdo to je…"
„Co kdo je?"
„Kdo je ten… kdo je ta zabitá…"
„Mohl jste vědět," řekl Exner lehkovážně, „a nemusel. To se nedá dokázat.„
Pilous se začervenal. „Opravdu nedá… To je ale zlé…"
„Je," souhlasil Exner srdečně. „Nějak si ta srovnáme, co tomu říkáte?"
„Prosím… jak…"
Přerušil ho: „Kdy jste se s ní seznámil?"
„Asi před půl rokem."
„Asi?"
„Ano…"
„Poslyšte, to si milenci obvykle moc dobře pamatují, kdy se poprvé sblížili."
„Ano… to je vlastně pravda… to…"
„Zamotal jste se už dostatečně," řekl Michal Exner chladně. „Tak se snažte to rozmotat co nejlíp."
„Bylo to na Silvestra. Měla službu. Setkali jsme se u vařiče na chodbě. Nebylo mnoho práce, všude se slavilo a nechtělo se mi domů. A když jsem pak šel domů… šli jsme… Ne domů, ale chodili jsme dlouho po městě. Jak ta bývá, a potom…"
„Jak často jste se setkávali? Nemyslím v práci."
„Dvakrát třikrát týdně."
„Kde?"
„Jezdili jsme vozem po okolí Prahy. Potom jeden kolega, co odjel do zahraničí, mi dal klíč od bytu. Ale on opravdu nevěděl, s kým tam budu chodit. Opravdu – a ještě se nevrátil. Je na Středním východě."
„Rozuměli jste si?"
„Ano… to bychom se přece nestýkali."
„Je přece nemožné, aby mezi vámi nedošlo ke sporům."
„Nedošlo."
„Co jste si o ní myslel? Okamžik, upřesním to: nejste v letech, abyste byl bláznivě, romanticky zamilovaný. Jistě jste ji nějak hodnotil."
„Přiznám se vám, že mi dost imponovala. Byla nebojácná, průbojná, možná trochu tvrdá, cílevědomá…"
„Chladná?"
„Ve styku se mnou ne. Ale někdy jsem měl pocit, že je zavřená až uzavřená."

„Tedy žádné srdce na dlani.“
„Ne, to mi snad u ní také dělalo dobře. A nebyla citlivka.“
„Co její muž?“
„Nemluvili jsme o něm. Měl jsem dojem, že jím trochu pohrdá.“
„Chtěli jste se vzít?“
„Nemluvili jsme o tom. Ale patrně bych si ji vzal, kdyby okolnosti… závazky, kdyby nějak padly.“
„To nenarozené dítě?“
„Říkala, že je moje.“
„Říkala?“
„Nevím, jak se stýkala se svým mužem. Myslím, že kdyby nebylo moje, že by se nenamáhala podstoupit tu nepříjemnou a tajnou proceduru s interrupční komisí.“
„Něco na tom je. A v poslední době?“
„Měla znatelně lepší náladu.„
„Lepší?“
„Ano,“ řekl Pilous, jako kdyby byl překvapen. „Dokonce veselejší. Ano, byla určitě veselejší.“
„A víte proč?“
„Ptal jsem se jí. Ano, dokonce jsem se jí na to ptal, protože to bylo velmi zřejmé.“
„A ona?“
„Řekla mi: ‚Ale nic – představ si, že jako bych vyhrála ve Sportce.‘ “
„Doslova?“
„Ano.“
„Trochu záhada.“
„Ano. Opravdu. Já jsem také žádal vysvětlení, ale smála se a že se to dovím. Časem.“
„Kdy jste o tom mluvili?“
„Ve čtvrtek. Ve čtvrtek večer. To jsme spolu byli naposled. Měli jsme ujednáno, že se uvidíme v sobotu odpoledne a večer. Myslel jsem, že mi to řekne, už jsem neměl čas naléhat, hovořili jsme o tom při loučení. A v pátek mi na chodbě řekla, že neví, jestli jí to na sobotu vyjde. Že mají přijet rodiče jejího manžela na návštěvu. V sobotu jsem s ní mluvil telefonem, jak to dopadlo…“
„Co?“
„Nerozumím.“
„Co jak dopadlo?“
„Aha! No jestli rodiče přijedou. Odpověděla mi velmi neurčitě… že mi ještě nechá vzkaz. Buď u směnaře, nebo na stole v mé kanceláři. To bylo velmi neobvyklé. Nechtěli jsme, aby o nás někdo věděl. Bylo to poprvé, co tohle navrhla, chtěl jsem něco namítnout, ale položila telefon. Byla mi trapné ji volat znova.“
„A potom jste s ní mluvil kdy?“
„Potom jsem s ní už vůbec nemluvil.“
„Viděl jste ji?“
„Ne. Naposled jsme se viděli v pátek na té chodbě, jak jsem vám už říkal…“
Michal Exner se smutně usmál: „A teď byste mi měl ještě sdělit, co jste zamlčel, pokud jde o váš pohyb po prostorách agentury v sobotu odpoledne a večer. Zvlášť mě zajímá, pane redaktore, ten čas od dvou hodin do pěti.“
„Protože mi nezavolala, zašel jsem k dálnopisům…“
„Kdy?“
„Někdy kolem třetí, já nevím přesně kdy.“
„To jste tolik riskoval?“
„Riskoval? Proč?“
„Utajení, pane Pilous! Utajení! Utajení vašeho vztahu!“
„Ano. Riskoval.“
„Důvod?“
„Byl jsem netrpělivý… Prostě jsem se těšil na to odpoledne a večer, tak dlouhou dobu jsme pro sebe získali málokdy.“
„Tedy vy jste se těšil, navštívil ji – a ona?“
„Nebyla tam. Neptal jsem se samozřejmě, co dělá, kde ji najdu.“
„Ano. Samozřejmě. A dál?“
„Pak jsem ještě telefonoval, když jsem se vrátil z oběda, a potom ještě, když jsem se vrátil z recepce… také jsem byl u směnaře, ale tam vzkaz nebyl, ani na stole jsem nic neměl…“
„Takže jste se rozhodl a utekl jako lump oknem záchoda a přes dvorečky hurá pryč.“
Pilous se nejistě usmál. „No…“
Michal Exner vzdychl. „To jsou radosti, pane Pilous. Najděte mi někde doktora Boudu a počkejte na mě laskavě třeba venku u vozu. Budu tam za chvíli.“

„To je nepříjemná záležitost,“ pravil doktor Erlich Bouda ponuře.
„Zajisté,“ souhlasil srdečně Michal Exner. „Víc než nepříjemná, pane doktore. Je to totiž vražda. Pamatujete se na tu Novákovou?“
„Nemnoho.“
„Hm…“

„Dost hezká… Inteligentní… To je ovšem dojem… Mluvil jsem s ní několikrát pár slov. Banality.“
„Ale vám ženy přece důvěřují.“
„Jak ta víte?“
„Jste prostě,“ usmál se Michal Exner, „ten typ. Tichý, ohleduplný, laskavý a čistý pan doktor. Co jste řekl jejímu manželovi?“
„Vymyslel jsem si cistu.“
„Jistě mi prominete, když sem někoho velmi diskrétního pošlu, aby se podíval na doklady k tomu případu.“
„Ovšem.“
„A co redaktor Pilous?“
„Znám ho už léta. Smůla. Klidný, tichý člověk.“
„O tiché vodě,“ pravil Michal Exner moudře, „je přísloví…“
„Ale on opravdu…“
„I kdybyste mi přísahal.“
„Chápu,“ pravil nešťastně Erlich Bouda, „je v tom, chudák, až po uši.“
„Ví bůh,“ prohlásil Exner lehkomyslně, „a svatý Václav, že je.“

Bylo čisté a veselé ráno.
Redaktor Pilous se procházel po chodníku před porodnicí, neklidně kouřil a podobal se k nerozeznání nastávajícímu otci. Když uviděl Exnera, odhodil cigaretu a zamířil k němu.
„Co teď budete dělat?“
„Nevím,“ řekl Michal poklidně a mhouřil oči proti slunci. „Pojedu do agentury. Nechtěl byste mě doprovodit? Sice jsme oba celou noc nespali, ale snad to ještě pár hodin vydržíme.“
„Chcete mě zatknout?“
„Kde máte vůz? Tamhle?“ Vzal Pilouse pod paždí a vedl ho k autu. „Ta je věc velmi nesnadná. Stalo se mi před časem, že jsem dostal na jednoho chlapíka vztek. Byl na tom trochu jako vy…“
„Špatně?“
„To záleží na subjektivním postoji k věcem. Někdo je optimista a někdo pesimista,“ odpověděl Exner rozmarně. „Na toho chlapíka jsem tenkrát dostal vztek a on si to zasloužil. A tak jsem ho dal na jednu noc zavřít, aby viděl, jak je život těžkej. A představte si, že jeden prokurátor… sakra… jak se jen jmenoval… Malásek… Ne, to ne. Takové měl legrační jméno… Kublásek… taky ne. Hulhánek. Ano, prokurátor Hulhánek, ta je jméno, co? Tak ten mě za ta napadl v jednom avantgardním listě. A než jsem se zmoh na pořádnou odpověď, tak ten list, že byl moc avantgardní, zrušili a redaktory vyházeli, a mně to bylo všechna tak líto, že jsem proti tomu Hulhánkovi nevystoupil v jiném listě, třebaže mi to nabízeli. Člověk,“ uzavřel Michal Exner, „se nemá nechat strhnout sám sebou. Ani já, ani Hulhánek. To je osud.“

Lidé jsou zvědaví a mají rádi vzrušení. Takže zvědavost pronásleduje. Nejen zvědavého, ale především ty, kteří jeho zvědavost provokují. A pletou se pod nohy.
Michal Exner byl na to zvyklý. A pohyboval se v prostředí, kam vnesl vzruch, s neobyčejnou chutí. Vlčkovi to bylo jedno a Beránek to nesl jako břímě, které mu bránilo, aby se plně soustředil na své poznámky a grafy a rébusy, když sestavoval plán, jak kdo kdy byl, čemuž říkal alibiční hry. Nebyly sice obvykle k ničemu, ale pro Beránka snad znamenaly jedinou a skromnou zábavu. „Člověče,“ přivítal v agentuře Exnera, „tohle je vynikající podnik.“
„Ale,“ podivil se Exner.
„Tady vůbec nejsou lidi užvaněný a zvědaví.“
„Nesmysl. Jsou jen na ledacos zvyklí, takže přítomnost nás dvou nebo tří je nemůže vzrušit.“
Byli opět v malé hovorně dole v přízemí naprati vrátnici. Beránek se vyvaloval v křesle a Exner chodil po místnosti a strašně zíval.
„Měl by sis jít lehnout,“ napomenul ho Beránek. „Nevypadáš nejlíp.“
„Ty máš taky obličej jak mrzutá opice. Tak povídej, jak na tebe kladně zapůsobili.“
„Vzal jsem zatím tu redakci, kde pracovala. Takhle brzy po ránu tady moc lidí není. Vůbec nemají nějak zvláštní chuť si s člověkem povídat. Odpoví na otázky a nazdar! Jinak je to ovšem slabý… Mám ti vypočítat, s kým jsem mluvil?“
„Zatím ne.“
„Je to taky zbytečný. Asi tři lidi mě souhlasně ujistili, že málem ani nevědí, že nějaká Nováková v jejich blízkosti pracovala. Ten dálnopis je vlastně dost slušně schované zařízení. Přijde tam málokdo, málokoho zajímá ta poslední fáze, kdy…“
„Vím,“ přerušil ha Exner, „proč by ho taky měla zajímat.“
„V restauraci bylo moc lidí,“ prohlásil Beránek pochmurně. „To mi zatím potvrdili všichni, co jsem s nimi mluvil.“
„Mnoho lidí tam nebylo.“
„Na jejich poměry,“ pokrčil Beránek rameny, „asi dost. A tady si buď lidi jeden druhého nijak zvlášť nevšímají, nebo prostě se jim nechce povídat.“
„Udělat to mohli všichni, co seděli v jídelně. Anebo ti, co se někde potulovali po budově.“
„Ta Nováková tady pracovala dva roky.“
„A předtím?“
„Sekretářka v jedné výsadce.“
„Měl by ses tam mrknout.“
„Hned?“

„Až si to s Vlčkem proberem. Půjč mi ten papírek s daty a jmény. Podívám se za Pilousem. A v devět mám rande s Králem.“
„S tím už jsem mluvil. Potkal Pilouse u výtahu. Hůř pro Pilouse.“
„Taky si myslím.“

Byla to místnost v rohu chodby jako kurníček. Dva stoly a tři redaktoři. Pilous, Král a ten třetí, Hlína, jak řekli Exnerovi, se objeví co nevidět.
„Ale,“ dodal redaktor Král, „váš kolega se mnou už hovořil.“
„To nevadí,“ prohlásil Exner lehkomyslně. „Já jsem si stejně přišel jen tak popovídat.“
„Takže pátrání…“
„Ustrnulo,“ pravil Exner mile, „na mrtvém bodě, jak se říká. Tak.“ A podíval se na Pilouse.
Ten skromně mlčel.
„Jaký je váš názor, pánové?“
„Vždycky jsem slyšel,“ řekl Král, „že kriminalisté pracují s fakty, a ne s názory. S indiciemi, ne?“
„Když,“ Exner se usmál málem spokojeně, „nějaké jsou. A když nejsou…“
„A nejsou?“ zeptal se Král.
„Co myslíte?“ obrátil se Exner na Pilouse. „Jsou, nebo nejsou?“
„Já nevím…,“ prohlásil unaveně Pilous. „Na mou duši.“
„Tak jsme na tom stejně,“ pravil Exner spokojeně. „My jsme takovou běžnou rutinou…“
Nedopověděl, protože do místnosti vstoupil muž, který se neobyčejně podobal německému turistovi v campingu. Sandály na boso, krátké kalhoty, bílá košile s krátkým rukávem, světlé vlasy na ježka, rezavé chloupky na nohách a na rukách. „Nazdar, pánové,“ řekl. „Pardon. Návštěva…?“
„Tak nějak,“ řekl Král. „Kolega Hlína. Soudruh kapitán Exner.“
„Kriminálka? Těší Mě. Spadla ze schodů, ne?“
„Kdo?“ zeptal se Exner.
„Ta operátorka.“
„A proč myslíte, že se schodů?“
„Tak mě to napadlo. Já tady totiž nebyl. Vedra, co?“ Uvelebil se v křesle u okna. „Je to na beton, že šla o vraždu?“
„Na beton,“ přisvědčil Exner. „Jinak bych se šel opalovat na Žofín.“
„Něco jste nedopověděl,“ připomenul redaktor Král.
„Ano… Proto jsem se vlastně u vás zastavil…“ Sáhl pro náprsní tašku a s pečlivostí – při jeho lehkovážném chování dost zvláštní – vytáhl přeložený list papíru a položil jej před sebe. „Kdo z vás, pánové, zná tata jména: Kyselý, Tereba, Machoň, Bílek?“
Vypadali dost překvapeně.
„No,“ řekl pomalu Hlína, „s nějakým Terebou jsem chodil do školy…“
„Kyselých je,“ pravil Král. „Málem jako Nováků nebo Novotných…“
„A Bílků taky,“ poznamenal Pilous, „jeden Kyselý byl například před lety tady v agentuře, Terebu taky znám jednoho v Hradci Králové, Machoně ne, to je dost zvláštnější jméno…“
„Tak nic,“ vzdychl Exner a opatrně papírek složil a dal ho zpátky do náprsní tašky, kterou pozorně zasunul do kapsy. „Co se dá dělat.“
Hlína se hrabal v zásuvce stolu, až vytáhl dýmku, ve které byl ještě pod popelem tabák. Pěkně s tím zavoněl. „Smím se zeptat, proč vás zajímají zrovna tahle jména?“
„Protože jsou záhadná,“ řekl Exner. „Protože jsou úplně obyčejná, jsou záhadná.“
„Rébus,“ řekl Král neurčitě.
„Nějaký rébus paní Novákové.“
„To my tady,“ řekl Hlína, „vyluštit nemůžeme. Málem jsme ji neznali, pane.“
„Tady,“ pravit Exner s roztomilým úsměvem, „ji málem neznal nikdo. Ta je ta legrace, pane.“
„Žádná záhada,“ mínil Král. „Velkej podnik. A zcela rozdílná náplň práce. To, co dělám já, ta samostatná reportérská práce, no, to, co děláme my tři, se úplně, liší od toho, co dělají na sále, co dělá ředitelství…“
„V podstatě děláme to,“ řekl Hlína, „co dělá redakce informací z tuzemska. Běháme a sháníme.“
„Jenže,“ doplnil ho Pilous, „právě oni jsou jiná redakce a já vám řeknu upřímně, znám od nich právě ty tři kluky, co jsem s nimi přišel před lety do agentury. A ostatní jen podle vidění. A dálnopis…“
„…to je úplně bůhví kde,“ doplnil ho srdečně Exner. „Málem jako jiná planeta.“
Hlína zvedl výstražně dýmku. „Vy si děláte legraci, nebo si myslíte, že s vámi hrajeme do rohu, ale je to tak. Na mou duši. Podívejte, například znám kluky ze zahraniční redakce, protože jsem tam před lety seděl. Pak jsem byl dopisovatelem v Berlíně, a když jsem se před rokem vrátil, usadili mě tady. Takže já znám jen ty ze zahraniční, co tam byli se mnou. Je to přesně tak.“
„Jsou to záhady,“ řekl Exner neurčitě. „Tak na shledanou, pánové.“

„Páni,“ prohlásil Hlína a plácl se do nahých stehen. „To jsou metody!„
„Ano, kamaráde,“ řekl Král, „jenže my je zažili od soboty a máme jich až po krk.“
„To je volovina,“ řekl Hlína. „Co vám je do toho, že někdo zabil bůhvíproč operátorku z dálnopisu. Prosím, obecně lidsky je to kruté a zlé, ale nezlobte se, co my s tím máme mít co společného?“
„Jenom to,“ řekl Král „že jsme tady náhodou v sobotu oba byli.“

„Jenom to," dodal Pilous chmurně, „že ji někdo zabil ve sklepě pod jídelnou a zrovna v tu dobu, kdy já se šel najíst a tady Richard se vracel z jídelny."
„A jéje," řekl Hlína vesele, „takže v tom lítáte oba. Radost. Blahopřeju."
„Moment, moment, kamaráde," zarazil ho Král. „A kdepak jsi byl ty?"
„Měl jsem náhradní volno."
„To víme, ale kde jsi byl v sobotu okolo třetí hodiny?"
„Kolem třetí? Počkat… Já si vzpomenu… Dopoledne jsem byl řádně doma do deseti, pak jsem jel s klukem na Hrad, protože se tam konal historický šerm, v jednu jsme se vrátili, oběd v rodinném kruhu, a potom mi volala moje první žena, že přijela s dcerou. A…" Hlína se zarazil. „To je, pánové, průšvih!"
„Jak to?" zeptal se Král.
„Protože," dodal Hlína, „já jsem si s mou dcerou dal sraz ve tři hodiny odpoledne tady dole v pasáži u Divadla V louži."

Ve dveřích u dálnopisů se Michal Exner srazil s dívkou úplně mu neznámou. „Pardon," řekl, „hledám slečnu Malou."
„Je uvnitř, ale tam nesmíte."
„A vy tam pracujete?"
„Ano."
„Za paní Novákovou?"
„Jak ta víte?"
„Tak," řekl. „Já smím. Na shledanou." A vstoupil. Přistihl Lydii Malou, jak se krášlí nad dálnopisy. Neslyšela ho a pokračovala v denní toaletě. „Dobrý den," zahalasil. „Poslal mi vás osud."
Rtěnka jí vypadla z ruky. A rozlomila se ve dví u jejích nohou.
„Je!" vykřikla. „Osud?"
Sebral tu zničenou rtěnku. Měla opravdu dost hezké nohy. Ne rtěnka, samozřejmě. „Promiňte. Koupím vám novou."
„I na tohle máte fondy?"
„Kdo? Aha…"
„Předpokládám, že jste přišel služebně."
„Ovšem. Máme. To já předložím ty dvě půlky rtěnky a dostanu adekvátní část v penězích. Ovšem rozbitou rtěnku musím předložit jako doklad."
„Můžete si ji nechat, pane… pane…"
„Exner. Michal. Děkuju. Ale já jsem tady vážně služebně. Podívejte…," rozhlédl se, až našel v rohu stolek a na něm opět přepečlivě rozložil náprsní tašku a list papíru. Přečetl jména. „Co vám říkají?"
Pokrčila rameny. „Nic."
„To je málo," řekl mrzutě. „Napsala si je paní Nováková."
„Švadlena nebo krejčí…," počítala na prstech, „instalatér, elektrikář…"
„Možná," připustil. „A tahle data?"
Naklonila se mu přes rameno. „Nevím. To může být ledacos."
„Báječné, souhlasil. „To je pravda. To opravdu může být všelicos. Vy – nemáte ponětí?"
Zavrtěla hlavou. „Je to zpřeházené. Ani po týdnu, ani po měsíci, ani po čtrnácti dnech. Všelijak."
„Ano. Takže vás nic nenapadá?"
„Vůbec ne." Roztomile k němu zvedla oči: „A vás?"

Závod byl prvotřídní a na Zlatém kříži Prahy. Diskrétní koberec, leštěné dřevo, za pultem muž, jenž dosud nezapomněl, že zákazník je pán. „Ale pane Exner," řekl. „Copak si dáme ušít? Vždyť jsme šatičky na léto odevzdali na jaře."
„Představte si," řekl Michal Exner, „že jsem zapomněl na kalhoty. Krátké kalhoty, rozumíte. Šortky."
„Nevím, jestli dnes…"
„Proč ne. Do vozu nemáte na léto nic pohodlnějšího."
„Zavolám pana…"
„Pana Ročka, ano?"
„Prosím, jak si přejete. Už pro vás pracoval? Nevzpomínám si. Doposud…"
„Jednou," řekl Michal Exner drze. „Před lety. Právě takové kalhoty mi před lety moc dobře nastříhal."
„Prosím, jak račte," řekl muž a sáhl po domácím telefonu.
Střihač Milan Roček, který se v sobotu svými průměrně padnoucími kalhotami a tričkem nijak nelišil od ostatních fandů na stadiónu, byl ve svém zaměstnání elegantní, vzorně střižený muž, jemuž barevná vázanka vtiskla jistou světáckost. Podal Exnerovi ruku a pozval ho do kabinky.
„Doufám," řekl Exner, když za nimi zapadly dveře, „že se pan Valha neurazí…"
„Prosím."
„Já totiž nejdu kvůli kalhotám, ale kvůli Věře Novákové."
„Promiňte, pane…"
„Já jsem kapitán Exner a tady je můj průkaz."
„Chtěl bych prosím, jestli dovolíte, pouze říci, že váš kolega…"
„Já vím. Hovořil s vámi. To je v pořádku. Jestli dovolíte…" Michal usedl na malou stoličku a rozložil na klíně náprsní tašku. „Tahle jména: znáte je? Totiž… patrně znáte nějaké pány těch jmen. Jde mi jen o to, jestli je neznáte v souvislosti s Novákovými. Jestli se Novákovi s nimi stýkali, nejsou-li to jejich příbuzní, známí, prostě někdo kolem nich. Rozumíte?"

„Ovšem. Dovolíte… Ne… bohužel… nemohu vám pomoci… Opravdu… S Vladimírem se znám léta, ano… Ne, opravdu nevím, ovšem… třeba…“
„Třeba?“
„Směl bych prosím znát, jak jste získal ta jména?“
„Bože můj,“ pravil Michal Exner. „To je jen vaše zvědavost, pane Roček. Ale smíte. Z pozůstalosti Věry Novákové.“
„Opravdu… nemohu sloužit.“
„Kdybyste si náhodou vzpomněl, zavolejte. Tady,“ podal Ročkovi navštívenku, „je moje telefonní číslo.“

I za jasného slunce a čistého nebe vyhlížela porodnice U sv. Šebestiána tak neobyčejně anglicky, až se zdálo, že nad městem visí mlha, která musí spadnout každou chvíli.
Doktor Bouda nabídl Exnerovi procházku po zahradě. „To je úplně a málem zbytečné,“ řekl Exnerovi rovnou. „Já ji opravdu neznal nijak dokonale a ujišťuji vás, že mi Josef mnoho o ní neřekl. Tu interrupci mohli udělat kdekoliv, samozřejmě, ale Pilous mi věří a tu důvěru nakukal i jí.“
V zahradě se procházelo toho slunného dne dost pacientek. Doktor Bouda zavedl Exnera na stinné prostranství, kryté vzrostlými starými jalovci. Chodili dokolečka kolem zpustlého a prázdného bazénu.
„Nejde mi ani tak o ni,“ pravil Exner zamyšleně, „jako spíš o některé záhady kolem.“
„Záhady?“ podivil se Erlich Bouda. „Není to nemoc z povolání, vidět kolem obyčejných lidí a věcí záhady?“
„Jsem docela nezasažitelný záhadami,“ usmál se Michal Exner. „Stejně tak jako zázraky. Jenže musíte připustit, že se v životě lidí objeví čas od času věci nevysvětlitelné. Že prostě, jak o tom už před lety uvažoval Čapek, objevíte stopu jediné nohy ve sněhu uprostřed ulice nebo pláně.“
„Dejme tomu. Já takovou stopu ještě neviděl.“
„Nezáleží na stopě,“ řekl Exner, „ale na tom, co za takovou stopu můžete považovat. Takovou stopou může být například brož. Stará, levná brož, jakou dávno nikdo nenosí, brož prasklá a rozšlápnutá na koberci mezi sedadly v letadle na lince Kodaň – Tokio přes severní pól.“
„Našli jste nějakou brož?“
„Nehledali jsme ji. Ale našli jsme něco jiného: kus popsaného papíru.“
„Takových je.“
„Ano,“ souhlasil Exner a vyhledal lavičku. „Podívejte.“
„Data, pár jmen. Žádná záhada, pane kapitáne.“
„Ta věc sama ne. Ale její smysl.“
„Jaký má tedy smysl?“
„Proto jsem, vážený doktore, vážil cestu až sem za vámi.“

Doktor Erlich Bouda se zasmál. „Tak to je tedy nesmysl. Jak já, obyčejný a nesložitý gynekolog, vám mám pomáhat luštit záhady?“
„To nevím,“ přiznal se Michal Exner. „Jenže v zoufalství se tonoucí stébla chytá,“ zabásnil. „Co si o tom myslíte?“
„Nic!“
„Jenže,“ pravil vyčítavě Exner, „vy jste se ani nezamyslel, a to mě na vás mrzí.“
„I kdybych se zamyslel. Nevím, koho jste se už ptal, ale na ta koneckonců můžete přijít sám, že jsou to jména obvyklá a běžná, takových lidí tady, v téhle zemi, je. Stačí zalistovat v telefonním seznamu.“
„Asi to budu muset udělat.“
Zdála se, že se Erlichu Boudovi Michala Exnera zželelo. Vzal mu z ruky papír a prohlížel si ho. „Bílek… s nějakým Bílkem jsem chodil do školy… Machoň… Tedy náhodou žádného Machoně neznám. Tereba… Tereba je fotograf.“
„Fotograf?“
„V životě jsem ho neviděl. Ale občas čtu v novinách jeho jméno. Foto Tereba.“
„Jenže Terebů je…“
„Tak. A Kyselý… Ta můžu začít jako Švejk. Já znám dva. Jeden, co je v baráku, kde bydlím, domovníkem a v zimě pořád tvrdí, že dostal špatnej koks, takže můžeme bejt rádi za těch patnáct stupňů, druhej je gynekolog, pan docent, teď docentuje v Amsterodamu, protože se nám zapomněl vrátit z vědecké hospitace. A pak znám ještě jednoho Kyselého, Františka, a to je otec mé ženy.“
„Vida.“
„Žije na Moravě ve Slavonicích, jestli znáte?“
„Renesance. Památková rezervace. Na rakouských hranicích.“
„Přesně tak. Dělá tam pana řídícího na devítiletce.“
„To jsou věci.“
„Běžný lidský osud,“ pokrčil rameny doktor Bouda. „Chudý chlapec z Vysočiny…“
„Jo, jo,“ pravil Exner a bylo zřejmé, že myslí už na něco docela jiného. „Spal bych, strašně bych spal…“ Skládal papírek a ukládal jej do náprsní tašky. „Mějte se hezky, pane doktore, a děkuju za cenné informace.“
„Cenné?“
„Člověk,“ pravil Michal Exner odevzdaně, „nikdy neví.“

„Tak si to shrneme,“ řekl Michal Exner. Nalézali se na místě zcela nevhodném a nedůstojném pro poradu kriminalistů. Seděli na lodičce uprostřed hostivařské vodní nádrže. Z břehu k nim doléhal jekot a šum, ale tady na mírných vlnkách byli v báječné samotě. Beránek seděl u vesel a všechny svršky kromě trenýrek měl na hromádce vedle sebe. Arnošt

Buble byl na přídi, na sobě plavky se dvěma zlatými knoflíky, na nose brýle se zlatou obroučkou, ale tentokrát, vzhledem k slunci a počasí, s tmavými skly. Na zápěstí bílých doktorských rukou mu svítil řetízek vodotěsných hodinek.
Výlet k vodě si vymyslel Vlček, který na zadní lavičce nastavoval chlupatou hruď slunci. Vedle něho seděl Michal, pro kterého pozvání k výletu přišlo příliš neočekávaně, takže neměl čas zvolit příslušné oblečení. A tak svlékl pouze plátěné sako a povalil si kravatu. Sako položil mezi sebe a Vlčka, přesvědčil se, jestli náprsní taška je na svém místě a kapsa zapnutá.
„Tak si ta shrneme," opakoval.
„Operátorka dálnopisů Tiskové agentury," začal Vlček, který to měl v hlavě už pěkně všechno sestaveno, takže to vypadalo, že čte z protokolu, „byla nalezena v sobotu večer… Mám stručně? Dobrá. Tedy byla v sobotu večer nalezena za vám známých okolností barmankou Divadla V louži. Podle lékařského zjištění zahynula násilnou smrtí kolem třetí hodiny odpoledne. Údery byly vedeny zpředu, a to železnou tyčí. Byla patrně před usmrcením omráčena ranou vedenou zezadu na zadní část temene hlavy nějakým tupým předmětem." Vlček se podíval na doktora Buble.
„Souhlasí."
„Tak," řekl Buble a srovnal si zlaté brýle. „Jen bych snad dodal, že jinak to byla zdravá, normální žena. Před smrtí neprodělala žádnou velkou psychickou zátěž, takže bych si dovalil soudit, pánové, že napadení neočekávala a patrně se ani nebránila."
„Když někoho," pravil Beránek a pohnul vesly, „klepneš zezadu do hlavy, patrně to většinou neočekává…"
„Tak já pokračuju," řekl Vlček: „Dále bylo zjištěno, že se jmenovaná zdržovala na svém pracovišti skoro až do konce pracovní doby, ta je do patnácti hodin."
„Skoro…," řekl mrzutě Beránek.
„Tady, podle mého soudu, pánové, alibi nestačí. To si dovolím dokázat. Takže pět minut sem a pět minut tam nehraje roli."
„Jeden nikdy neví," pravil Michal Exner, „ale pokračuj."
„Těsně předtím, než odešla, jí někdo telefonoval a ano odešla tak narychlo, že si dokonce nechala některé věci na pracovišti. Patrně se pro ně chtěla ještě vrátit."
„Anebo," poznamenal doktor Buble, „si je tam chtěla nechat do pondělka."
„Ježíši," řekl Vlček zoufale, „řekni jim, Michale, ať mi to nedělají složitější, než to je."
„Nedělejte mu to složitější," řekl Michal Exner. „I bez vašich poznámek jsme v louži. Pokračuj a nedej se rušit."
„Dovolte mi, abych vyslavil předpoklad první: Věru Novákovou někdo zval na schůzku. Buď na tu schůzku nedošla a byla cestou překvapena vrahem, nebo došla, a ten, kdo ji zval, je vrah. Předpokládám pravdivost druhé verze, protože nebylo zatím zjištěna, že by se po ní někdo sháněl."
„Manžel," poznamenal Exner. „Telefonoval z hospody."
„Ze které nevytáhl paty."
„To může být a nemusí."
„Ježíš, Michale, nedělej to složitější."
„Život, příteli…"
„Tak pokračuju„, zvolal Vlček. „Odešla a setkala se s vrahem. Ten ji nejdřív udeřil zezadu do hlavy…"
„Když se s někým setkáš," řekl Beránek, „tak si s ním povídáš. A těžko ho můžeš nenápadně uhodit zezadu do hlavy."
„Ale když s ním někam jdeš," pravil Vlček, „tak můžeš. Buď ve dveřích, kdy mu dáváš přednost, což je v tomhle případě logické, protože šlo o dámu, nebo když jde před tebou se schodů… nebo…" Zarazil se.
„Nebo," usmál se Michal Exner, „když stojí před tebou ve výtahu a mačká knoflík."
„A je to," řekl Arnošt Buble. „Ale proč?"
„Tím se zatím nebudeme rozptylovat," odpověděl mu Vlček. „Zůstaneme u prostého faktu, že neznámý pachatel udeřil Věru Novákovou v budově Tiskové agentury, načež ji vlekl po schodech do suterénu… byly tam čmouhy na schodech, které mohly být stopami jejích nohou. Otevřel dveře do Divadla V louži, položil ji za závěs a tam jí zohavil obličej k nepoznání. Pro tohle počínání můžeme stanovit dvě verze: sadismus nebo nenávist, nebo krytí stop. Nebo obojí. V každém případě vrah počítal s tím, že to bude chvíli trvat, než se najde tělo, a další dobu, než bude postižená identifikována. To mu, soudruzi, jak se mnou zajisté souhlasíte, vyšlo. Oběť byla nalezena až šest hodin po činu, a než jsme přišli na to, kdo vlastně je, tak jsme promarnili mnoho času. Takže víme, kdo byl zabit a jak byl čin spáchán. Známe vražedný nástroj. Neznáme předmět, kterým byla Nováková omráčena. Tupý, hladký předmět, který nezanechal na hlavě žádnou stopu. Ani rez, ani oděrky, ani stopy barvy nebo nějaké chemikálie. Souhlasí, Arnošte?"
„Souhlasí. Hladká mramorová koule."
„Jak to víš?" zeptal se Exner.
„Nevím to. Ale napadlo mě to."
„Tak dál," řekl Exner. „A pohni vesly, Beránku, poplujeme kousek ke břehu. Nejsou tam lidi a je tam stín."
Beránek, jemuž stékal po hrudi a po zádech pot, se chopil vesel. „Motiv," řekl. „Motiv, můj kapitáne."
„Pomalu," odpověděl Exner. „Vlčku, pokračuj."
„Dovolím si rozvinout teorii," pravil Vlček, „zda šlo o připravovaný zločin, nebo zločin nepřipravovaný. Zda Věra Nováková byla obětí nešťastné náhody, omylu, anebo naopak. Ono totiž," prohlásil Vlček skoro zoufale, „nelze nic vyloučit, protože toho známe strašně málo. Podívejte: v agentuře se pohybuje člověk, dejme tomu sadista, který už dlouho čeká na svou příležitost. A když uvidí Novákovou, dojde mu, že teď přišla jeho chvíle. Vstoupí za ní do výtahu, nebo ji udeří na chodbě a zatáhne ji do výtahu, ostatní už má třeba promyšlené. Já vím," přiznal, „je to poněkud divoké, ale život," dodal moudře, „nám připravuje neuvěřitelná překvapení."

„Nekomentuj," přerušil ho Exner. „A tohle vyluč."
„Dobrá. Druhá možnost. Vrah čeká na někoho jiného, kdo je postižené podoben…"
„Vyluč."
„Patrně máš pravdu. Vrah si připravil celou akci. Pozval Novákovou do některého místa v agentuře a tam náhle provedl svůj čin. Tak."
„A je zvláštní," poznamenal Exner, „že o tom věděla dřív."
„Jak to dřív?" zeptal se Buble.
„Ona totiž něco očekávala," vysvětlil mu Exner. „Něco se ten den mělo stát, a proto si s manželem domluvila schůzku v restauraci naproti agentuře. A mělo se stát, podle toho, jak nám řekl Novák, něco příjemného. Dobrého. Její dobrou náladu v sobotu dopoledne potvrdila i Lydie Malá."
„Když s mužem tvého typu," řekl Beránek suše, „mluví dívka typu Lydie Malé, pak pro tu dívku je všechno, o čem s tebou hovoří, krásné a dobré."
„Ovšem," souhlasil Exner lehkomyslně. „Samozřejmě. Tak aspoň počítej toho manžela."
„Toho beru," řekl Beránek. „Máš pravdu, kapitáne. A jsme u motivu."
„Dávno ne," zarazil ho Vlček. „Jsme u toho: kdo?"
„To je fuk," řekl Beránek. Úplně jedno. Jedna mince, jeden líc a jeden rub. Já si všechno zapsal do notesu. Kde kdo v sobotu byl. S kým kdo mluvil. To je třicet, třicetpět lidí od redaktora Pilouse přes směnaře Karla Váňu a paní Mišarovou až k topiči Gustavu Šoulemu." Beránek založil vesla na okraj loďky a hrabal se ve svých svrškách, až našel notes.
„Vezmi si třeba jejich kantýnu. Nebo restauraci, jak to nazveš. Tam bylo lidí. A kdekdo z nich mohl na chvíli zmizet do suterénu. Na celou věc stačilo deset minut. A teďka kolem! V pěti patrech nad sebou – to je lidí! Já mám rád mravenčí práci, mládenci, ale tohle dělat nebudu. Motiv! Proč měla Nováková dobrou náladu, proč si pozvala manžela, ačkoliv o něho nijak zvlášť nestála, jak známo, proč vypadla tak narychlo od dálnopisů a nevzala si svršky? Nezjistíme, jestli ji někam zval, nebo jestli to byl náhodný rozhovor. Motiv! Pan redaktor Pilous je v tom až po uši. Já totiž věřím, mládenci, že vášeň je velikej cit."
„A co ta dobrá nálada?"
„Slíbil jí, že se rozvede. Proto měla dobrou náladu a pozvala si manžela, aby mu to řekla. Z jejího hlediska je dobrá nálada v tomhle případě pochopitelná. Nebo ne?"
„Je," souhlasil Exner. „Jenže pan redaktor Pilous je v tom až moc po uši. A má svědomí."
„Svědomí není indicie. Slíbil, že se rozvede, ona se raduje, pozve manžela, aby si to s ním projednala, jenže Pilous dostane strach z budoucnosti – a my víme, co strach umí – pozve si ji do suterénu v agentuře a tam… Máme to jako na dlani."
„Proč by se do agentury vracel," tázal se klidně Vlček, „proč by tak pitomě utíkal záchodem, proč by přijel v noci, aby se přiznal k tomu, že je milenec. A to my nevěděli a těžko se mohli dovědět…"
„Protože," řekl Beránek, „zakrýval stopy. Víme my, jaké stopy zakrýval? To, že je milenec, bychom se stejně dověděli. A bylo by to pro něj horší."
„Hele," ozval se Arnošt Buble, „co ten montér Čmelík? Někde jsem zaslechl, že je to známý násilník a pobuda."
Michal Exner vzdychl. „Jedeme ke břehu," prohlásil. „Jestli chcete, tak se koupejte, ale já jedu domů a spím. Já se totiž potřebuju především vyspat."

Nejdřív se mu zdála, že je časné ráno. Velmi časné ráno, kdy obloha začíná teprve blednout. Pomyslel si, že to je lumpárna, burcovat někoho v tak časných hodinách, a doufal, že telefon přestane zvonit. Nepřestal.
Rozhodl se, že zvedne sluchátko a zase je hned položí. A bude klid.
Zvědavost mu nedala a sluchátko nepoložil.
„Ano?" řekl.
„Pan kapitán Exner?"
„Zde."
„Tady Mišar z agentury. Byl bych rád, kdybyste mě mohl ihned navštívit."
„Tak brzy?"
„Brzy? Je čtvrt na deset."
„Aha…," uvědomil si, že je teprve večer, a to mu dost zhoršilo náladu. „Oč běží?"
„O seznam a data, co jste mi ukazoval. Vezměte ho prosím s sebou. Něco mě napadlo."
„Prosím…," chtěl se ještě zeptat co, ale už nemohl, Položil rovněž sluchátko, obrátil se na bok a chtěl ve spaní pokračovat.
Nemohl se soustředit. Probuzen z nejtvrdšího spánku byl otrávený, malátný a neklidný. Slezl s gauče a dopotácel se do koupelny, kde vlezl pod sprchu, aby se trochu probral, Oholil se. Takže měl pořád iluzi časného rána. Jenže se valem stmívalo. Když se vrátil do pokoje, byla už venku opravdová noc.
Vypil plechovku pomerančové šťávy, vzorně se ustrojil, aby udělal případný dojem na paní Mišarovou, která (trochu déle se nad ní zamyslel) rozhodně nebyla nezajímavá, spíš docela naopak.
Seběhl na dvůr a musel otevřít průjezd, protože domovník zavíral v devět a často ještě dřív.
Mercedeska byla po horkém dnu celá zaprášená. Natáhl rukavice, vyhledal v kufru hadr a pečlivě otřel sedadla, volant i okraj dveří, o který si opíral loket.
A když vyjížděl, nebyl ještě pořád úplně při smyslech, protože jinak by za sebou vrata určitě zavřel.
Pustil se k řece a za řeku a dál, a pak nahoru do kopce na Barrandov.
Vzduch byl teplý, i noc se málem koupala v patu.

„Prosím?“ zachraptil reproduktor u zvonku vedle vrátek vily.
„Exner,“ řekl kapitán stručně.
Reproduktor už nezachraptil, ale místo něho zabručel bzučák u zámku vrátek.
Exner vstoupil na bílé kameny cesty. Černé jalovce tu stály jako pochmurní strážci.
Rozsvítilo se světlo nad vchodem. Vyšel Mišar a kráčel Exnerovi vstříc.
„Dobrý večer,“ řekl Michal. „Spíš dobrou noc.“
„Nechodíme spát před jedenáctou. Stala se něco mimořádného?“
„Ani nevím. Snad ne. Spíš u vás, ne?“
„U nás? Proč?“ pokynem ruky dal Michalovi ve dveřích přednost.
Ve velké hale, ve velkém křesle seděla paní Mišarová způsobem a formou, která odpovídala velikosti prostoru a jeho architektuře.
Té chvíle se slušelo políbit jí plavnou ruku, což Michal Exner učinil. „Jsem rád,“ prohlásil a sklouzl do křesla vedle ní, „že vás opět vidím.“
Usmála se. „Kdybyste svou návštěvu ohlásil, měla bych čas připravit nějaké občerstvení. Pijete Hennessy, Martell nebo whisky?“
„Colu,“ odpověděl smutně. „Řidič.“
Usmála se ještě jednou, vstala a odnesla se do kuchyně, aby zajisté přinesla nikoliv kofolu nebo jinou náhražku, ale opravdovou coca-colu přímo z lednice.
„Nuže?“ pravil Michal Exner spokojeně. „Oč jde?“
„Ani nevím,“ pravil Mišar.
Michal Exner mlčky vytáhl z náprsní kapsy papírek jako už mnohokrát předtím toho dne.
„Ano,“ řekl Mišar. „To už znám. Oč vám jde, prosím?„
Paní Mišarová postavila před Michala perlivý nápoj a vnesla se zpátky do křesla.
Usmála se. – Poděkoval rovněž milým úsměvem.
Mišar se studeně díval na data a jména. A vrátil list Michalovi. „Nic mi to neříká, samozřejmě.“
„Aha,“ řekl Michal Exner a složil papír a vrátil jej zpátky na místo v tašce a v kapse. „Aha.“ Napil se. „Je výborně chlazená.“ Nabídl paní Mišarové cigaretu, ta ji přijala, zapálil jí i sobě. „Nic vás nenapadla při pohledu na ta čísla a jména?“
„Nic.“
„Ani dřív, ani teď.“
„Ne.“
„To je škoda,“ usmál se Michal Exner zamyšleně, „že jsem vás obtěžoval. Myslel jsem si totiž, že vás během dne ještě něco napadlo…“
Podíval se na Exnera, jako by spadl z prostoru. „Nevím,“ řekl mírně, „co by mě mělo napadnout…“
„Někdy se to stává,“ řekl Exner ledabyle a honem dopil ledový nápoj, až se mu stáhlo hrdlo. „Nebudu vás déle obtěžovat. Mějte se hezky a promiňte, že jsem vás vyrušil.“

Na barrandovských terasách to vypadalo podle počasí. Nebylo k hnutí.
Pod hvězdami svítily lampy, pod lampami lucerničky na stolech. Upocený orchestr v košilích, uštvaní vrchní a servírky. Narvaný parket.
Byli spolu celý večer, seděli u stolu a chtěli být sami, ale pořád to nešlo, tiskli si aspoň pod stolem ruce a kolena, ale tím to všechno dělali ještě horší.
„Půjdem se trochu projít,“ řekl konečně. „Je tady moc hluk…“
„Ano… Ale popros toho pána, aby nám držel místa.“ Nechtěla ztratit aspoň vědomí přístavu a místa spočinutí.
Pán jim vyhověl.
U východu ukázali vstupenky a řekli, že se ještě vrátí. Parkoviště před restaurací bylo ponořeno v příjemné šero. Hudba sem zněla tlumeně a hlídač s červenou páskou na rukávě se osaměle potuloval mezi vozy.
„Tady,“ řekl a ukázal doprava, „je taková pěšinka…“
Snad tam byla.
Ale především tam byla úplná tma.
Uvěřila mu tu pěšinku.

Po jednokolejce dole na Zlíchově přejel nákladní vlak. Staré vagóny duněly a rachotily na rozhoupaném svršku kolejí.
U závor stál černý taxík. Jeho řidič, který se až dosud klidně a trpělivě opíral o dveře, spustil motor. Rozsvítil klopená světla a vyhodil z okénka nedopalek cigarety. Závorářka se podívala za posledním vagónem, přistoupila ke klice a zvedla závory.
Volha se zvolna kolébala přes koleje. Pak taxíkář přidal plyn, aby měl do kopce pořádnou rychlost.
Na zadním sedadle se v rytmu kolébání vozu kývaly hlavy cestujících, muže a ženy.
Za třetí zatáčkou ozářily reflektory dlouhou a přímou stoupající část silnice. Vlevo stráň porostlá houštím a vzrostlými stromy, vpravo řada patníků spojených traverzami. Vrcholky stromů na srázu příkře klesajícím k trati.
Muž na zadním sedadle se naklonil dopředu, aby se podíval na taxametr. Sáhl do zadní kapsy kalhot a připravil si peněženku.
Vůz se naklonil, jak vjel do zatáčky a pak ještě do další, kdy opouštěl silnici na parkoviště.

Hlídač mrkl za milenci. Složil ruce za zády a procházel se dál v uličce mezi vozy.
Teplých večerů jako tenhle mnoho v roce není.
Měl svá léta a uměl si jich vážit. Těm dvěma nezáviděl. Pamatoval si je, patřil jim šedý trabant.
Z restaurace vyšel muž a před vchodem se mírně zapotácel.
Rozhlédl se, něco si patrně říkal pro sebe, pak mávl rukou a zamířil na pěšinku.
„Haló, pane!“ křikl hlídač.
Muž zarazil nohy, tělo šlo ještě kousek dopředu, ale pak se také zastavilo a poněkud se naklonilo.
„Co je?“ řekl ten muž. „Vůz si vezme moje paní! Klíče… Jo… klíče…,“ hrabal se v kapsách. „Tady. Klíče jí dejte… Já jdu pryč… Je potvora, pane, ta moje paní,“ svěřil se přímo a adresně.
Hlídač si pro jistotu klíče vzal. „Předám,“ řekl, „ale tuhle cestu bych vám neradil.“
„Znám jí. Léta ji znám. Dobrou noc.“ Zvedl ruku k pozdravu a otočil se.
Hlídač ho chytil za rukáv. „Při poslední průtrži to tam vymlela voda. A taky nemáte tu jistotu. Z rozrušení. Dejte se po silnici.“
„Ta dálka!“
„Třeba pojede taxík.“
„Myslíte?“
„Hmm.“
Muž dřepl na kamennou zídku.
Hlídač se nudil. Byl rád, že aspoň s opilcem může prohodit pár slov. Jenže nakonec vyběhne žena toho chlápka tady, hodí si ho do auta a odfrčí s bradou hrdě vztyčenou. To už zažil víckrát. Nakládání mužů jak pytlů s pískem. Neměl to rád, byl jiná generace.
Zdola bylo slyšet přijíždějící vůz. Volha, určitě taxík. Chlapíka naloží a pošle do města.
Bylo to spiknutí proti rázným manželkám, co nakládají s muži jako s pytli písku.
Rozběhl se taxíku vstříc. Přistoupil k okénku a počkal, až cestující zaplatili. „Hele,“ řekl, „mám tady jednoho…,“ ukázal na míhající se stín na zídce. Shora jelo nějaké auto a jeho reflektory přejely po parkovišti. Ukázaly, že opilec je v obličeji docela rudý.
„Je pod vobraz,“ řekl taxíkář. „Kamaráde, neberu.“
„Je to můj známej,“ lhal hlídač. „Dobrej.“
„Má s sebou prachy?“
„To se můžu zeptat.“ Obrátil se na opilce. „Je tady taxík, pane!“
„Prima,“ řekl muž těžce a vstal. „Jedem.“
„Ptá se, jestli máte peníze…“
„Zde,“ řekl muž a vytáhl z kapsy padesátikorunu a ještě nějaké drobné. „Stačí?“
Taxíkář přikývl a hlídač otevřel úslužně zadní dveře vozu. A usmíval se, když si představil, jak ta ženská bude hledat, důstojná, vztyčená, prskající.
Ale úsměv hlídači strnul…
Ze silnice dole se ozval třesk lámaného kovu a tříštění skla.

Silnice byla prudká, ale přesto Michal Exner nepustil mercedesce uzdu. Nemyslel ani tak na jízdu jako na toho žertéře, který ho vytáhl z postele, který ho hnal na začátku noci přes celou Prahu a který z něho udělal v očích Mišara a jeho ženy úplného blba.
Ulice se točila jak had.
Hlas nemohl poznat, protože byl rozespalý.
Kolem vozu se mihla světla parkoviště.
Ale ani kdyby nebyl rozespalý, stejně by nic nepoznal a nic si neověřoval a stejně by se hnal sem nahoru. Protože na takový vtip skočí člověk, ať je záludný a čuchá kolem samé intriky, nebo mistr světa ve skoku na špek.
Před ním byla klesající přímka cesty, osvětlená lampami nahoře ve větvích stromů.
Moji důstojníci tyhle vtipy nedělají.
Sakra, guma! napadla ho, protože to vozem prudce smýklo do strany.
Instinktivně strhl volant doprava.
Ale vůz se řítil doleva k patníkům a ke stráni jako po nakloněné a namydlené rovině.
„Sakra!“ řekl a myslel: je konec, mladíku, pozor, patník!
Pustil volant a opřel se rukama o desku s přístroji.
Ještě uslyšel, jak vůz narazil na patník a jak ten patník se zvláštním cvaknutím uletěl.

Na silnici svítily dvě bílé čáry, které se náhle lomily a vedly k mercedesce visící nad srázem. Stála tam sanitka, dva vozy Bezpečnosti a pár čumilů.
Na srázu a níž u trati bloumaly dva reflektory. Podle praskání křovin a občasného zaklení bylo zřejmé, že tam dopraváci něco usilovně hledají.
Poručík se rozběhl vstříc služební šestsettrojce, ze které se vykulil podporučík Beránek. „Soudruhu…“
„No jo, no jo,“ řekl Beránek. Naklonil se zpátky do vozu a řekl řidiči Bohoušovi, ukazuje na mercedesku: „Padla kosa na kámen…“
„Postižený je v nemocnici a druhého nemůžeme najít.“

„Druhého?“
„Podle svědecké výpovědi byli v autě dva,“ řekl poručík.
„Žena?“
„Neptal jsem se.“
„Nevadí. Jak se to stalo?“
„To je právě zvláštní…,“ řekl nejistě poručík. „Pojďte se podívat.“ Vedl Beránka k bílým čarám. „Jel úplně normálně, tady asi usnul – jinak si to neumím vysvětlit – probral se, ale pozdě. Zkoušel, jak vidíte, strhnout to na silnici. Ale nepovedla se mu to. Nechápu proč. Uvidíme, až prohlédneme vůz…“
„Asi usnul,“ řekl Beránek, jen aby něco pověděl. „Měl štěstí, co?“
„Jel dost pomalu. Jinak by ho nic nezadrželo a byl by dole.“
„Štěstí v neštěstí,“ pravil moudře Beránek. „Kde máte ty svědky?“
„Zajistil jsem je pro vás nahoře v restauraci.“
„To je dobře…,“ řekl Beránek roztržitě. „A on?“
„Lékař tvrdil, že to nemusí být zlé. Uhodil hlavou o rám předního skla. Tamhle vedle volantu. A pak se potlouk, když vypad z auta.“
„Vypad?“
„Ano. A kutálel se skoro až k trati.“
„Takže samé maličkosti.“
„Je vždycky největší štěstí,“ pravil poručík mírně, „když se kabriolet neotočí. Podívejte, hoši jdou nahoru, asi našli toho druhýho…“
Počkali, až pět mužů v uniformách vylezlo na silnici. Ti mládenci dýchali hezky zhluboka a byli všechno jen ne upravení.
„Svinstvo,“ řekl ten, co se vyhrabal první a první si odplivl. „Nic. Buď uletěl, nebo skočil na vlak. Dál, než jsme to prolezli, nikdo spadnout nemoh.“

Seděli všichni kolem dlouhého stolu jak na smutné svatbě, neboť v čele byli oni dva milenci, co se šli projít na pěšinku, a roli veselého opilého strýčka hrál opilec, který hodlal utéci své ženě. Protože svatba byla smutná, byl také tento strýček pouze opilý.
Beránek si nejdřív pečlivě zapsal jména a adresy. „Tak,“ řekl spokojeně a odložil tužku. Obrátil se na taxíkáře:
„Asi spěcháte…“
„To jo. Jenže já nic neviděl. Já byl tady nahoře.“
„Jistě,“ souhlasil Beránek. „Mně šlo o to, jestli jste si něčeho nevšiml, když jste jel nahoru, a pak, když jste se tam byl podívat. Byl jste mezi prvními.“
„Nic. Čeho bych si měl všimnout?“
„Třeba stavu silnice.“
„Normální. Sucho. A volej tam taky nikde nebyl. Já myslím, že usnul.“
„Asi,“ připustil Beránek. „Ale…“
„Moment,“ řekl taxíkář. „Jestli tomu rozumím, vy nejste dopravka.“
„Ne.“
„Aha.“
„Proč aha?“
„Jen tak,“ řekl taxíkář záhadně. „Všim sem si ještě jedný pitomosti, která by dopravku nezajímala.“
„A které?“
„Když jsem jel nahoru, přejel jsem nějaký černý kabel.“
„Kabel,“ pravil Beránek, „bývá zpravidla černý.“
„Jenže kabel to nebyl,“ řekl taxíkář. „Teď jsem si schválně omrk silnici. Byla to čára od dehtu.“ Vstal. „Jedu. Čára čerstvýho dehtu.“ Ukázal Beránkovi ruku. „Jak vidíte, jsem od ní ještě špinavej. Na shledanou.“
„Moment,“ pravil Beránek.
„Co je?“
Beránek ukázal na opilce. „Toho pána tady… kdybyste na něj nezapomněl. Je to koneckonců váš zákazník.“
„Jo,“ řekl taxíkář nepřívětivě. „Dem, pane…,“ a vzal smutného muže pod paždí.
Opilý muž se zastavil ve dveřích a zvedl prst. „Moje žena, pánové…“
Nedopověděl, neboť taxíkář ho vyvlekl a hlídač přiskočil ke dveřím a rázně je zabouchl.

Pustil její ruku a zavrtěl se.
Pohlédl na ni a ona k němu vzhlédla.
Beránek vzdychl. Soudil, že na mladíkovi není vůbec nic ke vzhlížení. Hubený, nazrzlý, roztěkaný. Ulíznuté vlasy a vlhké oči. „Nuže?“
„My jsme se šli trochu projít…,“ začal nejistě mládenec. „Šli jsme se projít tam na tu pěšinku… Ani nevím, jak jsme tam byli dlouho…“
Beránek moudře přikývl, neboť si uvědomil, že pěšinka, o níž je řeč, může být dobrá na všechno možné, jen ne na procházení. Nechal si to pro sebe.
„Nejdřív jelo auto nahoru… to byl asi ten taxík…“
„Asi?“

„My jsme si nevšimli… My jsme si nevšimli ani toho druhého vozu, co jel dolů… Zaslechli jsme zasvištění, a když jsem se otočil, viděl jsem, jak to auto jede ke kraji silnice… Vlastně to už byla ve chvíli, když bylo na kraji a přerazilo patník. Rozběhli jsme se dolů… Jak jsem utíkal, tak jsem viděl, jak ten druhý…“
„Kdo?“
„…ten druhý muž, chce pomoci řidiči, ale když jsem doběhl dolů, byl jsem tam první, tak už tam nebyl. Asi utíkal telefonovat.“
„Kam?“
„To nevím,“ řekl mladík udiveně. „To já nemůžu vědět… sem nahoru asi ne… To bych ho musel potkat. Asi dolů na dráhu…“
„Asi,“ pravil Beránek. „Jak ten chlapík vypadal?“
„To nevím… Viděl jsem ho jen zezadu… Ale měl určitě tmavé šaty.“
Beránek se obrátil na dívku. „Co tomu říkáte vy?“
„Je to tak. Ještě jsem se pak na silnici rozhlížela, jestli se nestalo něco tomu druhému, ale nikde jsem ho neviděla… A pak už přiběhl tady ten pán…,“ ukázala na hlídače.
„Poslyšte,“ pravil Beránek přísně. „Víte na beton, že byli dva?“
„No jasně,“ pravila dívka. „Ten u volantu měl světlé šaty a ten druhý tmavé.“
„Kdy jste se podívali na silnici. V které chvíli?“
„Když jsme slyšeli hluk,“ řekla.
„A viděli jste, jak auto jede do příkopu.“
„Ano.“
„Co dělal řidič?“
„To nebylo vidět… Je to dost daleko… A jsou tam větve. Hned jsme se rozběhli dolů… A teprve když jsme utíkali po pěšince, tak jsem viděla ty dva. Předtím ne.“
„A vy?“ obrátil se Beránek na mladíka.
„Stejně tak,“ potvrdil mladík. „Co je na tom divnýho?“
Beránek řekl dívce: „A když jste byla na silnici, tak jste se rozhlédla, kde je ten druhý, abyste mu případně poskytla pomoc. Ale nikoho jste neviděla. Je to tak?“
„Ano…,“ řekla a najednou udiveně rozšířila oči.
„Jé…“
„A když jste utíkali na silnici, nespustili jste auto ani na okamžik z očí.“
„To nejde,“ řekl mladík. „Tam jsou stromy a vůbec. Cestička vede cik cak a…“
„Šel jsem, po ní,“ přerušil ho Beránek a vlídně se obrátil k dívce. „Mám dobrý pocit, že vy už víte, oč mi jde.“
Zamrkala, neboť poznání, že stanula na okraji záhady, na ni zapůsobilo velmi silně.

„Ztratil se,“ pravila.
„Správně,“ pochválil ji Beránek, potěšen, že pochopila. „Asi pod vlivem šoku. To se stává. Někdo se lekne a pak třeba několik hodin dělá úplné nesmysly. Třeba běžel telefonovat až na Smíchov na nádraží. Nebo utíkal domů pro lékárničku. A jak vlastně tomu řidiči pomáhal?“
„To nevím,“ řekla. „Byli jsme daleko.“
Mladík se podíval na Beránka s mírným opovržením: „Snažil se ho zvrátit dozadu na sedadlo, aby se mu podíval na zranění v obličeji. To je přece logický.“
„A vy jste to viděl?“
„Samozřejmě. Šlo mu to mizerně, protože auto bylo nakloněný dopředu. Rval ho dost hrubě. Asi opravdu dostal šok, jak jste říkal.“
Beránek pokýval hlavou. „Asi. A kdybysme potřebovali, tak nám to nadiktujete do protokolu. Děkuju.“
Pozdravil je a obrátil se k hlídači. „Tak co, utíkají kšefty.“
„Ani ne,“ řekl děda. „Tohle není žádnej kšeft. Já vám stejně, pane, nic neřeknu. Náhodou jsem si všim, jak ten kabriolet jel nahoru a za pár minut se vracel.“
„Kdo v něm seděl?“
„Na tu dálku, pane, by to nepoznal ani vorel, natož já ve svejch jednasedmdesáti.“

„Slabounkej otřes mozku,“ řekl lékař, „nějaká ta boule a odřeniny, zhmoždění hrudníku a tržná rána na hlavě. Před hodinou jsem mu ji sešil.“ Mluvil polohlasně, šel tichou nemocniční chodbou, na jedné straně Vlčka, na druhé Beránka jako stráž nebo eskortu. „Nevím, jestli bude mít chuť si s vámi povídat. Být teď v jeho kůži, tak bych ji neměl.“
„Ono,“ pravil Vlček tvrdě, „mu nic jiného nezbude.“
„Nemohli bychom s ním mluvit o samotě?“ zeptal se
Beránek. „Nejde o žádné státní tajemství, ale přece jen bychom neradi rušili další pacienty.“
„Leží s ním jeden děda a toho nemůže vyrušit nic na světě.“
Byl to úzký pokoj, kam se dvě postele sotva vešly. Lékař odsunul noční stolek a přinesl židli.
„Pane kapitáne,“ řekl k ovázanému muži na lůžku, „máte tady návštěvu.“
Michal Exner hekl a mírně otevřel oči. „Nazdar důstojníci.“
„Padla kosa na kámen,“ pravil Beránek laskavě. „Jak se ti spalo, náš kapitáne?„
„To přece nebyl smyk,“ řekl Michal Exner. „To je blbost.“
„Je,“ souhlasil Beránek.

„Tak to bylo řízení.“
„A pročpak řízení?“ zajímal se Vlček.
„Jel jsem ke stráni a nemoh jsem to utočit.“
Vlček pokrčil rameny. „Kdopak s tebou jel?“
„Nikdo.“
Vlček se obrátil na lékaře: „Nemohl to zapomenout?“
Ježiš,“ pravil Michal Exner. „Vždyť jsem normální. Jen mě bolí kokos. Jel jsem úplně sám. Přísahám, důstojníci. Pročpak vás to zajímá.“
„Protože,“ řekl Beránek, „někoho u tebe viděli, jak se ti snaží pomáhat.“
„Tak ten někdo,“ řekl Exner, „šel náhodou kolem.“
„Asi to byl tvůj anděl strážnej,“ usoudil Beránek, „protože se ztratil jako pára. Ale jinak,“ obrátil se na lékaře, „mu to dost myslí, pane doktore.“
Michal Exner se vztyčil. „Sakra. Moje šaty!“
„Klidně si lehni,“ napomenul ho Vlček. „Už jsme si je prohlédli. Jsou na nich skvrny od dehtu. A taky nás zajímalo,“ dodal, „kam se z tvé náprsní tašky poděl ten papírek.“
„Který?“
„Co jsme našli u Novákové. S tím seznamem jmen. Jak jsi ho kdekomu ukazoval…“

Když načervenalé slunce vylezlo na východě nad obzor, bylo už pod barrandovskou strání živo. Na první pohled se zdála, že se tam potuluje na dvacet šílených houbařů v uniformách, kteří si sem vyšlápli po noční službě. Chodili podél silnice, lezli do strání a zlézali skaliska. Několik jich bloumalo podél staré silnice na jih a na sever, k Chuchli a ke Zlíchovu. Poručík Vlček seděl nahoře v zatáčce na patníku, aby měl přehled. K němu na traverzu přisedl děda z parkoviště, kterému před chvíli skončila služba.
Shora bylo slyšet vrčení vrátku na vyprošťovacím voze. A skřípění plechu, jak rvali mercedesku na silnici.
„Co hledáte?“ zeptal se děda.
„Toho druhýho,“ odpověděl Vlček.
„Přece není špendlík.“
Vlček pokrčil rameny.
Shora sjížděl vůz Havárie a na jeřábu vlekl za sebou mercedesku se zdviženými předními koly. Vedle řidiče seděl Beránek.
U Vlčka zastavili a podporučík seskočil. „Pojď se podívat.“
Přistoupili k mercedesce a Beránek natáhl ruku k volantu. Druhou rukou ukázal mlčky pod zvednutý předek.
Vlček si sedl na bobek a vzhlédl k řízení. Beránek zacukal volantem.
„Hm…,“ pravil Vlček.
„Začal brzdit dva metry od pankejtu.“ Podporučík otevřel dveře a vsunul se k volantu. Šlápl na brzdu. „Zkus.“
„Hm…,“ řekl Vlček a otřel si ruce kapesníkem. „Tak jeď. Ten nárazník dost vydržel…“
„To byla klika, Přerazil patník jak špejli.“ Zabouchl dvířka. „Heleď…,“ ukázal na různá místa na masce vozu a na blatnících.
Vlček na ta místa opatrně a lehce ťukal prstem.
„Dehet…?“
„Jo, Spíš gumoasfalt.“
Na druhé silnici pod zatáčkou byla nějak rušno.
„Myslím,“ řekl děda, který dosud seděl na klandru, „že vás tam hledají, pane.“
Dole stáli tři muži nad příkopem a strážmistr Vaňátko mával a volal.
Beránek vlezl do kabiny k řidiči. „Zajedu k nám, aby se na to mládenci podívali a spravili mu to. V noci to vypadalo horší.“
Vlček vyskočil na stupačku nákladáku a chytil se dvířek.
Dole seskočil a spěchal k Vaňátkovi.
V příkopu byla vysoká čerstvá tráva vlhká rosou. V ní se povalovala otevřená plechovka s gumoasfaltem. Její obsah vytekl do trávy. Kolem plechovky a na ní ležely nové rukavice, jakých používají motocyklisté, obnošené proužkované saka a kalhoty, staré sešlapané boty, zimní vlněné ponožky a silonové lano namazané gumoasfaltem.
„Byl důkladnej,“ řekl Vaňátko. „Posypal to tady kolem třemi sáčky pepře a velkým sáčkem papriky. Tamhle se válejí obaly.“
Vlček se zasmušil. Zvedl hlavu a rozhlédl se. Keře stínily místo před pohledem shora ze silnice. Na druhé straně cesty rostly nízké akáty. Takže ani z trati sem nebylo pořádně vidět. Cesta byla dlážděna velkými nažloutlými kočičími hlavami. Ve vlhkém prachu krajnice byly nějaké stopy, ale nezřetelné a k ničemu.
Vlček se díval po té pusté spoušti svěžího jitra a hryzl spodní ret.

Stará a málo používaná silnice pod Barrandovem je právě v místech, kde ubíhá pod strmou skálou, ohraničena dvěma železničními přejezdy. V ulici Na Zlíchově tratí k hlubočepskému nádraží a za mostem Inteligence, u Malé Chuchle, tratí na Černošice. Oba přejezdy se zavírají starými ručními závorami a u obou jsou strážní domečky. Poblíž zlíchovského stála služební šestsettrojka a v ní spal řidič Bohouš. Závorářka nebylá ve svém domečku. Opírala se o železné zábradlí a pozorovala nezvyklý ranní ruch. Vlček slušně pozdravil a posadil se na zábradlí vedle ní.
„Měla jste včera večer službu?“

„Patříte k nim?“ zeptala se stroze.
Ukázal průkaz.
„Měla.“
„Tady přejede aut, co?“
„Přejede.“
„Zvlášť večer.“
„To ani ne. Nejvíc taxíky.“
„Hm…,“ přisvědčil Vlček a zeptal se: „O té bouračce nahoře jste slyšela…?“
„Tu bouračku,“ řekla důrazně, „jsem slyšela. Ale že by to byla jenom bouračka, to mi nenamluvíte.“
„Bouračka…“
„Nesmysl. To byste tady nebyli vy,“ podívala se významně na jeho civil. „Tak.“
„Bouračka,“ řekl Vlček neobyčejně nevýrazně, takže to mohlo znamenat přisvědčení i opak. „Jsme tady proto, poněvadž v tom autě jeli dva. A jeden se někde ztratil. Bojíme se, aby nebyl někde v okolí a nepodlehl zranění.“
„Nesmysl.“
„Stává se to. Spolujezdec běží shánět pomoc a pak se ukáže, že jeho zdánlivě nepatrné zranění…“
„Bulíky.“ Odvrátila se od Vlčka a přistoupila ke klice, aby stáhla závory.
Posunul se za ní. I západka na kole klapala. „Bulíky,“ opakovala. „Ten mladík jel sám.“
„Jak tohle můžete vědět, paní!“
„Protože jsem ho viděla.“ Nedbale se postavila s praporkem vedle svého stahovacího stroje.
„Mladík?“
„Jo. Třicet, pětatřicet.“
Z údolí bylo slyšet hukot blížícího se vlaku. Byl to nákladák s prázdnými vagóny a projel kolem za neuvěřitelného rachotu.
Chopila se opět kliky.
„Nahoru,“ pravil Vlček pokojně, „mohl jet sám, dolů dva. Třeba pro někoho jel.“
„Pro ženskou,“ řekla s jistotou člověka, který má bohaté zkušenosti a ví, že se život opakuje jen v jistých schématech.
„Jak tohle,“ zeptal se Vlček zoufale, „můžete vědět.“
„Vypadal na to.“
„Aha. A jak vypadá člověk, který na ta vypadá?“
„Floutek. Grázlík v naleštěným starým auťáku. Jako by jel nahoru filmovat pro Američany. Tady jich projede, těchhle hochů.“
„Patrně,“ připustil Vlček. „Jenomže tady projede vůbec vozů…“
„Je vám divný, že jsem ho registrovala. Nic divnýho. Měla jsem otevřené dveře, větrala jsem boudu. A toho jeho auťáku si člověk nemohl nevšimnout.“
„Jel rychle?“
„Ne. Pomalu. Podle předpisů. Stejně se to stalo, až když se vracel.“
„Jak tohle proboha víte!“
„Protože,“ řekla Vlčkovi pomalu a důrazně jako malému dítěti, „protože jsem tu ránu slyšela.“
„Takže klidně mohli sedět v autě dva.“
„Ta je fakt,“ připustila. „A jak se ta stalo?“
„Smyk.“
„Na suchý silnici?“ zeptala se uštěpačně.
„I to se může stát,“ mínil Vlček. A protože si nikdy nedokázal osvojit Exnerovu lehkovážnou tlachavost (ani o to nestál), řekl přímo: „Podívejte, paní. Máme důvodné podezření, že tu havárii někdo narafičil. A ten někdo se musel pohybovat v blízkosti tratě, prostě tady v okolí, co se teď díváme, protože některé věci odložil tamhle,“ ukázal. „A tam se nemohl dostat jinak než po silnici nebo tady někde kolem vás, prostě v místech, co jsou ve vašem dohledu.“
„Nikoho jsem neviděla. A chvíli po té havárce jel vlak. A nejsem tady proto, abych slídila po okolí.“
„To vám nezazlívám,“ řekl Vlček pochmurně a šel probudit Bohouše.

Závorářem v Malé Chuchli byl děda s čepicí naraženou do čela a s propálenou lulkou v zubech. Tady jezdil vlak každou chvíli a děda měl, proti té ženské na Zlíchově, plné ruce práce.
„Nemám čas,“ řekl Vlčkovi přímo, „koukat moc kolem sebe. Tady je fofr, soudruhu.“
„Vidím,“ souhlasil Vlček. „Na trati snad. Ale po silnici ani noha.“
„Málo,“ souhlasil děda. „Včera večer kolem desáté… To já si nepamatuju. Co proved?“
„Kdo?“
„Ten, co ho hledáte.“
„Hm…,“ odpověděl Vlček neobyčejně neurčitě.
„Velkej lump?“
„Až moc…“
Závorář si přidržoval v ústech vyhaslou lulku a začal ji zamyšleně a jemně žmoulat zubní protézou. Podíval se přes brejle nahoru na Vlčka, pak na šestsettrojku, která stála kousek za tratí směrem k hlavni silnici, a řekl: „Moment, pojede mi vlak.“ Strčil lulku do kapsy a šel konat důstojně svou povinnost.
Stanul u své kliky jak šňůra, s praporkem při těle, a projíždějícímu vlaku vážně salutoval.
Stará ajznboňácká škola.

Když vytáhl závary, vrátil lulku do úst a hledě přimhouřenýma očima k barrandovské skále prohlásil: „Něco divnýho by tady bylo kolem tý hodiny, co říkáte… To je fakt, že na tuhle silnici v noci nebo večer zabloudí málokdo. Leda páni řidiči se slečnama na rande. To jo. Něco tady bylo divnýho… Já bych vám to vysvětlil, jestli dovolíte.“
„Ovšem.“
„Tak heleďte,“ závorář vytáhl z úst lulku a použil jejího troubele jako ukazovátka. „Když někdo jede za noci od Barrandova sem, tak je dost pořádně vidět. Šajny. Rozumíte? Tak. To se nedá přehlídnout. Tím spíš, že když bere tamhle zatáčku, světla musejí líznout trať. Extra, když nemá klopený světla, a to má teda málokdo. Takže každý auto vidím z dálky a většinou mi ještě lumpové plivnou světlo do očí, Přiznám se, že jsem už dvakrát ve vzteku stáhnul závory dřív, než bylo nezbytný. O pár minut. Když blejskáš do očí, tak čekej.“
„Ta se může?“
„Bezpečnost dopravy, soudruhu.“
„Aha.“
„Nuže,“ pokračoval děda nezvyklým slovem, a protože se mu zalíbila, zapakoval je: „Nuže, včera stáhnu závory, stočím se takhle a najednou koukám, u závor auto jako duch. Mělo jen ty malinký světýlka.“
„Parkovací.“
„Jo. Říká. se tomu tak. Najednou jako by spadlo z nebe. Tak si ta rozeberte.“
„Co myslíte vy?“
„Že mu svítily jen ty parkovací světla. Ale rozbitý šajny neměl. Protože když přejel trať, tak to napálil a hurá ke Zbraslavi. Zářil úplně normálně. Koukejte, je to volovina nebo možná zdání. Nebo jsem měl zrovna vokno. Ale když jsem ho neměl – a já ho nemívám – tak se ten chlapík přištrachal jen s parkovacíma světlama. Anebo potmě.“
„Byl sám?“
„Byl. Aspoň jsem nikoho jinýho ve voze nezahlíd.“
„A jaké to byla auto?“
Děda pokrčil rameny. „To je těžký, v tomhle se já nevyznám. Ale nic takovýho malýho a moderního. Větší auťák, tomu člověku čouhala v okýnku málem jen hlava.“
„Poznal byste auto padle obrázku?“
„Snad… Ale to by nebylo na beton.“
„Zkusíme to,“ řekl Vlček. „Říkáte, že jel na, Zbraslav.“
„To určitě.“

Na sále v exportu bylo živo. Začínala ranní směna při plném obsazení a redaktor Karel Váňa, směnař, měl plné ruce práce. Rachotily stroje a dálnopisy.
Odvíjely se kotouče papírů a děrné pásky. Jen díky důmyslné akustice tady nebyl kravál jako ve válcovně trub.
Lydie Malá se přišla zeptat na nějaký popletený řádek zprávy. Čekala u směnařova obrovitého a technikou zamořeného stolu, až na ni bude mít Váňa čas.
Dva telefony zazvonily najednou.
Váňa vzal sluchátko toho, který měl blíž u ruky, podíval se na Lydii a prstem jí naznačil, aby zvedla druhé sluchátka.
Učinila tak. „Ano?“ řekla do mikrofonu.
„Sál?“ zeptal se hlas.
„Ano.“
„Prosil bych soudruha Váňu.“
„Okamžik.“ Položila sluchátko před Váňu. A najednou docela zřetelně ucítila, jak se jí zachvěla kolena.

Z podzemní garáže vanul příjemný chlad. Beránek seděl na lavičce u vjezdu a čichal vůni oleje. Dole, jak se tady v jasném dni zdálo, byla tma jako v ranci, a z ní nejasně probleskoval sloup zvedáku a na něm nahoře chrom Exnerovy mercedesky.
Z šera garáže se vynořil mechanik, zapálil si cigaretu a posadil se vedle podporučíka. „Budeš to chtít písemně, jo?“
„Ani nevím,“ řekl Beránek. „Jestli to stojí za to…“
„Záleží, co tě zajímá,“
„Byla v pořádku?“
„Byla. A je. Kdybys narovnal blatník, tak s ní dojedeš až do Lisabonu.“
„Proč zrovna tam?“
„Nebo do Bagdádu. To je jedno.“
„Řízení?“
„V pořádku.“
„Brzdy?“
„Úplně.“
„Slyšel jsem,“ řekl Beránek, „že když se ti zablokuje jedno kola, můžeš dostat smyk natotata.“
„Jo. Jenže kolo se musí zablokovat. Díky nám, kamaráde, má Exner vůz vždycky v dokonalým technickým stavu.“
„To bych chtěl písemně.“
„Jo. A pak by zde byla taková maličkost.“
„Ano?“
„Ten auťák totiž do něčeho narazil.“
„Nepovídej,“ podivil se radostně Beránek. „Jéžiš, to na něm ani není vidět.“

Mechanik tu poznámku přešel jako pitomý vtip, s nímž se zabývat by bylo pod jeho důstojnost. „Pojď se podívat.“
Sestoupili do podzemí.
Beránkovi trvalo, než si jeho oči zvykly na přítmí a světlo žlutých žárovek.
„Tadyhle,“ řekl mechanik a ukázal na masku chladiče.
„Nemáš nějakou lampu?“
„Ale jo.“ Přinesl reflektor a spustil mercedesku níž, chladičem na úroveň očí. „Podívej: tady je promáčknutá maska.“
„Prohnutá.“
„Tak tedy prohnutá. A kolem je dehet. A tady a na blatnících taky.“
„Někdy jsou mezi patníky lana…“
„Mezi. Ale v tamhle případě,“ mechanik poklepal na prohnutý nárazník, „byl patník tady. Zeptej se Exnera, o co se opřel.“
„Zeptám. Hele, Františku,“ řekl Beránek zamyšleně, „necháme ten předek vyfotografovat.“
„Myslíš…?“
„Myslím.“

Službu konající lékař si změřil Lydii Malou neobyčejně nepřístupným pohledem, kterým také posléze spočinul na dobu více než úměrnou v místech, kde končily její šaty a začínala kolena. „Není návštěvní den,“ opakoval. „A koneckonců propustíme kapitána Exnera zítra do domácího ošetření.“ A řekl to tónem, jako by chtěl dodat: to už snad vydržíte.
„Vím,“ řekla přísně, „že není návštěvní den. I v jeho úřadě mi oznámili, že ho zítra propustíte. Ale protože mám… důležité sdělení, doporučili mně, abych ho navštívila.“ Lhala naprosto klidně a s drzýma očima.
Lékař si možná myslel své. Možná že dokonce uvěřil. Spíš však, že byl shovívavý k nemocničnímu řádu, nebo považoval Exnera za pacienta nevážného z medicínského i jiných hledisek, anebo se mu zachtělo vyhovět ženským půvabům, s nimiž mu bylo se střetnout.
Pokrčil rameny a vyzval Lydii, aby ho následovala.
Okno nemocničního pokoje bylo otevřené a ze zahrady vanul horký, voňavý vzduch. Děda na protějším lůžku tvrdě spal. Kapitán Exner napůl seděl a napůl ležel, díval se do bílého stropu a přemýšlel.
Ačkoliv vlastně místo úvah by tu měl být čin.
Kopanec byl zřejmý a jeho podřízení měli švandu. Připadal si jak omylem zachráněný trosečník.
Vyrazily mu vousy a hlavu měl v obvazech. Na obličeji několik náplastí a několik fleků od jódové tinktury na odřeninách. Vězel v nemocničním pyžamu, jehož kabát byl nadměrně malý a postrádal knoflíků. Rukávy tohoto elegantního saka mu sahaly do půli předloktí. Kalhoty naopak byly poněkud větší a širší.
Ačkoliv tupá bolest hlavy pominula, byly myšlenky kapitána Exnera tupé a pochmurné. „Cože? Návštěvu? Tak ať jde dál.“
Lékař se podíval na. Exnerova obnažená prsa, na nichž spočívala levice ve škrobáku. Na bosé nohy, nonšalantně přehozené jedna přes druhou a čouhající z plandavých kalhot. „Prosím,“ řekl a oči se mu zaleskly jakoby ztajenou radostí. Obrátil se na chodbu: „Račte milostivá.“ Otevřel dveře do široka a pokynul Lydii Malé, aby vstoupila.
Vnesla se do pokoje drobnou houpavou chůzí a šla pomaleji a pomaleji, až stanula úplně.
„Bože můj!“ pravil Michal Exner. „To jste hodná, že jste přišla. To jsou radosti,“ dodal a z výrazu a tónu nebyla docela zřejmé, jak to s těmi radostmi myslí.
„Proboha,“ řekla a bezděčně položila prsty na ústa.
„Havárka,“ pravil, „posaďte se.“
Poslechla ho a učinila tak se samozřejmostí manželky, jež přišla navštívit svého muže.“
„Tatínek se na vás ptal.“
„Tatínek? Váš?“
„Ano.“
„Aha… Jste si jista, že to myslel vážně, když mě zval na návštěvu?“
„Určitě. A já to také myslím vážně.“
„Co.“
„Totiž… totiž nic…,“ zarazila se. Ohlédla se ke dveřím, ve kterých dosud stál lékař a jedovatě se usmíval. „Nepřišla jsem soukromě, pane kapitáne,“ pravila stroze a pořádně nahlas, aby to bylo jasné tomu člověku u dveří.
Ale nebylo. Zůstal klidně stát, kde byl.
Michal Exner se pokusil o úsměv. „Jistě,“ řekl a pohnul škrobákem, „ale tady na to není místo.“
„Je to velmi důležité.“
„Opravdu?“
„Kdyby nebylo, tak bych sem přece nešla a nehledala vás. Nebylo to příjemné.“
„Šel bych se s vámi projít na zahradu, ale obávám se…“
„Obáváte se správně,“ řekl lékař. „Doufám, že se mi podaří udržet vás v posteli aspoň do zítřka. Na shledanou, slečno.“
Kývl hlavou, snad na pozdrav, a zmizel. Zrozpačitěla. „Promiňte, má asi vztek, že?“
„Patrně,“ souhlasil Michal. To je osud. Konečně sami.“
Zasmála se a podívala se na dědu spícího na posteli vedle.
„Jsme opravdu sami,“ ujistil ji. „Probouzí se jen k jídlu. Tak jak se daří,“ pokračoval vesele, „jste první příjemná návštěva, která ke mně přišla.“ Zdálo se, že se pokouší tvářit spokojeně. Ale přes zmazaný a zafačovaný obličej to nebyla příliš zřejmé. „Budeme si povídat. Mně to jde dost mizerně. Tak povídejte vy.“
Naklonila se k němu a řekla polohlasně: „Poznala jsem ho.“

Zamrkal. „Koho?“
„Toho… Nevím… Prostě dnes jsem byla u směnaře a zvedla jsem telefon, protože Váňa neměl čas. A ten, co volal… To byl ten samý hlas, to byl ten samý člověk, který hledal… který hledal v sobotu Věru.“
„Jak jste to poznala?“
„Podle způsobu, jakým se ptal. Padle tónu hlasu, prostě… úplně mě to praštilo do hlavy.“
„A kdo to byl?“
„Nevím… Totiž…“
„Proč jste se nezeptala?“
„Já… Nevím… Hrozně jsem se lekla… Nenapadlo mě to…“
„Ale,“ pravil Michal Exner, „praštilo vás to do hlavy. Jsme na tom stejně, milá Lydie.“

Když jel řidič Bohouš už počtvrté přes Palackého most, prohlásil, že teď by to snad už mohli vzít přes Bohnice.
„Až jindy,“ prohlásil Vlček, „teď ještě musíme zkusit západní směr.“
Byli na cestách od časného rána.
Ačkoliv Vlček nemiloval Beránkovu systematiku a jeho notes s nalinkovanými grafy, přesto si udělal na kus papíru pár kolonek a vyrazili od železničního přejezdu v Malé Chuchli směrem na Zbraslav. Před mostem přes Berounku kázal Vlček odbočit vpravo na Radotín. Projeli městem a kolem závodiště se vrátili k řece. Vlček si poznamenal čas.
A jeli znovu na Zbraslav. Na náměstí a k mostu přes Vltavu, přes řeku a do Modřan a přes Podolí rovnou k Palackého mostu a do Malé Chuchle. Vlček si poznamenal čas.
A jeli znova na Zbraslav. A opět na náměstí a přes most a do Modřan, jenže ve městě zabočili nahoru na Libuš a odtud do Krče na Pankrác a znova k železničnímu a k Palackého mostu. Vlček si poznamenal v Malé Chuchli čas a Bohouš prohlásil, že z toho brzy dostane motejlici. Vydali se opět na Zbraslav, přejeli Vltavu a nejeli do Modřan, ale rovnou vzhůru Břežanským údolím do Břežan a na Benešovskou silnici a do Krče, atakdále k Palackého mostu.
Vrátili se do Chuchle a vyjeli znova na Zbraslav. Nahoru na Jíloviště a do Dobřichovic, Černošic a zpátky do Chuchle.
Vlčkův papír se zaplnil poznámkami. Neboť zapisoval místa, kde by mohl být onoho večera viděn nějaký vůz ze stálého stanoviště. Stálými stanovišti byla benzínová čerpadla a železniční přejezdy. Několik menších továren.
Další cesta vedla z Velké Chuchle nahoru na Slivenec a přes Barrandov zpátky a pak ještě jednou nahoru na Slivenec a dál na Řepy a Smíchov.
Vracejíce se do Malé Chuchle k závorám Vlček přemítal nad svým papírkem a Bohouš se zeptal, jestli to ještě nevezmou přes Slapy na Benešov nebo přes Karlštejn na Koněpruský jeskyně, protože počasí je na vejlety jako stvořený.

Potřísněná a zmazaná plechovka s gumoasfaltem. Byla poloprázdná. Smetáček. Pánský tmavomodrý oblek, rukavice pro motocyklisty. Zmazané silonové lano. Gumáky. Baret.
Ta všechno leželo na pultě před Beránkem.
Podporučík převzal lejstro s podrobnou expertizou. Zběžně si je prohlédl a vlažil do svého notesu. Vzal do dvou prstů oblek a rozložil ho. „Na dlouhána a tlouštíka,“ řekl muži, který prováděl expertizu. „Jednoho takovýho znám. Před časem přišel na jednoho zabitýho letce.“
„Tak to máte v kapse,“ řekl muž na druhé straně pultu.
„Ten je nevinnej. Promovanej pedagog.“ Zaťukal prstem na notes. „Něco zajímavýho?“
„Nejzajímavější je asi to,“ řekl muž, který prováděl expertizu, „že to silonový lano je porušený v jedný linii a tam je taky setřenej ten gumoasfalt. Jako by to lano o něco drhlo.“
„Nebo něco drhla o lano.“
„Třeba.“

Starý závorář v Malé Chuchli byl pečlivý člověk. Album vozů, které mu přivezli, aby si ho prohlížel a pokusil se najít aspoň přibližně typ auta, které jelo přes závory kolem desáté minulého večera, studoval v přestávkách mezi prací. Když předal službu, zůstal na stanovišti a pokračoval.
„To máte tak,“ řekl Vlčkovi starostlivě, „já jsem starej člověk a v autech se moc nevyznám. A taky byla tma. Já jsem vám pro jistotu a pro své dobré svědomí vybral čtyři auta… protože…“
„No pročpak?“ zajímal se Vlček.
„Protože si myslím, že nevyšetřujete obyčejnou havárku. Takovou práci byste si s tím přece nedali. Tak abych někomu třeba taky neublížil.“
„Dobrá. Tak které vozy to jsou?“
Závorář měl v albu záložky. „Tyhle,“ ukázal.
Byly to: varšava, poběda, stará pragovka, co se vyráběly na počátku války, starý horch.
„Tak vám pěkně děkuju,“ pravil Vlček. „Budete mít zítra večer čas?“
„Budu mít službu, pane… pane…“
„Poručíku.“
„Pane poručíku.“
„Tak se za vámi asi přijedeme podívat.“

„Tak si to shrneme,“ řekl Michal Exner.
Bylo k polednímu. Slunce pražila do stažených rolet na okně garsonky. V místnosti bylo celkem snesitelně, protože Beránek otevřel okna a dveře koupelny i kuchyňky udělal průvan. Jen Exner se potil. Měl na hlavě nové úhledné

obvazy – a potom, proud vzduchu míjel gauč stojící v koutě.
„Tak si to shrneme," opakoval Exner, „hoši, dejte mi sem litr vody."
Dostal sklenici a přisunuli mu popelník. Mohl sice chodit a obsloužit se sám, ale jim dělalo zřejmě dobře být shovívavými samaritány, jemu pak chorým mužem.
„Padla," opakoval Vlček základní myšlenku, „kosa na kámen."
Michal Exner vzdychl. „To už jsem slyšel."
„Pohovoříme objektivně, jo?"
„To bych byl nejšťastnější," pravil Exner. „Tak do toho."
„Nebylo," začal Vlček, „nebylo to nejhůř vymyšlený. Padle tvého svědectví tě někdo probudil kolem půl desáté večer, prohlásil, že se jmenuje Mišar, to je náměstek ředitele agentury, a pozval tě k sobě na Barrandov.
Otázka: mohl jsi poznat Mišarův hlas?"
„Těžko, a byl jsem rozespalý."
„Pachatel možná věděl, že budeš rozespalý."
„Těžko."
„Dobrá. Vyhrabal ses, jel na Barrandov, nijak jsi nespěchal…"
„To ne."
„Kolem desáté ses dověděl, že tě Mišar nevolal. Že z jeho vily patrně nikdo nevolal do tvého bytu. Anebo tě opravdu volal a zapřel to."
„Ví bůh," řekl Michal Exner, „a svatý Václav. Ale spíš ne. To by v tom bylo moc lidí. Jeho manželka, babička, jestli nějakou má, děti a pak ještě nějaký další grázl. Na jedny ruce a mozek je to dobrý dílo, ale dá se stihnout. Tohle zatím, bohu chvála, není země gangů."
„S tím by se dalo souhlasit," pravil Vlček. „Ty ses obrátil a jel dolů. Spěchal jsi?"
„Ne. Protože jsem přemýšlel."
„Když jsi jel nahoru, viděl jsi něco neobvyklého na silnici pod restaurací?"
„Ne. Přemýšlel jsem."
„Budeš asi v budoucnu muset míň přemýšlet a víc se dívat. Taxíkář totiž viděl čáru nebo kabel."
„Já ne, a třeba tam ještě nebyla."
„Taky možný."
„Spíš jistý. Počkal, až vyjedu nahoru, aby měl jistotu."
„Asi máš pravdu. Soudím, že tě zachránily dvě věci: předně pomalá jízda, za druhé nezkušenost toho chlapíka. Napnul totiž lano špatně. Moc se prohnulo, a možná, že se dokonce rozvázalo, takže místo abys na něm pěkně a rychle sklouznul k patníkům a přes ně dolů se stráně, lano tě zabrzdilo a patník zadržel natolik, žes zůstal viset na kraji silnice. Ale kdybys kvaltoval, tak seš stejně na maděru. Z těch svědectví tam nahoře má cenu jen svědectví milenců o tvém spolujezdci."
„To je ale blbost."
„Jistě," souhlasil Vlček. „My o tom také nepochybujeme. Nebyla to dáma. Naopak, byl to pán v mamutích šatech. Soudíme, že čekal za bukem, aby tě prohledal. Loupežná vražda pro papírek."
„Zmizel definitivně."
„Ano. Naštěstí si náš přepečlivý Beránek už při prohlídce v bytě Novákové ten seznam opsal do svého pověstného notesu. Ale nechlubil se tím jako ty a neukazoval ten notes kdekomu."
„Ne kdekomu," ohradil se Exner. „Pouze: Pilous, Král, pak ten další redaktor, co sedí s nimi, Malá, Novák, Roček, ten střihač."
„A komu to řekli oni?" zvolal Vlček pateticky. „Komu o tom řekli?!? Aha!"
„Aha," souhlasil Exner.
„Tak vidíš. Vraťme se raději na Barrandov. Když ses zastavil, tak se ten chlapík dostal k tobě a prohledal tě. Divím se, že tě nezamordoval. Buď neměl čas, nebo myslel, že ti to stačí. Nebo ho něco vyrušilo. Možná že ti milenci, co se hnali dolů na silnici, dělali kravál. Možná," pokračoval Vlček s profesionální tvrdostí, „že tě chtěl oddělat už na, stráni vedle auta. Shazovat tě ani nemusel, stačilo, aby otevřel dvířka, a vypad jsi sám. A pak zmizel. Tvůj pohyb skončil. Pokud jde o jeho pohyb a záměr, předpokládáme: seznam byl pro někoho velmi důležitý. Co jsme nevěděli, to teď víme. Souvisel s vraždou Novákové. Taky jsme nevěděli, taky víme. Proto nám musel být odebrán. I za cenu jistého rizika. Ačkoliv," poznamenal Vlček jedovatě, „bylo riziko vzhledem k promyšlenosti akce na silnici minimální."
„Pokud jde o jeho pohyb a záměr…?" odvedl Exner Vlčkovu řeč směrem, který mu byl méně nepříjemný.
„…předpokládáme, že se během dne dobře připravil. Musel během dne, protože dřív o seznamu nevěděl. Musel se připravit rychle. A to se mu povedlo. Opatřil si lano. Nebo ho měl. Podotýkám, že pachatel měl dost přehled o světě. U nás tenhle trik ještě nikdo nezkusil. Po setmění naložil rekvizity, přiměřeně se oblékl a zajel na starou silnici k Malé Chuchli. Cestou ti zavolal z telefonní budky. Sebral svých pět švestek a vydal se na silnici. Riskoval, že ho někdo uvidí. Možná že použil nějakou pěšinu, že šel spodem, těžko přijel vozem na místo dřív. Protože by si osamělého auta na té silnici mohl někdo všimnout."
„Nemusel," řekl Exner.
„Mohl."
„Mohli být dva. Jeden v houštíčku u silnice, druhý u telefonu a ve voze. Nebo tři."
„To je možná pravděpodobnější," souhlasil Vlček, „a můžeme to přijmout. Závorář v Malé Chuchli viděl u volantu jednoho."
„Druhý byl na podlaze."

„Možná. Chlapík v houštíčku uvázal jeden kanec lana na patník a čekal, až pojedeš nahoru. Na lano nakecal gumoasfalt. Když viděl, jak jsi nalít a jedeš, přeběhl na druhou stranu a nechal ležet lano na zemi. Náhodou si ho všiml taxíkář. Toho lana. Ale myslil, že je ta kabel nebo co, prostě to pominul. Pak uviděl světla tvého vozu…“
„Mohl,“ přerušil ha Exner, „vidět světla jakéhokoliv vozu a…“
„Mohl, ale nemohl se zmýlit. Jestli se na to pamatuješ, tak silnice je osvětlena, zvláště nahoře v zatáčce. Kabriolet musel poznat, i kdyby měl čtyři dioptrie. Uviděl tě, napnul lano a přivázal je ke stromu. Kvaltoval, a proto bylo lano napnuté jen tak na sílu rukou, a možná, že byl i nešika. Kdyby se na něm dalo brnkat jak na struně, asi bysme se tady příjemně nebavili.“
„Tak dál.“
„Po spáchání zločinu…,“ Vlček se zarazil, „hele, to není špatný, co? Po spáchání zločinu.“
„Co je na, tom dobrýho?“ zeptal se Beránek.
„Ta vazba. Ta věta. Po spáchání zločinu…,“ opakoval Vlček zálibně.
„Je to krásný,“ souhlasil Exner, „Pokračuj.“
„Nuže předpokládám, že se odebral po stráni směrem ke Zlíchovu, přeběhl dole silnici, tam se vystavil podruhé nebezpečí, že bude zpozorován.“
„Asi jukal,“ poznamenal Beránek.
„Dejme tomu. Ale v každém případě je to riziko. Šel po staré silnici směrem k Chuchli, tam si svlékl svrchní oděv a nechal všechno i s rekvizitami v příkopu. Byl si jist, že to najdeme, a tak znemožnil pátrání služebnímu psu. Taky si myslím, že to starý kvádro měl na normálním obleku, proto bylo trochu větší. Jel kousek se zhasnutými světly, ta stará silnice je pustá a někdo si mohl zezadu, od Zlíchova, všimnout světel. A začal svítit až před závorami v Malé Chuchli. Potom se vydal na Zbraslav. Proč?“
„Třeba,“ řekl Beránek, „tam někde bydlí.“
„Nebo si jel uklidnit nervy na večerním vlahém vzduchu,“ poznamenal Exner jízlivě. „Blbý zloděj, když přijde k penězům, jde do první hospody a tam hostí kdekoho. Mazaný zloděj je tichý a skromný a snaží se vyhnout i náhodám. Třeba zdědí auto a raději ho tiše prodá, aby se někdo v jeho okolí nezačal zajímat, odkud vzal peníze. Naštěstí pro nás je víc blbých zlodějů. Ti mazaní se vyhýbají náhodám. Toho pána známe, a on zná nás. Být v jeho kůži, udělal bych asi totéž. Vyhnul bych se zákonu schválnosti, který by to zařídil určitě tak, že by vás potkal na Smíchově u Anděla. Možná že má tím směrem chatu nebo tam někde bydlí. Ale spíš objel tiše celou Prahu, jen aby ho nikdo neviděl, jak pálí od jihu.“
„Vzal jsem to všemi směry,“ řekl Vlček. „Jeli jsme s Bohoušem průměrnou rychlostí, rozdíly jsou minutové. Takže to na alibi nestačí.“
„A kdo má alibi?“ zeptal se Exner Beránka.
Podporučík vytáhl notes a zalistoval na poslední popsané stránky. „Jako obyčejně všichni.“

Poslední poznámky v Beránkově notesu byly výsledkem několikahodinové trpělivé činnosti.
Výsledek zůstal podle očekávání ubohý.
„Abych to ulehčil sobě i zde nemocnému,“ pravil Beránek, „dovolím si začít s Lydií Malou. Ať je náš společný vztah jakýkoliv,“ zabásnil. „Musíme se tím zabývat, ať chceme nebo nechceme, to je…“
„Tak co?“ zeptal se Exner mrzutě. „Kde byla?“
„Doma. Říká to ona a její tatíček. Maminku nemá. Sirotek.“
„Bezcenné,“ prohodil Vlček.
„Jistě,“ souhlasil Beránek. „Pan Novák. Bývalý manžel postižené. Byl u pana Ročka. Prý mu bylo smutno. Potvrzuje pan Roček a jeho manželka. Taky bezcenné. Abych nezapomněl na auta. Krejčí pan Roček má starého populára z šestatřicátého roku, pan Malý má tudora.“
„Kdo to může potvrdit těm třem?“ zeptal se Exner.
„Nikdo.“
„Tak dál.“
„Pan redaktor Král se veselil s přáteli.“
„Kde?“
„Ve své vilce na Spořilově. Byla to spíš taková zahradní slavnost. Král slavil čtyřicáté narozeniny. Byli tam Pilous i Hlína s manželkami, potom ještě další lidé z agentury, taky ten Váňa, co dělá směnaře, pak nějaký Rakušák Vomacka s chotí – ten Vomacka je totiž z nějaké agentury ve Vídni. Mluvil jsem s ním, hovoří dobře česky. Existuje nějaká dohoda mezi agenturami o předáváni informací. V tomhle případě informací z oblasti vědy. Pak tam byl přítel toho Vomacky, nějaký Baum, to je dopisovatel nějakého rakouského listu v Praze, dále…“
„Kdo tam byl z agentury mimo Pilouse, Šimra a Váni?“
„Ze zahraniční redakce. Kadlec a Holeček, Kolářová. Mluvil jsem se všemi. Bylo to dílo,“ vzdychl Beránek.
„A výsledek?“
„Nula, od nuly pojde. Samozřejmě, že neseděli celý večer u stolu. Právě naopak. Během večera se tvořily různé skupinky, a když nálada dostatečně pokročila, vydali se někteří dokonce na noční výlet do Krčského lesa. Při této příležitosti se ztratil pan Pilous, který jednak neznal terén, jednak nebyl příliš, jak všichni praví, schopen se orientovat.“
„Auta?“
„Tam jich bylo. Jenže až na ty Rakušáky nikdo neodjel vlastním vozem. Odjížděli buď taxíky, nebo tramvají: Začali se rozcházet asi v jednu hodinu. Jinak: Pilous má, jak jistě víš, oktávii, Král pobědu a Hlína varšavu. Na tom není nic divnýho, neboť, jak jsem se dověděl, jsou to vozy, které prodávala Tisková agentura svým zaměstnancům. Hadry. O Mišarovi není zapotřebí mluvit, má fiata patnáctistovku.“

„Mišar má nejlepší alibi na světě," poznamenal Michal Exner, „a mě bolí hlava. Hele, tamhle v kabátě v kapse mám prášky." Spolknul hned dva najednou. „Jaký tam byly další vozy?"
„Jedna felda a dvě embéčka. Ten Rakušák má porsche."
„A ten druhej?"
„Přijeli spolu."
„Tak já se, hoši, prospím," řekl Michal Exner. „Snad usnu. A večír pojedu s vámi na ten vejlet do Malý Chuchle."

Vyhlašoval, že usne, pokoušel se usnout, chtěl spát, ale nemohl. Nikoliv proto, že by se mu hlavou honily neodbytné myšlenky nebo že by chod jeho nervové soustavy byl narušen. Právě naopak. Michal Exner byl v neobyčejně dobré náladě. Byl spokojený a klidný, a hlavně: v nemocnici se konečně pořádně vyspal.
Takže teď mohl nechat plynout myšlenky klidně, volně a tak, jak se jim samotným chtělo.
Zapálil si cigaretu, položil si popelník na břicho, aby ho měl po ruce, a díval se do bílého stropu, pozoruje ďubky v omítce. Činil tak neobyčejně dlouho.
Až ho klid a jednotvárná a nevzrušivá činnost přivedla do onoho stavu, kterým počíná spánek.
Bylo to koneckonců příjemné.
Sáhl za sebe na pracovní stůl po telefonním seznamu. Vypadalo to, jako když se chce bavit jeho četbou. Dlouho listoval na konci té ošuntělé knihy. Pod heslem Zdravotnictví. Opatrně položil popelník na zem a na jeho místo postavil telefon. Vytočil číslo a řekl: „Gynekologie? Prosil bych doktora Boudu. Není? Má dnes noční. Ano. Od kolika hodin? Od dvaadvaceti. Děkuju."

Ono divadlo pod barrandovskou skálou nebylo patrně nezbytné. Jisto však je, že jak Michal Exner, tak i nadporučík Beránek si libovali v tom, čemu říkali rekonstrukce a co poručík Vlček nazýval souhrnně – psychologické hry kapitána Exnera.
Už od setmění stály pod Barrandovem za plovárnou směrem k Malé Chuchli připraveny čtyři vozy: stará pragovka, varšava, poběda, aerovka padesátka, starší amerika a podporučík Beránek v šestsettrojce.
Připadal si jako rekvizitář z ateliérů nahoře nad skálou. Michala Exnera dopravil řidič Bohouš k domku závoráře. „Jako bych se dal k saniťákům," pravil Bohouš, když pomáhal svému kapitánovi lézt z vozu. „Že bys byl lehkej, to se říct nedá."
Vlček čekal v domku a vyšel jim vstříc se židlí. „Máme štěstí, že je hezky. Nevzal jsem totiž deštník. Vypadáš už dobře."
„Dobrý večer," řekl Michal Exner přívětivě a dopadl na židli, až zavrzala. „Au! Sakra." Dal hůl mezi kolena a opřel o ni jedinou zdravou ruku. „My se ještě neznáme." pravil k závoráři. „Já jsem Exner."
„Holeček," odpověděl závorář ve stoji spatném. „Pane, pane…"
„Exner."
„Pane Exner."
„Myslíte, že už je dost tma?"
Děda se nejistě usmál. „Totiž…"
„Prosím?"
„Totiž… Včera se mi zdálo, že byla menší…"
„Je pod mrakem," vzdychl Michal Exner. „Tak můžeme začít?"
Šlo to jako na divadle. Na Vlčkovo znamení svítilnou vynořil se od mostu Inteligence tmavý vůz, před závorami rozsvítil světla. Přejel.
A další.
Závorář vyřadil šestsettrojku, aerovku a pragovku. Amerika se mu zdála velká. A o těch zbývajících vozech řekl, že by to mohly být ony. „Jenomže, pánové, odpřísáhnout bych to nemoh. Je to závažný?"
„Zajisté," pravil Michal Exner. „Jinak, jak jistě pochopíte, bysme tuhle komedii nedělali."
„Tak mě holt berte s rezervou. Jestli dovolíte, pojede mně vlak."
„Ten, co jste mu stahoval závory předevčírem, když…"
„Ten."
„Tak si na něj ještě počkáme. Bohouši," zavelel Exner, „ať sem zajede s tím posledním auťákem ještě jednou."
Postavili před závory varšavu s řidičem, vedle řidiče usadili ještě jednoho chlápka. Ukázalo se, že děda závorář toho druhého chlapíka nemusel vidět.
Ve tmě, co panovala u závor, mohla být v auťáku celá parta.
„Tak," řekl Michal Exner a opatrně vstal. „Běžte spát, mládenci. Já jedu do špitálu."
„Teď?" podivil se Beránek. „Ježiš, pochop, bude málem půlnoc."
„Nevadí," odpověděl Michal vesele a belhal se k vozu. „Mají službu celou noc."
„Není ti dobře?"
„Ujde to."
„Nemáš horečku?!
„Ne. Proč?"
„Na rovinu," řekl Vlček přísně. „Kam jedeš?"
„Do Tróje?" zajímal se Beránek.
„Ne. Do porodnice."

V průjezdu gynekologické kliniky měli průvan. Exnerovi kabát překážel, nechal ho v autě, a tak mu byla trochu zima.

Opíral se dílem o hůl, dílem o budku vrátného.
„Pan doktor měl radost," řekl muž v budce mrazivě. „Spal."
Exner spokojeně přikývl. „To jsem rád, že měl radost."
„Promiňte," řekl vrátný, „ukázal byste mi ještě jednou váš průkaz?"
„Proč ne. Když vás tak zajímá…"
„Ono je to poněkud nezvyklé…"
„Nejedu se léčit."
„Prosím. Stejně…"
Létacími dveřmi se vnesl do průjezdu doktor Erlich Bouda. „Jo, jste to vy," řekl k Exnerovi a byla vidět, že se ještě docela neprobudil. „Tady je zima. Vy vypadáte. Zde není chirurgie, pane kapitáne."
„Dověděl jsem se," pravil Exner a belhal se Boudovi vstříc, „že máte noční. Tak jsem si s vámi přijel popovídat. Na tohle," udělal rukou s holí pohyb, kterým ukázal na svou zmrzačenou postavu od hlavy až k patám, „nehleďte. Malinká nehoda."
„Opravdu?" podivil se Erlich Bouda víc společensky než s účastí. Ostatně jeho zájem, jak se zdálo, byl té chvíle jednoznačný. Vyjádřil jej nepřímo: „Nemám bohužel ustláno."
„Nevadí," řekl Michal Exner a belhal se k lítačkám. „Nějak se s tím vyrovnám."
Ubírali se spoře osvětlenými chodbami. Doktor Bouda se postupně probouzel. A když vstupoval za Exnerem do svého pokoje, byl už zcela při smyslech.
Exner zapadl do křesla a hůl položil vedle na zem.
„Přejete si kávu?"
„Ne."
„Nebo potřebujete nenápadný azyl, abyste se mohl skrýt před zločineckou bandou? Tady by to šlo. Komfort není nejlepší, ale vzhledem k vašemu stavu…"
„Stavu?"
„Myslím zdravotnímu. Nějak bysme si s tím už poradili. Co dělá chudák Pilous? Ještě ho pronásledujete?"
„My," pravil Michal Exner téměř smutně, „vlastně nikoho nepronásledujeme. Já si vždycky myslím, že kdo udělá lumpárnu, začne především pronásledovat sám sebe."
Doktor Bouda pokrčil rameny. Myšlenky kapitána Exnera ho patrně nezajímaly. „Čím vám může posloužit gynekolog?" zeptal se neosobně.
„Kyselý, Tereba, Machoň, Bílek."
„To mi nic neříká, pane kapitáne, už jsem říkal. Kyselý byl můj starší kolega."
„Jak dlouho zde není?"
„V únoru odjel na hospitaci do Rotterdamu. A pak jsme dostali zprávu, že požádal holandskou vládu o azyl. Nebo nějakou jinou vládu. To už si nepamatuju. Dobrých gynekologů, pane, není na světě tak mnoho."
„Tak vám, pane doktore, pěkně děkuju," řekl Michal Exner a sáhl po holi.

Doktor Erlich Bouda vstal. „Mohu vás o něco požádat, pane doktore?"
„Prosím…"
Michal se vyhrabal z křesla a přikulhal ke stolu. „Kdybych si mohl zatelefonovat."
„Prosím…"
Exner vytočil nulu a pak Beránkovo číslo do bytu. „Zde Exner," řekl. „Spíš?"
„Už ne," odpověděl Beránek.
„Tak to je dobře," pravil Michal Exner spokojeně, „Ustroj se a přijeď za mnou. Jsem v porodnici."
„Kde?"
„V porodnici," opakoval Exner trpělivě. „U pana, doktora Boudy. A hoď sebou. Máme myslím moc málo času. A zavolej Vlčkovi, ať jde do úřadu."
„Pojedeme někam?"
„Ať Vlček zjistí jména a adresy vedoucích osobních oddělení Akademie věd, university a techniky."
„Provedu, kapitáne. Budeme je budit?"
„Budeme."
„Kde mají být?"
„Na svých pracovištích."
„Noční toulky…"
„Tak. Pošlete pro ně vozy. Nebo vůz. Co bude. Máme tam v klobouku asi deset jmen."
„Ani ne. Mám je spočítat na prstech?"
„Zbytečný. Nahlas to na hranice. Ale ať to udělá raději Vlček. To je všechno."
„Konec, můj kapitáne," odpověděl Beránek břeskně. Michal Exner položil sluchátko. A belhal se ke dveřím. „Nemusíte mě doprovázet," řekl doktoru Boudovi, „Trefím."

Vlezl do vozu. Řidič Bohouš na něho tázavě zamžoural. „Jen spi dál," řekl Exner.
Ulice byla staromódní, s plynovými lampami. Klidná jako venkovská náves. Za dlouhou zdí kdysi klášterní zahrady šuměly stromy.
Sanitka přivezla nějakou maminku. Maminku odvedli do brány anglického opatství, které je v Praze porodnicí, sanitka, odjela.

Exner se podíval na hadinky.“
„Copak?“ zeptal se Bohouš, který spal jen napůl.
„Máme fofr.“
„Vidím,“ řekl Bohouš a zavřel oči.

Za třiadvacet minut se dostavil podporučík Beránek. Přijel v taxíku a měl ještě vyjevený výraz člověka, který byl probuzen z nejlepšího spánku. Byl rozcuchaný, a když promluvil, nepřesně vyslovoval: „Ja o na oni…,“ řekl k Exnerovi do okénka.
Michal ukázal mlčky palcem dozadu. „Jedem, Bohouši. Musíme to nějak zorganizovat.“
„Je kvalt?“ zeptal se nezřetelně Beránek.
„Je. Těm našim lidem musíme přidělit anděly. A musíme je nechat sledovat, kdyby se nám rozjeli na vejlety.“
„Všem?“
„Jo.“
„I Lydii Malé?“
„Člověk nikdy neví.“
„Takže,“ Beránek se konečně rozmluvil, „vlastně ještě nic nevíš.“
„Ne.“
Beránek se spokojeně opřel a položil hlavu na polštářek vedle opěradla. „Takže můžeme mít průšvih.“
„Můžeme,“ prohlásil Michal Exner. Ale neřekl to ani bolně, ani odhodlaně. Spíš roztržitě.

Velikost akce je přímo úměrná ostudě nebo slávě osnovatele. Jestliže kapesní zloděj šlohne se zdarem peněženku, nedočká se ani notičky v novinách a rovněž jeho nezdar zapadne. Velká loupež, ať už je provedena brilantně nebo tupě, získá publicitu a vejde na čas do povědomí lidí. Zdařený státnický čin vejde do povědomí lidstva, a politicky i morálně zbabrané vojenské tažení či válka stane se nesmrtelnou ostudou osnovatelům, nad nimiž budou kroutit hlavou nebo se jim smát nebo jimi pohrdat ještě desítky a (doufejme) stovky generací. Akce, kterou rozpoutal Michal Exner, nebyla tak velkého rozsahu, že by mohla pohnout zemí, nicméně však stačila k tomu, aby podporučíka Beránka příjemně vzrušila představa, co všechno se dá do pohybu, kolik to bude stát, a když to nebude na nic, představa té ostudy.
V případný úspěch se zatím neodvážil doufat.
„Mládenci,“ řečnil Michal Exner k mužům, kteří se měli stát anděly těch, co byli blízko onomu divnému případu.
„Mládenci,“ opakoval a dotýkal se opatrně obvazu na hlavě. Rád by se podrbal, ale nešla to. „Nedělejte žádnou paniku. Paniku jen v tom případě, když někdo z nich opustí Prahu. Potom sledovat.„“
„A zadržet?“ zeptal se někdo.
„Chraň bůh! Když bude potřeba, něco vymyslet a zdržet. Zdržet za každou cenu, vymyslet jakoukoliv volovinu. Ale to už bude práce chlapců na venkově. Tak rozchod!“
A byl opět úsvit dalšího dne.
„Nahlas jména a nacionále pohraniční stráži,“ řekl Exner Beránkovi. „A projednej to s nimi.“

Poručík Vlček, s kruhy pod očima, pilně jezdil Prahou. Odvážel vyjevené referenty osobních oddělení v pyžamech do úřadoven jejich institucí a nechával je druhým vozem vracet zpátky do postelí.
Seznam vědeckých pracovníků a vysokoškolských pedagogů, kteří v poslední době opustili republiku a nevrátili se, utěšeně narůstal.
Kolem půl šesté Vlček skončil a předložil seznam Exnerovi.
„Co ty na to?“ zeptal se Michal.
„Jména,“ pravil Vlček suše, „která nás zajímají, v seznamu jsou. Pauze datum odjezdu se nekryje s…“
Zazvonil telefon. Exner zvedl sluchátko. „Kapitán… Kdo? Mišar? Směrem na Plzeň? Zjistit účel cesty. Za Plzní zdržet.“
„Počínáš si jako bandita,“ prohlásil Vlček. „Jestli to praskne…“
„Ale když já mám strach, aby mi neutekli… Tedy data opuštění republiky se nekryjí s daty, která měla u jmen poznamenána Nováková. To je peklo.“
„Ne tak docela,“ povzbudil ho Vlček. „Bolí tě hlava?“
„Ne. Pokračuj.“
„Datum uvedené u Novákové předchází totiž o několik dní – tři, tady čtyři, tady dva, tady taky tři, datum, kdy podle pasových údajů překročily ty čtyři osoby hranice.“
„Pročpak cestovali?“
„Kyselý na hospitaci do Holandska, Tereba – to je zubař…“
„Zubař…“
„Klinika čelistní a obličejové chirurgie. Lepší zubař. Kvalifikovaný zubař. Jel na kongres do Švýcarska. Podle neověřených zpráv z fakulty pracuje na nějaké klinice v Mnichově. Dále Machoň. Z Akademie věd. Fyzik. Matematik. Odjel si na dovolenou do Itálie. Údajně našel místo ve Spojených státech.“
„To musel být šikovný člověk.“
„Kapacita. Mladý člověk s mozkem jako řemen. Pobyt není znám. Pochopitelně.“
„Dál.“
„Bílek. Také z Akademie. Biochemik. Vydal se na přátelskou návštěvu do Anglie. A zalíbilo se mu tam.“
„Vida.“

„A teď mi vysvětli, jak se operátorka v Tiskové agentuře dověděla, jak se tahle obyčejná ženská Nováková dověděla…“
„Jedem si pro rozumy,“ pravil Michal Exner.
„Kam?“
„K panu Pilousovi.“

Na zemi vedle gauče zazvonil budík. Redaktor Král po něm sáhl se zavřenýma očima a strčil jej pod přikrývku. Nikdy se mu totiž nepodařilo okamžitě najít knoflík, kterým se zastavuje zvonění. Pod přikrývkou šmátral po budíku, až spásné zařízení našel.
Budík zmlkl a Král pomalu otevřel oči.
Za kretonovými záclonami bylo jasno. Podíval se na svou ženu. Spala. Vstal a šel do dětského pokoje.
Jeho šestiletá dcera spala rovněž. Oddychl si, že nikoho neprobudil. A byl spokojen, že je venku hezky.
Nerad jezdil za deštivého počasí. Před lety, to měl ještě jiný vůz, dostal právě za letního deště smyk a jen díky své opatrnosti (jel totiž velmi pomalu) přistál v příkopě téměř neporušen. Zážitek ale zanechal hluboké stopy, takže nic nedokázalo Krále přimět, aby jel na mokré silnici rychleji než šedesátkou.
Toho dne cestoval na setkání slovanských filologů do Brna.
Protože věděl a své neschopnosti organizovat cokoliv po probuzení, připravil se, jako obvykle, předešlého večera. V předsíni pod zrcadlem kožený kufřík, v kuchyni na židli šaty, na lednici bílá tabletka – fenmetrazin, aby byl na silnici bystrý a svěží. Věděl, že mu svěžest vydrží právě do Brna.
Důkladně se najedl. To měl rád, pořádně se najíst časně ráno a před dlouhou cestou. Pár obložených chlebíčků, tři palačinky, které zbyly v rodině od včerejší večeře, mléko a nakonec pořádný hrnec silné kávy.
Když usedal do vozu, cítil dobrou pohodu a spokojenost.
Proplétal se ulicemi Prahy.
I toho rána se nemohl zbavit jistého údivu nad tím, kolik lidí je vzhůru a v činnosti za časného jitra.
Jel na Žižkov a opouštěl město směrem na Kolín a Čáslav. Silnice byla plná nákladňáků a služebních vozů. Před pumpou na Jarově fronta deseti vozů.
V protisměru vůz za vozem.
Král se těšil, až projede Kolínem. Pak bude volněji a odpočine si.
Zmírnil a projížděl předepsanou rychlosti Dolními Počernicemi. Za ním se pomalu trousil modrobílý mlíkař Bezpečnosti.
Král netušil, že ho bude sledovat až do Kolína, kde jej vystřídá nenápadný spartak.

Krejčí Roček a jeho žena Naděžda vlekli ze schodů ohromný vak. Za nimi se sunul Vladimír Novák, který snad ze smutku a rozladění nad špatnosti světa přijal pozvání k výletu do Rakouska, i když v duchu pochyboval, že Ročkovo vozidlo je schopno vykonat onu dalekou pouť. Novák měl na zádech batoh a v každé ruce po kufru. Pod každou paží nesl ještě dva balíky, patrně spací pytle.
„Bojím se,“ sténala Ročková, „že to na střechu nedostaneme.“
„Ale jo,“ hekl Roček, který šel vpředu a na němž spočívala větší váha.
„Ta zahrádka je malá, uvidíš.“
Zahrádka na střeše vozu byla už zřejmě daleko dřív předmětem jakéhosi sporu, protože Roček mrzutě odsekl: „Dyť ten vak je šitej na ni.“
Novák mlčel, zahalen v neveselé myšlenky.
Mlčel, když rvali vak na střechu auta, mlčel, když jej upevňovali řemenem, mlčky pomáhal rovnat věci v kufru vozu a na zadním sedadle.
S povzdechem se vtiskl do auta.
Motor naskočil a zabublal.
A vozidlo na chatrných tlumičích drncalo po chatrné dlažbě ven z Prahy na chatrnou Benešovskou silnici.
Ročková zapnula tranzistorák a vystrčila anténu oknem. Zvenku je osvěžoval ranní vzduch, uvnitř líbezné tóny dechovky. Hudba se linula z vozu a staré stromy podél cesty si připomínaly doby mládí, kdy po této silnici táhla vesele císařská vojska.

„Já mám v životě jen smůlu,“ řekl Michalu Exnerovi redaktor Josef Pilous. „Tak jsem se letos těšil na dovolenou…“
„A kampak se chystáte?“
„Do Itálie. Mně se ani moc nechce,“ přiznal Pilous, „ale manželka nedala. Aspoň jsem ji umluvil na Itálii. Víte… já chodil do klasického gymnasia…“
„A kdy máte jet?“
„Za týden.“
„Tak vidíte!“ řekl Michal Exner vesele. „To už je málem za dveřmi.“
„Jenže moje paní,“ sdělil Pilous důvěrným tónem, „.nemá nejlepší náladu. Tuší, že je něco v nepořádku.“
„S vámi?“
„Se mnou,“ přiznal Pilous. „Ona o Věře nevěděla, samozřejmě… a teď mám tolik co dělat s vámi…“
„To se přece dá zdůvodnit. Jste na stejné chodbě, byl jste v době vraždy téměř na místě…,“ naváděl Exner. „Ne?“
„To já už udělal. Jenže… mluvte s manželkou…“
„Nemám zkušenosti,“ přiznal Michal. „Snad někdy později.“
Seděli vzadu ve služebním voze.

„Vy byste asi rád věděl," pravil Exner a rovnal si zavázanou ruku pohodlně v klíně, „proč jsem vás tak časně vytáhl z postele."
„Nebudete mi věřit," odpověděl odevzdaně redaktor, „ale ani mě to moc nezajímá. Já už zažil tolik nárazů a překvapení."
„To jsem rád, že zachováváte klidnou mysl. Nuže, pane Pilous, vy máte – a nejen vy, ale i ostatní redaktoři v agentuře, přehled o svých resortech. To znamená, že jste v neustálém spojení s institucemi a lidmi, o kterých píšete, o kterých vaše agentura vydává zprávy."
„Jistě."
„Vaším oborem jsou humanitní vědy a umění. Pan Hlína dělá ekonomii a zemědělství, pán Král vědu a co s tím souvisí. Máte přehled a resortech svých kolegů?"
„Zhruba."
„Zhruba? Ne podrobně? Co ta znamená: zhruba?"
„Čas od času jeden druhému vypomáháme. Děláme třeba aktuality z oboru, když je někdo z nás na dovolené nebo má jinou důležitější práci. Tak například zrovna dnes jel místo mě redaktor Král do Brna na sjezd slovanských filologů, protože já mám důležitou tiskovku a rekonstrukci pražských divadel, večer dvě premiéry – z toho jedna v Černém divadle, to venku vždycky berou, moc populární scéna, zítra se otevírá scénografická výstava, k tomu je tiskovka, slavnostní zahájení, dva tři interview, recepce. Scénografii máme vynikající, taky venku berou. A kolega Hlína například jde dnes místo Krále na zahájení výstavky našich vynálezů z oboru metalurgie. Kdyby tam bylo náhodou něco zajímavého, tak ho bude informovat. Zpráva o zahájení se vydávat nebude. Známe tisková oddělení a tiskové referenty jednotlivých institucí. Za ta léta, pane kapitáne, co pracujeme spolu…"
„Ano, ale… To znáte vy. A co ostatní lidé v agentuře?"
„Přicházejí v úvahu redaktoři domácí redakce. S nimi spolupracujeme… ovšem – mezi námi – dost formálně. Ono je lepší se neplést jeden druhému."
„To jistě," souhlasil Exner roztržitě. „A kdo dál?"
„Co prosím?"
„Kdo dál může mít takový přehled."
„Redaktoři v denících, časopisech…"
„Myslím z agentury."
„Těžko někdo."
„A když se o to ten někdo bude zajímat?"
„Tak se to doví."
„Od vás?"
„Ode mě nebo od kohokoliv jiného."
„A zajímal se někdo o vaše resorty?"
„Nevzpomínám si."
„Poslední dobou…"
„Ne… to opravdu nevím…"
„Kdy jste začal chodit s paní Novákovou?"
„Na Silvestra… přece…"
„Sblížení mělo patrně rychlý spád."
„Jak to myslíte?"
„Počítám. Na Silvestra jste se seznámili. V druhé polovině února hospitovala už paní Nováková u pana doktora Boudy."
„Ano," přiznal skromně Pilous. „Šlo to dost rychle… Ona si mě totiž Věra chtěla vzít…. Ale já… samozřejmě mám rodinu a tak…"
„Kdo vám spravuje zuby?"
„Zuby?"
„Zuby."
„Všichni jsme chodili k doktoru Terebovi."
„Všichni?"
„Z redakce."
„Aha. A chodili?"
„Ano."
„A proč už nechodíte?"
„Koncem minulého roku odejel do zahraničí a už se nevrátil…"
„Aha."
„Potřebujete zubaře?"
„Ne. Mám svého. Vůbec málo potřebuju zubaře."
„Ano," řekl obecně Pilous a patrně přemýšlel, jak se rozhovor divně otáčí.
„Znal jste doktora Kyselého?"
„Zajisté. Byl to Erlichův přítel."
„Také odejel do zahraničí a už se nevrátil."
„Ano, to je pravda. Jenže takových dnes je…"
„Ovšem," souhlasil Exner. „Paní Nováková, jak jsem slyšel, byla dost ambiciózní."
„Dost. Byla chytrá."

„Aha. Rozumím. Chtěla být redaktorkou, jak jsem už slyšel.“
„Ano.“
„Připravovala se nějak?“
„Myslím, že ne. Měla jisté jazykové znalosti, ty si prohlubovala, ale jinak…“
„Zajímala se o práci v redakci?“
„Ani nevím. Možná, Mluvili jsme samozřejmě o redakci. Pochopitelně, lidé hovoří o svém pracovišti.“
„Takže věděla o tom, co jste mi vyprávěl. Rozdělení resortů, kdo má co na starosti atakdále…“
„Ovšem… Patrně… Neprobírali jsme to systematicky. Ostatně si myslím, že je to obecně známo.“
„Kam vás mám zavézt, pane redaktore?“
Pilous se podíval na hodinky. „Jestli dovolíte, tak do Pařížské.“
„Do Čedoku?“
„Ano prosím.“
Exner se naklonil k Bohoušovi: „Jedem do Pařížské! Až uvidíš telefonní budku, zastav.“ Rovnal si v klíně zraněnou ruku.
„Nehoda?“ odvážil se poprvé zeptat Pilous.
„Havárka,“ řekl Michal stručně. „Mám starou káru. Selhalo mi řízení. Osud.“
Bohouš přibrzdil. „Tady je ta budka.“
Za pomoci Pilouse se Exner vyhrabal z vozu. Vypůjčil si od obou po pětadvacetníku a vbelhal se do skleněné boudičky. Vytočil číslo Tiskové agentury. „Prosím,“ řekl, „slečnu Lydii Malou. Ahoj, Lydie,“ zahlaholil, když se mu ozvala. „Zde Michal. Michal Exner, samozřejmě. Jak se mi daří? Slušně, slušně. Poslyšte, víte vůbec, co dělá redaktor Pilous? Já vím, ne teď. Jakou má pracovní náplň. Ne? A Šimr nebo Král? Taky ne. Nezajímá to. A zná to vaše kolegyně? Proč by ta měla znát!? Náhodou! Zeptejte se jí… Nezná. Že vás to nebaví. Tak ahoj!“ Zavěsil a vyštrachal se ven. Opatrně se vsoukal do vazu a vrátil Pilousovi pětadvacetník. „Jeden stačil, děkuji. Máme to hezké počasí…“
„Tak…,“ připustil Pilous, kterého už, zdá se, nemohlo nic překvapit.

„Je to neuvěřitelný omyl,“ procedil mezi zuby náměstek Mišar. „Neuvěřitelný omyl.“
Bylo to na silnici za Plzní. Zastavila ho dopravka. Praporčík líně listoval řidičským průkazem. „Myslíte?“ řekl a dodal významně. „Takové omyly se nestávají.“
„Můj čas…“
„Vystupte prosím.“ Mišar poslechl.
„Mno…,“ řekl zvolna praporčík. „Váš občanský průkaz…“
„Nemám.“
„Vida. Vy neznáte předpisy, pane řidiči.“
„Znám,“ odsekl Mišar. „Jedu na služební cestu do západního Německa. Tady je můj pas.“
„Áááá! To by stačilo…“ Neuvěřitelně podrobně srovnával fotografie na dokumentech s Mišarovou tváří. „Moc se nepodobáte na těch fotografiích.“
„To vás nemusí zajímat.“
„Ale musí.“
„Poslyšte, já jsem jel…“
„Vy jste jel,“ řekl praporčík a vyměnil si významný pohled se svými dvěma kolegy v uniformě, „nedovolenou rychlostí.“
„Nesmysl.“
„Nikoliv. Máme hlášení z Loděnice, z Berouna, z Cerhovic, z Mýta, z Rokycan i z Plzně. Tak.“
„Omyl pane. Jel jsem.“
„Půjdete s námi.“
„Ale já spěchám. Opište si adresu. Až se vrátím…“
„A co když se nevrátíte!?!“
„Co si to dovolujete, člověče?“
„Nějak moc rozvazujete, pane řidiči, Františku,“ pokynul kolegovi. „Zkouška!“
„Jaká?!?“ zařval Mišar.
„Alkohol!“
„Víte, kdo já jsem!“
„To mě nezajímá,“ řekl klidně praporčík. „Pro mě jste neukázněný řidič.“
„Dobrá, zaplatím pokutu…“
„Fouknout!“
Mišar ukázněně poslechl.
„Dobrý,“ hlásil František.
„Zavřete si vůz a pojedete s námi.“
„Proč?“
„Sepsat protokol.“
„Za dopravní přestupek!?!“
„Přestupky!“ zdůraznil praporčík se zdviženým prstem. „Františku, zamkni panu řidiči vůz.“ František poslechl. „Mám v aktovce důležité dokumenty.“
„Zůstanou zde. A u vozu náš příslušník. Můžete být bez obav, pane řidiči.“

„Podívejte," zkusil to Mišar laskavě, „já opravdu spěchám. Jsem očekáván na hranicích. Zaplatím, nebo si mě zapište. Můj čas je drahý, soudruhu!"
„Ano," řekl vážně praporčík. „Vám je drahý váš čas. A co lidské životy, které jste svou neopatrnou, šílenou jízdou ohrozil! To pro vás nic není!" zvolal. „Račte nasednout!"
Mišar, ač náměstek (nebo právě proto?), byl velmi zvyklý poslouchat. To už tak bývá v naší zemi.
„To si zodpovíte," zmohl se na poslední odpor, když nastupoval do rozhrkaného sedanu.
Praporčík na to neřekl nic. Usedl vedle Mišara a bouchl dvířky. „Jedeme, Václave. František na nás tady počká."

Přehrkal předepsanou rychlostí trať u závor před Čáslaví. Viděl totiž kousek za závorami stát dopraváky. Byl proto naprosto klidný, když se před ním objevila kulatá červená plácačka.
Odevzdal řidičský i občanský průkaz a vyzpovídal se ze svých nacionálií. „Stala se něco?" zeptal se s profesionální zvědavostí.
„Projížděl jste Kolínem?"
„Ano."
„Tak půjdete s námi," řekl poručík chladně.
„Proč prosím? Co se stalo?"
„V Kolíně jste srazil staršího muže a ujel jste."
„Ale to je nesmysl! Omyl. Ani jsem neviděl žádného staršího muže."
„Patrně jste ho neviděl, protože jinak byste ho asi nesrazil. Z místa nehody jste ujel."
„Ale…"
„Vystupte a pojďte s námi. Klíče od vozu."
„Ale…"
„Prosím…"
„Prosím?"
„Já to opravdu neudělal. Jde patrně…"
„Jestliže došlo k omylu a věc se vysvětlí, pak vám budeme vděčni za vaši spolupráci…"
„Ale…"
„Prosím, pane řidiči," pobídl poručík redaktora Krále.

Beránek se uvelebil v Tiskové agentuře, domnívaje se, že to dá fušku. Dostal k ruce redaktora mluvícího anglicky a kupu zpráv z archívu.
Byl hotov dřív, než se dostavil Exner. Opsal si pečlivě čtyři zprávy, poděkoval překladateli za spolupráci, vrátil materiál do archívu a zavolal do vrátnice, že kdyby se dostavil kapitán Exner, podporučík Beránek je v restauraci.
Zašel do oné kombinace baru a podnikové kantýny, dal si dvakrát humrové vejce s rohlíkem, tři kostky pražského dezertu, kávu se šlehačkou, a zrovna když začal popíjet coca-colu, vkulhal do místnosti Exner. Jeho ovázaný zjev vzbudil mezi přítomnými zaslouženou pozornost.
„Dáš si něco," zeptal se Beránek, když Exner klesl na židli.
„A co bych si měl dát?"
„Koňak?"
„Martell?"
„Určitě."
„Tak ukaž."
„Stejně to nepřečteš. Shrnu ti to." Zvedl ruku k servírce. „Jeden Martell!"
„Máme pouze…," omlouvala se.
„Tak coca-colu," rezignoval Exner. „Jedem."
„Ve dnech, jejichž data měla Nováková uvedena ve svých poznámkách," začal polohlasně hovořit Beránek, „bylo vydáno celkem…"
„Stručně."
„Nuže. Dvaadvacátého dvanáctý vydala agentura zprávu, že na jakési zasedání čelistních chirurgů odcestovala delegace odborníků z Československa, mezi nimi doktor Tereba. Patnáctého února vydala agentura zprávu, ve které se hovoří dost obecně o úspěších československé gynekologie."
„Kyselý?"
„Není jmenován. Opustil republiku dva dny po vydání této zprávy. Desátého dubna. Nuže desátého dubna byla vydána zpráva o příspěvcích naší vědy vědě světové v oboru fyziky a astronautiky. Po čtyřech dnech si jede doktor Machoň do Itálie. Osmnáctého května odjíždí do Anglie doktor Bílek. Téhož dne vydává agentura zprávu o některých rozpracovaných problémech biologického ústavu, ve zprávě se jmenuje několik vědců, na posledním místě doktor Bílek."
„Náhody," řekl Exner a vypil nadvakrát láhev coly.
„A ty tomu věříš?"
„Ne. Co je tohle?" ukázal na dvě písmena, výrazně napsaná v kroužku.
„Značka autora."
„No jo. Jedem."
„Kam?"
„Čekat."

„Stihnem to?“
„Určitě. Musíme.“
„Mohou to udělat za nás. Pohraniční stráž…“
„Tohle,“ přerušil ho Michal Exner a zvedl ruku v sádře, „mi nemůže vadit. A taky nebude. Jedem. A Vlčkovi zavolej, ať se taky hrne. A ať odvolá ty zdržovačky.“

Vedle příhodného plácku na silnici před Voticemi stáli dva muži v uniformě a v bílých přílbách. Modrobílé motorky opřeny o patník. Červené plácačky v botách. Zastavil u nich služební vůz, který přijel z města. „Můžete to sbalit, hoši,“ oznámil řidič.
„Dobře,“ řekli.
Řidič otočil vůz a vracel se do města. Ti dva šli k motorkám a natahovali rukavice.
„Hele,“ řekl mladší a ukázal dopředu na silnici.
Hrnul se tam populár s ohromným vakem na střeše. „Sakra. To budou oni!“
„Stopnem je?“
„Počkej na číslo. Jo! Stopnem je!“ a vytahoval plácačku.
„Ale je to odvolaný…“
„Pro dobrý svědomí…“
Populár přibrzdil a na strážníkův pokyn zajel na plácek. Milan Roček vystrčil z okénka hlavu jako husa skrz tyčkový plot.
„Technická kontrola. Řidičský průkaz, pane řidiči.“
Roček se nervózně hrabal po kapsách. „Prosím tě,“ huboval ženu, „kam jsi dala všechny dokumenty. Já u sebe řidičák nemám…“
„Ale…“ podivil se strážník.
Naděžda Ročková sáhla po kabelce. Vytáhla růžový norýsek a podala jej sama. „Prosím.“
„Hm!“ listoval. „Zapněte světla!“
Šel před vůz a druhý se postavil dozadu. „Sklopit! Parkovací! Blinkry! Brzdy!“
Ten vzadu zvedl prst. „Levé brzdové nesvítí.“
Ježiš, to není možný,“ divil se Roček. „Ještě v Praze jsem všechno kontrolo…“
„Račte se přesvědčit.“
„Naděžďo, šlápni mi na brzdu!“ vyskočil a utíkal se podívat. „Na mou duši. To bude žárovka.“
„Možná. Tak to prosím spravte.“
Roček znervózněl. „Naděžďo, klíče. Ale ne! Od kufru!“ Hrabal se mezi zavazadly, až nalezl šroubovák. Myslel ti, že by tyhle dva pitomce mohl čert kopnout do zadku. Rozklepanýma rukama uvolnil a sejmul, kryt zadních světel.
Byla to opravdu žárovka. „Hele,“ řekl a vytáhl ji. Byl rád, že to není někde v kabelu. To by bylo horší, sakra. „Podívejte, hele, žárovka.“
„Tak ji vyměňte!“
„Ovšem… Totiž… Samozřejmě… Hm… Zrovna tuhle s sebou nemám…“
„Znáte předpisy?“
„Ano, ale…“
„Ve Votici si žárovku koupíte. Ale opravdu. Pojedeme za vámi a zkontrolujeme si vás.“
„Prosím…“
„Kam cestujete?“ zeptal se starší smířlivěji.
„Do Rakouska.“
„Aha…“ Nevěděl, proč dostali rozkaz zdržet tenhle vůz.
„Tak krásně by to šlo. Nevěděl také, proč byl rozkaz odvolán. Měl mnoha chutí podívat se do vaku na střeše.
„A to se nebojíte?“
„Čeho?“ podivil se Roček.
„Jízdy. Trochu riskantní s tímhle vozem.“
„Je, soudruhu, v naprosto bezvadném tech…“
Dopravák mávl rukou. Podal Ročkovi průkaz. „Jeďte!“
Bylo zřejmé, že Milan Roček uposlechl výzvy velmi rád, Škodovka se vykolíbala na silnici.
„Měl jsem,“ řekl snivě starší dopravák, „přezkoušet vůli řízení a brzdy…“
Mladší mávl rukou.
„Určitě,“ věnoval se starší dál svým dopraváckým snům, „určitě by tohle místo už neopustili…“

Krajina byla plochá a žírná. Obilí žloutlo a vinice se vesele zelenaly.
Slunce na západě začínalo rudnout. Šestsettrojka se ploužila po rozpáleném asfaltu.
„Dal si na čas,“ řekl Bohouš. „A třeba to není on třeba jede na vejlet.“
„Jistě,“ souhlasil Exner.
Proti nim jela běžná oktávie, jejíž řidič ukázal dlaň.
„Tak ho předjedu,“ řekl Bohouš. „Kluci, schovejte se.“
Zachovali se opravdu jako kluci a vlezli pod sedadla.
Motor zasvištěl. Hučící černý brouk se hnal silnicí a vůz za vozem.
Stíhaný vůz předjeli ve městě.

Osamělý Bohouš projel městem, dával pozor na zpětné zrcátko a ve chvíli, když věděl, že je za rohem ulice s ukazatelem: Wien, přidal, takže stíhaný, který jel za nimi, nemohl vědět, jestli černá šestsettrojka odbočila.
„Je ta blbost," hučel Vlček z podlahy. „Bude střílet."
„Tak blbej snad není," utěšoval se Bohouš. „Auťák je po generálce. To bych nerad, kdyby ho ten pacholek poškodil. Hele, tady je příhodný místo," řekl a začal otáčet pěkně pomalu. „Nachystejte se, kluci."
Kluci se posadili a sáhli do kapes.
„Máš ji nabitou?" zeptal se Vlček pro jistotu Exnera. „A odjištěnou?"
„Koho? Pistoli?"
„Ne! Hůl! Jede!"
„Já ji zapomněl," pravil Exner lehkomyslně. „Já nemám střelný zbraně rád… Když, tak ho praštím touhle sádrou. Bohouši, moment, ať můžu vystoupit."
Vylezli všichni a byli venku právě v okamžiku, kdy u nich zastavila našedlá poběda.
Muž za volantem seděl nehnutě.
Projet nemohl. Šestsettrojka stála napříč. Kupodivu se nevyklonil a nezačal nadávat.
Michal Exner radostně vykřikl: „Pane redaktore! Kde se tady proboha berete…," belhal se k vozu. „Představte si, že si řidič spletl cestu. Jedeme do Bratislavy. A vy? Do Rakouska?"
„Ano, tam. Mohli byste mi laskavě uvolnit silnici?"
„Jistě. Bohouši!" mávl Exner rukou. „Hejbej se."
Bohouš vylezl z vozu. „Co je? Jedem dobře, jo?"
Exner se postavil bokem k zadním dvířkám pobědy a naklonil se k okénku. Všiml si, že ruce toho člověka leží na volantu úplně klidně. „Necháme divadla," řekl Michal. „Špatní herci, nižádný ochotník. Richarde Králi, jménem zákona vás zatýkám pro podezření z vraždy Věry Novákové a z pokusu o vraždu kapitána Michala Exnera. To jsem já. Lezte z vozu."
Král se rozhlédl po silnici. Příkop, patníky, šestsettrojka, patníky, příkop. Nebylo kudy jet. Sáhl po klice dvířek.
„A nestrkejte," usmál se Michal Exner smutně, „při vystupování ruce do kapes." Ustoupil, aby udělal místo Beránkovi. „Zavez je do města, Bohouši, ať ho pošlou eskortou. Nebudeme si kazit společnost." Usedl na okraj sedadla Králova vozu. „A vrať se pro mě. S nějakým řidičem, aby ten jeho auťák dopravili k nám… Je večer, kluci, a takový vedro…"

„Bože můj," řekl do telefonu Lydii Malé, „jsem chorý a velmi pilně se léčím."
„Opravdu?"
„Ano. Ležím v posteli a čtu si." Spravedlivě budiž řečeno, že mluvil pravdu. „Stalo se něco?"
„Ne, vůbec, ale tatínek si na vás vzpomněl, jestli přijdete na to kafe."
„Ví, že jsem nemocen?"
„Neví, proč? Řekla jsem, že jdu do kina."
„A kde jste teď?"
„V telefonní budce na rohu vaší ulice."
„Ježiš," vzdychl, „jak jste se dověděla, kde bydlím?"
„Podívala jsem se do telefonního seznamu."
„Tak přijďte," řekl, „ale já jsem v pyžamu."
„Nevadí a…"
„Moment," zarazil ji. Chtěl něco říct, ale rozmyslel si to.
„Copak?"
„Nic, čekám."
Vyhrabal se a šel pootevřít dveře na chodbu. Načež se vrátil na gauč.
Dostavila se vyzdobená a s kytkou. V druhé ruce držela objemnou tašku. „Přinesla jsem vám něco k jídlu."
„Nebýt vás," pravil vděčně, „zemřel bych hlady. Když se budete jen trochu namáhat tamhle v předsíni, ty dveře vlevo, to je můj špajz."
Namáhala se a vykřikla překvapením.
„To je!" zvolal pyšně. „Zásoby na pár let. Ta láhev vlevo nahoře by se měla vypít."
„Co to je?"
„Ananasový likér přímo z Kuby. V lednici je led. V kuchyni ve skříňce nad stolem skleničky. To je krása, když se nemusím belhat bytem."
Přisunula stolek ke gauči. „Musíte sníst něco teplého," prohlásila. „Přinesla jsem svíčkovou." Zarazila se. „Nemyslíte, že jsem drzá?"
„Myslím," přitakal. „Ale co se dá dělat. Na svíčkovou mám zrovna chuť."

Ve žlutavém likéru plavaly kousky ledu. Michal Exner zamyšleně pohyboval skleničkou a kostky chrastily jedna o druhou a o sklo. „Že vás to zajímá, taková lumpárna."
„Protože to byl slušný a pečlivý člověk. Málomluvný a zdvořilý. Dost mužskejch mě otravuje, fakt. On ani pohledem."
„Ani pohledem…," opakoval. „To se o mně říct nedá."
„Ne," souhlasila. „Jak to bylo?"
„Začala s tím sama. Sáhla na věc, která ji stála život. Měla být míň sebevědomá. Víc moudrá. Ale to se nedá naučit. Moudrost? Ne. Podívejte, Lydie, ona už nikdy neřekne, jak to bylo. Já si myslím, že takhle: Žila se svým manželem skromně a chudě. Dohromady bez vyhlídek na nějakou změnu. Tohle vědomí může znamenat pro někoho neštěstí. Byla

asi mrzutá a nepřístupná…“
„Ne vždycky a ne ve všem.“
„Jistě. Možná že se chtěla rozvést a vzít si někoho, s kým by měla lepší život. Na vůz, na cesty k moři a já nevím, na co všechno myslela. Na vůz určitě. Někdy koncem minulého roku, patrně v té době, zaslechla, myslím a Silvestru –, že se nevrátil ze Švýcarska jistý chirurg. A protože měla dobrou paměť, vzpomněla si, že o tom zubaři vyšla dokonce jakási zpráva, utkvělo jí to v paměti.“
„Možná.“
„Také už nikdy neřekne, proč se začala zajímat o Pilouse. Nebo si myslíte, že se začal zajímat on o ni?“
„Spíš ona a něho.“
„To může být jen ženská jedovatost. Ale spíš pravda než jedovatost, jak jsem poznal pana Nováka – byl dost nudný a malicherný pro tu tvrdou ženskou.“
„Tvrdou?“
„Ovšem. Podívejte, v polovině února byla v porodnici. Jistě uhodnete proč… Ano, tak. Ošetřoval ji Pilousův přítel. Během pobytu v nemocnici často besedovali ve třech – Pilous, Bouda a ona. V té době odejel do Holandska docent Kyselý. Na jakousi hospitaci. Odcestoval nedlouho předtím, než do porodnice přišla. O docentu Kyselém slyšela vyprávět. Byla patrně i nedůvěřivá, podezíravá. Znáte lidi, co za věcmi prostými vidí ještě tisíce dalších složitostí, za jednoduchým činem fantastické možnosti, podněty, cíle. Byla zřejmě z těch podezíravých. Protože si zřejmě dokázala spojit Kyselého a Terebu se zprávami, které agentura vydala. A dala si pozor a objevila další dva případy. Není jiné vysvětlení pro seznam čtyř jmen s daty vydání zpráv o těch lidech nebo o problematice z jejich oboru. Možná že je. Ale o ničem takovém nevím a těžko se dovím. Zatím musím předpokládat, že na to přišla vlastním důvtipem. Ostatně není vůbec trestné zjišťovat uvedené skutečnosti. Dokonce, vezmu-li to z vlastního profesionálního hlediska, je to účelné. Pokud se to oznámí Bezpečnosti.“
„Ano. Ale co z toho? Dobře, nejsou to náhody,“ řekla Lydie Malá. „Ale na tam není nic špatného.“
„Na čem?“
„Být objektem zprávy.“
„Objektem jistě ne.“
„Nebo vydavatelem, autorem.“
„Také ne. Pokud to nesouvisí s organizovanou činností, kterou bychom v našem případě mohli nazvat verbování mozků. Patrně jste nyní pochopila, oč jde…“
„Patrně ano.“
„Promiňte, tedy: z a j i s t é jste pochopila to, co Věra Nováková. Tak,“ řekl spokojeně Michal Exner, „a tady máme relativní jistotu, že se to všechno odehrálo takhle.“
„Jistotu jen neurčitou?“
„Ano. Protože jde o fakta z výpovědi Richarda Krále. Mohl je zkreslit, mohl se zmýlit v podrobnostech, ale myslím, že mluvil jakž takž pravdu. Není v tom nic, čím by mohl hájit sebe sama nebo se omlouvat. Nováková k němu před nedávnem přisedla v té vaší jídelně a bez obalu mu řekla, že ví, že je ve skupině, která organizuje odchod našich předních intelektuálů za hranice.“
„To se zdá přemrštěné.“
„Měla seznam čtyř lidí. Bystrý mozek s tvrdou hlavou.“
„Co on?“
„Vysmál se jí. Zažertoval. Položila před něho mlčky jména oněch čtyř lidí s příslušnými daty. A odešla. Začala válku nervů.“
„Měla pravdu?“
„Částečně. Neexistuje žádná organizace. Richard Král na to stačil sám, díky svému povolání a známostem. Pohyboval se ve vědeckých kruzích dlouhá léta. Znal spoustu lidí a věděl, co si může dovolit. Jen stručně schéma, abyste měla přehled: Existuje jistá organizace, o jejíž struktuře prý nemá Král ani ponětí (to je asi pravda, každému v podobné situaci bývá jedno, kolik toho na koho řekne), která organizuje přísun odborníků na Západ. Jedním z expertů je jistý pan Vomacka z malé tiskové agentury ve Vídni, se kterou právě vaše agentura trochu spolupracuje. Dohodli se. Za určitý úplatek. Král měl tři povinnosti: předně – sledovat mladé vědecké kádry v určitých, jemu určených oborech, za druhé – získávat vybrané lidi (po předložení určitých fakt o nich) pro emigraci přímo. To znamená, získat vybraného muže nebo ženu pro emigraci a připravit ho pro cestu do zahraničí. Jestliže dotyčný souhlasil a odcestoval, aby se už nevrátil, vydal Král zprávu z oboru emigranta. Organizace měla jména, věděla, že třeba doktor Balaboušek jede na krátký výlet do Rakouska a většinou si doktory Balaboušky přebírala hned první den, neboť doktoři Balabauškové měli přesné instrukce, kde se ubytovat a čekat. Tohle prý klapalo moc dobře. Bylo to, tak řečeno, výhodné pro obě strany. A třetí povinnost Králova: vytipovat odborníka a při jeho odjezdu za hranice vydat o odjezdu zprávu, kde bude uveden obor a jméno. To byli lidé, o nichž Král nebyl přesvědčen, že by se dali získat přímo jím. Buď měl pocit, že by ho udali, nebo že by mu nedůvěřovali a tak. Organizace to zkusila venku sama se svými lidmi. Král byl kryt a bez rizika. Tohle klapalo na třicet čtyřicet procent, jak udává. Slušná výdělečná činnost. Dělal to několik let a nemohlo se na to přijít, protože Richard Král byl neobyčejně opatrný a pečlivý, vy ho dobře neznáte, já teď víc, než mi je milo. Nenechával si posílat peníze, ale ukládal je ve třech bankách. Vozil je ze svých služebních cest do zahraničí a využíval jich velmi opatrně a velmi neokázale. Nežil nad poměry a zdánlivě ne nad svůj plat. Koupil ojetý vůz, ačkoliv si mohl klidně dovolit novou mercedesku, dokonce koupil levnější vůz, než bylo nezbytně nutné, občas si od přátel vypůjčil nějakou korunu. Jeho rodina prý nevěděla o ničem. Totiž jeho manželka. Nevěřím, nemohu dokázat. Zařídil si prostě takový malý pracovní úřad, nebo ještě lépe: zprostředkovatelnu práce. Nebýt zvědavé Novákové. Byl si skoro jist, že ví dost. Ale nevěděl

odkud. To byla první věc, kterou potřeboval zjistit. Sešel se s ní v jedné hospodě v Dejvicích. Kdo ví, co všechno si řekli. Ale domluvili se. On si ověřil, že na všechno přišla sama. A že to nikomu neřekla. Věřil jí. Dal možná na svůj postřeh nebo na co, nebo mu mozek už nepracoval úplně přesně. On mu totiž, jak uvidíte, tak úplně dokonale nepracoval. Ale jak se zdá, ona opravdu nikomu nic neřekla. Uvěřitelné nebo neuvěřitelné, na tam nezáleží. Neměla nikoho důvěryhodného. Manžel?“ Michal Exner mávl rukou. „Vy ho neznáte! Pilous! Vůbec ne. Kdo jiný? Byla příliš sebevědomá a jistá sama sebou. A na to on vsadil a vyhrál, a ona prohrála život. Tak…“ Srovnal se na gauči. „Nezlobte se, já dostal hroznou žízeň. Nemám tady nic než vodu z vodovodu.“
„V ledničce džus.“
„Je moc studený a potřebuju se hodně a pořádně napít. Když budete tak hodná, vodu z vodovodu.“ Dělalo mu zřejmě dobře, že má v bytě milosrdnou samaritánku. Vypil sklenici naráz.
„Na čem se dohodli?“
„Na vydírání. Ona bude mlčet, když jí dá dvacet tisíc, aby si mohla vinkulovat na vůz. Obchod. Zdráhal se – samozřejmě – nakonec souhlasil. Podmíněně. Do týdne řekne definitivně, a ona slíbila, že počká.“
„A čekala.“
„Patrně touha po penězích byla silnější než prozíravost. Patrně tatáž touha nebo jiné okolnosti způsobily, že se cítila bezpečná a neuvážila, že by Richard Král mohl odpovědět na ránu ranou. Nebo o tom uvažovala, ale místo a podmínky, jak budou peníze předány, ji asi uklidnily. Neboť, co se proboha mohlo stát ve zdech Tiskové agentury. Nic. A dala mu týden, aby všechno mohl promyslet. Byl pečlivý a pečlivě připravil vraždu.“
„Proč jí nedal peníze?“
„Věděl, že by mohla jít dál. Chtít dalších dvacet tisíc, pět set marek, sto dolarů. A že by si nepočínala tak opatrně jako on. A prasklo by to.“
„Vrah bývá také obyčejně dopaden.“
„Obyčejný vrah. Obyčejně. Nebyl obyčejný a svůj záměr uskutečnil obratně. Kdyby se nedopustil jiných chyb, potom, kdy začal panikařit, patrně bychom ten případ odložili a vraceli se k němu jen čas od času celých dvacet let, než bychom jej odložili úplně. Mimochodem, ona mu nedůvěřovala bezelstně. Proč jinak by si zvala manžela, aby na ni čekal v restauraci? Nikdy dřív to neudělala. Proč vedla s manželem opatrnou řeč a nějakých penězích? Přece měla trochu strach. Jinak,“ usmál se Michal Exner smutně, „šlo všechno jako na drátkách. Zavolal z budky, opustila za pár minut místnost, vstoupila do druhého výtahu ve staré budově, jela o patro níž, tam čekal a přistoupil, aby jí dal peníze, dal jí je prý opravdu. Když je schovávala, udeřil ji kulatým těžítkem ze svého stolu do hlavy. To těžítko jsem měl sám v ruce. Hrál jsem si s ním. Ideální nástroj, který nezanechá stop. Reklama továrny na kuličková ložiska. Velká koule z velkého ložiska.“
„To je hrozné…“
„To ještě ne tak moc. Měl týden čas, aby obhlédl terén. Věděl, že dveře ze suterénu vedou do foyeru Divadla V louži. Věděl, že klíč trčí ve dveřích celá léta. Vypůjčil si ho pár dní předem, aby měl jistotu, že jej někdo neodnese. Odvlékl Novákovou za závěs ve foyeru, a aby trochu zmátl situaci, vzal železnou tyč, kterou si stejné jako klíč zajistil dva dny předem. Uložil si ji k prahu dveří ve foyeru pod koberec. Pokračoval ve svém díle, aby bylo dokonalé, aby totiž nebyla její tvář její. Aby dalo trochu práci přijít na to, kdo to tam vlastně leží. Zavřel dveře, klíč nechal v zámku, vstoupil do výtahu, odebral se do restaurace, za prací, večer na recepci, z recepce do Divadla V louži.“
„Proč, prokristapána!?!“
„To je pravda, že se vrazi vracejí na místa svých činů. Snad obava, jestli všechno udělali dobře. Anebo něco jiného. Nevím. Řekl, že si myslel, že se na to přijde až druhý den. O přestávce zkontroloval nohou, jestli tam Nováková ještě leží. Ale prý kolem té opony jen prošel, aby to nebylo nápadné. Opravdu nebylo.“
„Počkejte, Michale,“ řekla. „Počkejte. Vždyť to byl normální, slušný člověk.“
„Jenomže bývají chvíle, opravdu, že normální slušní lidé začnou myslet jakoby bokem. Jako vedle sebe. A není to úplné šílenství. Je to snad nějak v nich. Ta čtyři jména, co jsme našli na papírku u Novákové, ta, nám nic neřekla. Ukazoval jsem je kdekomu, také vám. Nikomu nic neřekla. Pouze jemu. A protože znal jejich smysl, domníval se, že je málem konec. Že není nic nebezpečnějšího v mých rukách než právě ta čtyři jména… I kdybychom přišli na jejich smysl a význam, jak by bylo těžké dokazovat souvislosti mezi nějakými zprávami a nějakými emigranty. Ale on si neuvědomil, že souvislosti pro něho tak nebezpečné jsou pouze v jeho hlavě. A ne v mé. Další zakolísání mysli. První: odhodlání k vraždě, druhé – návštěva Divadla V louži, třetí tohle. Získat seznam a odstranit mě. Což se mu povedlo opět báječně. Znáte to v Libni?“
„Mizerně.“
„Já taky. Ale kolem Palmovky je spousta vetešnických krámů.“
„Vetešnických?“
„Říká se jim obchody použitým zbožím, dříve orientálně a po východním vzoru bazary. Ale jsou to prostě a česky vetešnictví. Tam se pohybuje lidí! Tam lze koupit staré nepadnoucí kvádro, a kdo by si vás pamatoval. Zrovna tak jako v drogerii plechovku s gumoasfaltem…“
„Nač to potřeboval?“
„Na mou maličkost přece,“ řekl Michal Exner. „Divné rekvizity, ale účinné. Koukejte,“ ukázal na sebe. „Jejich dílo. A to jsem jel pomalu a to lano mizerně napnul.
Koupil je v řemeslnických potřebách v Dlouhé třídě.“
„Ale já pořád nechápu, co vlastně udělal.“
Vysvětlil jí to. Od zavolání až po havárii. „A to neměl dělat. Můj přítel a podřízený Beránek si všechno píše do notesu. I nesmysly. Jako třeba ta čtyři jména. Ta náhodou měla smysl,“ usmál se Michal, jako by se Beránkovi omlouval.

„Richard Král nás především upozornil na důležitost těch jmen. A to je všechno.“
„Není,“ řekla umíněně, „protože důležitost jmen také nemusí nic znamenat.“
„To nemusí,“ souhlasil Michal, „jenže když už vám někdo řekne, že to a to je velmi důležité, aniž byste chtěla, začnete o věci patrně přemýšlet. Aniž byste chtěla. A já chtěl. Jenže jak! O čem? Pořád dokola, kdo z těch, kteří seznam viděli, by mohl, by to mohl být…“
„Včetně mě?“
„Ovšem. Taky jsme vás dali hlídat. A prověřovali alibi. To je rutina. Král si dokonce zorganizoval večírek a přijel za ním jeho šéf nebo prostředník nebo představitel pokynů z Vídně, který mu radil na všechno se vykašlat a zmizet. Radil dobře. Jenže se dostavilo další zakolísání mysli. Nerozhodnost. Dokončit všechno přesně a precizně. Kdyby vzal nohy na ramena hned po tom Barrandovu, tak byl za necelé tři hodiny za hranicemi. Za čtyři. Vízum měl. Jenže se bál, aby tím na sebe neupoutal pozornost. Ten Vomacka zmizel hned po večírku. Měl nos.“
„Kdybyste se vrátil, Michale, k tomu přemýšlení…“
„Aha. Michale? Dobře, Lydie. O něčem uvažujete z jednoho úhlu. Co to zkusit z úplně opačné strany. Dobré i pro život. Myslíte si o někom, že je potvora. Zkuste myslet jako ta potvora o sobě. To je ovšem pitomý příklad. Já jsem si jen tak z legrace řekl: dobře, máme ty, co seznam viděli – odložme ty, co se to od nich mohli dovědět. A co ti, co seznam vůbec neviděli! Přiznám se, že mě k té úvaze přivedla náhodná a té chvíle nesmyslná souvislost interrupce – únor. U jakéhosi Kyselého v seznamu – datum – únor. A tak jsem navštívil pana doktora Boudu – ten seznam vůbec neviděl. A měl by. Kamarád nejpodezřelejší osoby…“
„Koho?“
„Pilouse, samozřejmě. Milenec je vždycky nejpodezřelejší. Nějaký Kyselý sdílel s Boudou jednu místnost. Taková náhoda. Takové náhody se stávají málokdy. A došlo mi, že musím zkusit další náhodu. Popovídat si znovu s Pilousem. A pak mi došla hrozná věc: totiž, ten člověk nebo ti lidé mohou utéct. Byli od vás, z agentury. Nebo někdo z nich. Samý pas a samá víza. Nechali jsme pro jistotu zajistit hranice. A povídal jsem si s Pilousem. Dobře se s ním povídá. Přivedl mě na to hlavní: Nováková mohla zaslechnout jméno zubaře Tereby – tedy ne zubaře, ale čelistního a plastického chirurga. Ale pro okruh jeho přátel a známých to byl zubař, co kvalitně vymění plombu, nasadí můstek, něžně vybere chrup. Mohla slyšet o Kyselém. Mohla si domyslet souvislosti. Mrkli jsme se na zprávy agentury. Mno…,“ Michal Exner sáhl za sebe na psací stolek a podal Lydii několik papírů. „Podívejte sama. To jsou ty zprávy. A data vydání stejná jako na tom papírku Novákové. Taková věc už není náhoda. A šifra autora.“ Exner vzdychl. „Kdyby mě nezmrzačil a nerozbil auťák, tak bych se za ním neštval. Udělal chybu, že nevypad dřív. Udělal chybu, že se o to pokusil pozdě. Poslední vysazení jeho mysli. Těch protokolů a vyšetřování. Ten kolotoč! Důkazy bychom koneckonců našli, kluci snad už něco objevili. Nějaký ten vlas, ty gumáky, co si je vzal na atentát, taky byly jeho, pozorovali bychom ho. Té práce! Jenže on jel sice na konferenci slovanských filologů do Brna, ale hned potom honem na hranice. Nervy. A to je všechno, Lydie, bože můj, proč jsem vám to vlastně povídal. Asi proto,“ prohlásil lehkomyslně, „že jsem se chtěl vypovídat. Dost mi to dělá dobře.“
„Vsadím se, že máte hlad.“
Trochu ho vyvedlo z míry, jak elegantně změnila téma hovoru. „Mám.“
„Tak klidně ležte.“
„Je už pozdě,“ řekl. „A do Tróje! Než seženete taxíka.“
„Máte pravdu. Zavolám domů… že…“
„Že… Tenhle gauč se dá roztáhnout a jsou z něj dva.“
„Že přespím u kamarádky.“
„Ovšem,“ přikývl vychovaně. „Samozřejmě.“
Zasmála se a šla ke dveřím do kuchyňky. V polovině cesty se zastavila. Obrátila se a zamyšleně se na Exnera podívala.
„Copak?“ podivil se. „Na něco jste zapomněla?“
„Ne. Uvažuju o něčem.“
„Opravdu?“
„Zatvářila se, jako kdyby na něho chtěla vypláznout jazyk, a řekla: „Uvažovala jsem o tom, jestli si vůbec budem někdy tykat.“
„Patrně ano,“ odpověděl odevzdaně. „To je osud.“

KONEC

MLADÁ FRONTA
PRAHA 1970